

227

AMICUL POPORULUI.

□□□□□

CALENDAR PE ANUL COMUN

1931.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ANUL AL 71-lea.

—≡ CU ILUSTRAȚIUNI. ≡—

Redactat de

Horia Petra-Petrescu.

Tiparul și editura lui Krafft & Drotleff s. a., Sibiu.

CUPRINSUL.

	Pag.		Pag.
Insemnări cronologice pe anul 1931	2	Sărbători și alte zile schimbăt.	29
Cele patru anotimpuri	2	Sărbători religioase și naționale	30
Regentul anului 1931	3	Calendar israelit	31
Întunecimile	3	Calendar mohamedan	31
Calendar Iulian și Gregorian		Casa domnitoare română	32
cu zilele lunilor, numele Sfinților,		Tărgurile (Bâlcușurile) dela noi:	
sărbătorile împăr. și bis.,		a) În ordine alfabetică 	33
evanghelia, glasul și voscreasna		b) Aranjate după luni	41
fiecărei Dumineci, fazele lunii,		Tărgurile din vechiul Regat	46
zodiile, lungimea zilei, sentințe,		Tărgurile din Bucovina	47
semne de timp și umbl. vremii 4—27		Afaceri de postă	48
Când se vor vedeă planet. în 1931	28	Tariful pentru telegrame	53
Semnele cronologice pe anul 1931	29	Telefonul	54
Zodiile cerului	29	Taxele timbrului	54

PARTEA LITERARĂ-ECONOMICĂ:

	Pag.		Pag.
»Moșul cu călindaru« dă binețe așa	59	O povată asupra solidarității ome-	
Americana, poezie de Horia Petra-		nești, de Dr. Gh. Preda	88
Petrescu	60	Omul, care a murit de douăori,	
Cum ar trebui să fie omul zilelor		de T. V. Păcățian	90
noastre, de H.	62	Alcoolul și viața omului, de Ștefan	
Un om ales: Gavril Tripon (+8 Maiu		Bidnei	94
1930), de Gavr. Todica	66	Intâmpinare, poezie de I. Băilă	100
Floare de cireș, poezie de		Clopotele Catedralei din Sibiu, de	
Ilie Marin	68	Horia Petra-Petrescu	101
Cum trebuiesc privite bunurile		Un sas recunoscător: Ioan Carol	
sau bogățiile naturii, de Dr. Gh.		Schuller	107
Preda	69	Straja gurii, poezie	109
Cu »radio« pe sate	70	Un prietin al românilor: prof.	
Auzi cum vâjăie pădurea? poezie	73	Wilhelm Meyer-Lübke	109
»Astra« este-a tuturor! poezie	73	In biserica din Strahov (Praga)	111
Un om mare: Fritiof Nansen	73	Un propagator al dansurilor națio-	
Gospodina, poezie de Emanoil		nale: † »Tunarul din Dumbrău«,	
Bucuța	76	de Bujorel	112
Cu floricele 'n mână... (De de-		Cum știu să primească cei din	
clamat pentru o fetiță)	76	Săliște	114
O adunare culturală de-a mai mare		Cântece și strigături, de Ioan	
dragul (cu fotografii)	77	Roajdă	115
Cum s'a ridicat o »Casă Națională«		Sfaturi economice, de D. Comșa	120
de N. Bembea (cu fotografii)	82	Cărți vrednice de citit	127
Meseriile în poezie, de Gavril		Sfat, poezie	129
Todica	85		

Anunțuri.

AMICUL POPORULUI.

☞ CALENDAR ☞
P E A N U L C O M U N

1931

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Anul LXXI.

Întocmit de:
Horia Petra-Petrescu.

✚ Cu ilustrațiuni. ✚

BIBL. UNIV. CLUJ

3118 * 18. XII. 1930

EXEMPLAR LEGAL

SIBIU.

TIPARUL ȘI EDITURA LUI KRAFFT & DROTLEFF S. A.

Insemnări cronologice pe anul 1931.

Dela crearea lumii, după Suidas (6000 a. Hr.)	7981
" " " " era bizantină (5508 a. Hr.)	7489
" " " " periodul Iulian (1 Ian. 4718 a. Hr.)	6644
Dela fundarea Romei (d. Varro 24 Apr. 748 a. Hr.)	2674
Dela așezarea Calendarului Iulian prin Sosigene (1 Ian. 45 a. Hr.)	1976
Dela nașterea Domnului nostru Isus Hristos	1981
Dela risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Sept. 69 d. Hr.)	1862
Dela venirea Romanilor în Dacia sub Traian (a. 105 d. Hr.)	1826
Dela năvălirile barbare în Dacia-Traiană (270—275 d. Hr.): Goții, Gepizii, Avarii, Hunii și a.	1656
Dela fundarea Constantinopolului	1609
Dela introducerea clopotelor în bisericile creștine	1531
Dela venirea Ungurilor în Europa	1101
Dela despărțirea bisericii din Apus de cea din Răsărit	878
Dela venirea Sașilor în Ardeal	760
Dela descălecarea lui Radu Negru-Vodă în Muntenia (1209 d. Hr.)	722
Dela aflarea prafului de pușcă (1831 d. Hr.)	600
Dela descălecarea lui Dragoș-Vodă în Moldova (1842 d. Hr.)	589
Dela aflarea hârtiei	558
Dela aflarea tiparului	489
Dela ocuparea Constantinopolului prin Turci	477
Dela descoperirea Americii (11 Oct. 1492)	419
Dela reformația lui Luther (1517 d. Hr.)	414
Dela introducerea limbei române în bis. rom. din Ardeal (1567)	364
Dela prima traducere a cărților bis. în limba română (1569)	362
Dela întâia carte tipărită românească	360
Dela îndrept. Cal. Iulian prin papa Grigorie XIII. (15 Oct. 1582)	349
Dela intrarea triumfală a lui Mihail Viteazul în Alba-Iulia (1599)	332
Dela unirea unor Români cu Biserica papală	231
Dela moartea lui Mihail Viteazul (18 Aug. 1601)	330
Dela revoluția lui Horia (1784)	147
Dela zavera lui Tudor Vladimirescu	110
Dela ștergerea iobăgiei (Dumineca tuturor Sfinților 6/18 Iunie 1848)	83
Dela revoluția din 1848	82
Dela Unirea Moldovei cu Muntenia	72
Dela suirea pe tron a regelui Carol	65
Dela întemeierea României ca Regat	50
Dela suirea pe tron a M. S. Regelui nostru Ferdinand	17
Dela intrarea României în războiu	15
Dela încheierea păcii	13
Dela unirea tuturor Românilor	13
Dela intrarea armatei române în B. Pesta	12
Dela încoronarea Regelui tut. Românilor, Ferdinand I. (15 Oct. 1922)	9
Dela suirea pe tron a Regelui Mihai I.	4

Cele patru anotimpuri.

Primăvara se începe în 21 Martie la 4 ore 7 minute d. a. Ziua este egală cu noaptea.

Vara se începe în 22 Iunie la 11 ore 28 min. dimineata. Ziua e cea mai lungă din an (15 ore 53 minute).

Toamna se începe în 24 Septembrie la 2 ore 24 minute dim. Ziua este egală cu noaptea.

Iarna se începe în 22 Decembrie la 9 ore 30 min. seara. Noaptea este cea mai lungă din an (ziua: 8 ore 32 minute).

Regentul anului 1931 este Iupiter.

Regentul anului 1931 este *Iupiter* (Joe) uriașul sistemului solar. Masa lui e cam de 309 ori mai mare, decât a pământului. Iupiter își face calea în jurul soarelui în 12 ani (așa dară pe el anul este cât 12 ani de ai noștri), iar în jurul osiei sale se învârtăște în fiecare oră odată. Depărtarea lui dela pământ variază între 587 și 959 milioane kilometri. În jurul acestui planet umbliă 9 sateliți (luni) cari pricinuesc pe an cam 4400 întunecimi de soare și tot atâtea întunecimi de lună.

Întunecimile din anul 1931.

Timpul socotit după Europa de est.

În anul 1931 vor fi 3 întunecimi de soare și 2 întunecimi de lună, din cari în Europa se vor putea vedeă numai cele două întunecimi de lună.

I. *Intunecime totală de lună*, în 2 Aprilie.

Incep. înt. la ora 8 și 23 min. seara. Sfârșitul înt. la ora 11 și 52 min. noaptea.

Intunecimea se poate vedeă în partea vestică a Oceanului pacific, în Australia, Azia, în Oceanul indic, în Africa, Europa, în Oceanul atlantic și ostul Americii de sud.

II. *Intunecime parțială de soare*, în 18 Aprilie.

Incep înt. la ora 0 și 57 min. noaptea. Sfârșitul înt. la ora 4 și 32 min. dim.

Intunecimea se poate vedeă în Azia, în partea nordostică a Europei și în marea de ghiată nordică.

III. *Intunecime parțială de lună*, în 12 Septemvrie.

Incep. înt. la ora 6 și 13 min. dim. Sfârșitul înt. la ora 7 și 9 min. dim.

Intunecimea se poate vedeă în nordvestul Americii de nord și în capul ostic al Aziei.

IV. *Intunecime totală de lună*, în 26 Septemvrie.

Incep. înt. la ora 7 și 54 min. seara. Sfârșitul înt. la ora 11 și 42 min. noaptea.

Intunecimea se poate vedeă în partea vestică a Oceanului pacific, în Australia, Azia, în Oceanul indic, în Africa și Europa, în Oceanul atlantic și în părțile ostice ale Americii de sud.

V. *Intunecime parțială de soare*, în 11 Octomvrie.

Incep. înt. la ora 1 și 1 min. d. m. Sfârșitul înt. la ora 4 și 49 min. d. m.

Intunecimea se poate vedeă în sudul Americii de sud, în părțile sudice ale Oceanului atlantic și pacific și în marea de ghiată sudică.

Explicarea prescurtărilor.

Ap. = Apostol.	M. = Martir.	Pr. = Proroc.
C. = Cuvios.	P. = Părinte.	S., Sf. = Sfânt.

Semnele cronologice pe anul 1931 și Zodiile cerului vezi pag. 29.

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 * (+) Tăier. Im. și Vas.	Anul nou	1. ora 8:08,	ora 4:45
Vineri	2 P. Silvestru	Macarie	11. " 8:06,	" 4:56
Sâmb.	3 Pr. Malachia	Genoveva	21. " 8:00,	" 5:09
D. în. de Bot. D-lui. Ev. Marcu c. 1, v. 1—8. Gl. 5, sf. 8. Inceputul evangheliei lui Isus Hristos...			Luna.	
Dum.	4 Sin. 70 Ap. ☿	Tit	Lună plină în 4 Ian. la 3 ore 15 m. d. a.	
Luni	5 Teop. și Teona	Telesfor	Pătrarul ultim în 11 Ian. la 7 ore 9 min. dim.	
Mărți	6 * (+) Botez. D-lui	(+) Epifania	Lună nouă în 18 Ian. la 8 ore 36 m. seara.	
Merc.	7 * (+) Ioan Botez.	Valentin	Pătrarul prim în 27 Ian. la 2 ore 6 min. dim.	
Joi	8 C. George	Severin	Cine clădește o casă sau se 'nsoară — acelaia i se sleiește punga.	
Vineri	9 M. Polieci	Iulian	Proverb spaniol.	
Sâmb.	10 P. Grigorie	Pavel	—	
Dum. d. Bot. Ev. d. Matei c. 4, v. 12—17. Gl. 6, sf. 9. ,In vremea aceea auzind Isus că Ioan s'a prins...'			Ușor e să te 'nsori, greu e să porți gospo- dăria.	
Dum.	11 C. Teodosie ☾	Higiu	Proverb german.	
Luni	12 M. Tațiana	Ernest	Semne de timp.	
Mărți	13 M. Ermil	Ilarie	Ianuarie cu moină, primă- vară friguroasă, vară căldu- roasă. Ianuarie cald nu e semn de an mănos. După iarnă neagră cu vânturi calde, primăvara se umplu cimiteriile. Ianuarie uscat și geros aduce Faur cu nea. Negura din Ianuarie aduce Faur umed. Când se trag norii spre meazăzi, urmează frig, — când spre mează- noapte — căldură. Cum a fost timpul la Sf. Grigorie (10) așa va fi tot anul.	
Merc.	14 Părinți d. Sinai	Felix	Umblarea vremii.	
Joi	15 C. Pav. Teban	Maur	(După calendarul pe 140 ani.)	
Vineri	16 Lanț. Ap. Petru	Marcel	In general, uscat, frumos și nu prea friguros.	
Sâmb.	17 † C. Antonie	Antonie		
D. Leproșilor. Ev. d. Luca c. 17, v. 12—19. Gl. 7, sf. 10. ,In vremea aceea intrând Isus prin Ierihon...'				
Dum.	18 P. Atan. și Ch. ☼	Prisca		
Luni	19 C. Macarie	Canut		
Mărți	20 † C. Eftimie	Fab. și Seb.		
Merc.	21 C. Maxim	Agnes		
Joi	22 Ap. Timotei	Vichentie		
Vineri	23 M. Clement	Log. Mariei		
Sâmb.	24 * Unir. tut. Rom.	Unir. tut. Român.		
D. lui Zacheiu. Ev. d. Luca c. 19, v. 1—10. Gl. 8, sf. 11. ,In vremea aceea trecea Isus prin Ierihon...'				
Dum.	25 † P. Grig. Teol.	Pavel		
Luni	26 C. Xenofon	Policarp		
Mărți	27 † Ioan Hrisost. ☽	Ioan Hris.		
Merc.	28 P. Efr. Sirul	Carol c. m.		
Joi	29 M. Ignatie	Francisc		
Vineri	30 [(+) Vas., Gr. și Ioan]	Martina		
Sâmb.	31 Chir și Ioan	Petru Nol		

☼ * sunt sărb. oficiale; ☽ sărb. neoficiale; In Cal. greg. sărb. cat. sunt In ☽

Sărbători.

- I. Sărbători religioase
- II. Sărbători oficiale
- III. Sărbători legale
- IV. Aniversări ale Familiei Regale
- V. Închiderea întreprinderilor publice

vezi pag. 30.

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

De-ai schimbat servitorii, grijește cum te arieți față de cei noi. Nu fi nici prea aspru, dar nici prea blând — „Stăpânul scump își învață sluga hoată.” — Cară gunoiu, că locurile altcum sărăcesc și nu-ți resplătesc munca. Drege uneltele de economie, căci acum având timp, poți să stai lângă măiestru, ca să-ți facă un lucru de treabă. Vitelor dă nutrețul învrăstat, că-l mănâncă și mistuie mai bine. Numără săptămânile până la Sân-George și vezi cum stai. Curățește pomii de mușchiu, coaja bătrână, crengi uscate, și pe timp umed de iască. Unge ranele cu o amestecătură de balebă, pământ cleios și păr de bou tăiat mărunt. Adună neaua cu lopata grămezi în jurul pomilor. Astfel umpli pământul de umezeală și faci pomii să întârzie cu înflorirea, prin ce-i scapi de brumă. Din pivniță depărtează legumele putrede.

Cele mai frumoase cărți apar în

Biblioteca „CARTEA NOASTRĂ”

Până în prezent au apărut:

No. 1. Ion Agârbiceanu: „Eșit-a sămănătorul”

Lei 12—

No. 2—5. Budai Deleanu: „Țiganiada”

Lei 45—

Editura KRAFFT & DROTLEFF S. A., Sibiu

Calendarul Iulian îndreptat

Calend. Gregor.

D. Vam. și Far. Ev. d. Luca c. 18, v. 10—14. Gl. 1, sf. 1.

» Zis-a Dnul pilda ac.: Doi oameni au intrat în bis... »

Dum.	1 M. Trifon	Ignatius
Luni	2 (+) Întimp. Dlui	(+) Înt. Dlui
Mărti	3 Drept. Simeon	Blasiu
Merc.	4 P. Isidor	Veronica
Joi	5 M. Agatia	Agata
Vineri	6 P. Vucol ep.	Dorotea
Sâmb.	7 P. Partenie	Romuald

D. Fiul răt. Ev. dela Luca c. 15, v. 11—32. Gl. 2, sf. 2.

» Zis-a Dnul pilda aceasta: Un om avea doi feciori... »

Dum.	8 Teodor Strat.	Ioan
Luni	9 M. Nichifor	Apolonia
Mărti	10 M. Haralambie	Scolastica
Merc.	11 M. Vlasie	Eufrosina
Joi	12 P. Meletie	Eulalia
Vineri	13 P. Martinian	Catarina
Sâmb.	14 P. Axentie	Valentin

D. I. de carne. Ev. d. Matei c. 25, v. 31—46. Gl. 3, sf. 3.

» Zis-a Dnul: Când va veni fiul omului... »

Dum.	15 Ap. Onisim	Faust
Luni	16 M. Pamfilie	Iuliana
Mărti	17 M. Teod Tiron	Lăsata sec. Const.
Merc.	18 P. Leon papa	Mierc. Pares. Flav.
Joi	19 Ap. Arhip	Conrad
Vineri	20 P. Leon ep.	Elefterie
Sâmb.	21 P. Timotei	Eleonora

D. I. de brânză. Ev. d. Matei c. 6, v. 14—21. Gl. 4, sf. 4.

» Zis-a Dnul: De veți ierta oamenilor greșalele lor... »

Dum.	22 Eugen	Petru C.
Luni	23 M. Policarp	Rom., Sev.
Mărti	24 † Af. c. S. Ioan Botez.	† Ap. Matei
Merc.	25 P. Tarasie	Valp., Vict.
Joi	26 P. Porfir	† Alexandru
Vineri	27 P. Procopiu	† Leandru
Sâmb.	28 P. Vasilie	Roman

Soarele

răsare apune

1. ora 7:49, ora 5:26

11. „ 7:36, „ 5:41

21. „ 7:20, „ 5:56

Luna.

Lună plină în 3 Febr.

la 2 ore 26 min. dim.

Pătr. ultim în 9 Febr.

la 6 ore 10 min. d. a.

Lună nouă în 17 Febr.

la 3 ore 11 min. d. a.

Pătr. prim în 25 Febr.

la 6 ore 42 m. d. a.

Nu poți să sfătuești
pe cineva să se căsătorească
și să plece la război.

Proverb spaniol.

Din vin bun se face
oțet bun.

Proverb italian.

Mai bine să mănânci
cu bătrânul, decât să
plângi cu tinărul.

Zice Sârboica.

Semne de timp.

Faur alb întărește semănăturile. Faur urit, Maiu frumos. Când nu îngheață în Faur, e semn de an mănos. Vânturile de miazănoapte prevestesc an mănos. Negura de apus arată ger. Apa curgătoare de caldă, urmează ger.

Umblarea vremii.

(După calendarul pe 140 ani.)

Până în 11 frumos și blând;
din 12—18 zăpadă și vânt, apoi
până la sfârșitul lunii foarte
frig.

Postul Paștilor se începe
în 23 Februarie.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cerne bucatele de semăntă. Cară și împrăstie gunoii, ca, pe când se desgheată, zama lui să intre în pământ. Când timpul e frumos, poți începe aratul. De n'ai făcut în Ianuarie, adună acum neaua în jurul pomilor. Curățește livezile de mușinoaie, pietri și mărăcini și pe unde locul e pleș, seamănă iarba. Lasă berbecii la oile ce vrei să fete în Iulie și le păzește să nu bea apă de pe neauă, căci cele de-a făta pierd mielul, — iar celor fătate li-se strică laptele. Taie mlădițe de altoit din partea despre meazăzi a pomilor, le implântă în năsip ori pământ umed până la folosință. Sfârșește curățirea pomilor de omide și, când timpul e frumos, poți sădi pomi. Curățește altoii mai tineri de crengile netrebnice, ca să crească frumoși. Fă răsadniță și seamănă țeler, ceapă, săiată, călărabe, castraveți și altele, pe cari le vei apăra prin un acoperemânt în contra gerului.

A apărut:

»Un pas înainte«

în ornamentica română, compoziții noi românești de
 Maria Vasile Herişescu
 prof. art.

154

Prețul albumului e Lei 400—

Editura KRAFFT & DROTLEFF S. A., Sibiu

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
D. 1-a din post, Ev. d. Ioan c. 1, v. 43—51. Gl. 5, sf. 5. „În vremea aceea voia Isus să meargă în Galilea...”			1. ora 7:04,	ora 6:09
Dum.			11. „ 6:45,	„ 6:23
Luni			21. „ 6:26,	„ 6:37
Mart			Luna.	
Merc.			<i>Lună plină în 4 Mart.</i>	
Joi			la 12 ore 36 m. d. a.	
Vineri			<i>Pătr. ultim în 11 Martie</i>	
Sâmb.			la 7 ore 15 min. dim.	
D. 2-a din post, Ev. d. Marcu c. 2, v. 1—12. Gl. 6, sf. 6 „În vremea aceea intră Isus în Capernaum...”			<i>Lună nouă în 19 Martie</i>	
Dum.			la 9 ore 51 min. dim.	
Luni			<i>Pătr. prim în 27 Martie</i>	
Mart			la 7 ore 4 min. dim.	
Merc.			Mai mult uită-te la	
Joi			bunătațe, decât la fru-	
Vineri			musețe, în căsnicie.	
Sâmb.			Zice Rusul.	
D. 3-a d. post, Ev. d. Marcu c. 8, v. 34—38. ff. Gl. 7, sf. 7. „Zis-a Domnul: Cine vrea să vină după mine...”			Este o îndrăzneală	
Dum.			bărbătească a privi răul	
Luni			în față, a-l sili să se	
Mart			oprească, a-l pătrunde	
Merc.			liniștit, rece și liber și	
Joi			a-l descompune în păr-	
Vineri			țile sale. Fichte.	
Sâmb.			Semne de timp.	
D. 4-a d. post, Ev. d. Marcu c. 9, v. 17—32. Gl. 8, sf. 8 „În vremea aceea venit-a un om la Isus...”			Neana din Mărtisor impu-	
Dum.			ținează vinul. Martie vâ-	
Luni			nturos, — Maiu frumos. Dacă	
Mart			Martie e cu ronă, după	
Merc.			Paști mult plouă.	
Joi			Umblarea vremii.	
Vineri			(După calendarul pe 140 ani.)	
Sâmb.			Frigul lunii trecute trece	
D. 5-a d. post, Ev. d. Marcu c. 10, v. 33—45. Gl. 1, sf. 9. „În vremea aceea luând Isus pe cei doisprezece...”			și în luna Martie, dar dimi-	
Dum.			nețile sedesghiață, 8—9 ploaie	
Luni			și zăpadă; 10—21 rece; 22—24	
Mart			ploaie și zăpadă, apoi frig până	
Merc.			în 27, apoi ceață și ploaie	
Joi			până la sfârșit.	
Vineri			În 21 Martie la 14 ore 7 m.	
Sâmb.			d. a. se începe primăvara,	
Dum.			ziua egală cu noaptea.	
Luni				
Mart				

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Seamănă grâu de primăvară, apoi orz, ovăs, mazere, măzeriche și lăptăș. Grăpează locurile de lăptăș și trifoiu, semănate din alți ani, ca să crească mai bine. Printre semănăturile toamnălice, ce au ieșit rari, aruncă semănță de trifoiu. Sădește legumile menite pentru a-ți face semănță. Ca să le aperi în contra omidelor, pune în apropiere câteva semințe de cânepă; mirosul acesteia alungă fluturii. Cartofii înghețați fierbe-i și scurge apa de pe ei, apoi îi dă la vite, altcum se vor bolnăvi, că-s otrăvitori. Macină bucate pe timp mai îndelungat. Fă altoirea pomilor, gătește straturi pentru legumi și le seamănă.

Istoria Literaturii Române de Sextil Pușcariu

Ediția simplă broșată: Lei 200.—

cuprinde întregul text literar, asemenea și toate ilustrațiile și planșele în color, însă fără indice și bibliografie.

Ediția de lux legată artistic: Lei 340.—

Afară de text, ilustrații și planșe cuprinde un indice și o bibliografie critică mărită aproape la dublu, fără de ediția întâi.

Editura KRAFFT & DROTTLEFF S. A., Sibiu

Aprilie,

are 30 zile

Prier.

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Merc.	1 Maria egipt.	Hugo	1. ora 6 ⁰⁴ ,	ora 6 ⁵¹
Joi	2 P. Tit	J. v. Amalia	11. „ 5 ⁴⁵ ,	„ 7 ⁰⁵
Vineri	3 C. Nichita	† Richard	21. „ 5 ²⁷ ,	„ 7 ¹⁸
Sâmb.	4 P. Iosif	Isidor		
Dumineca Florilor, ev. dela Ioan c. 12, v. 1. „Mai înainte de Paști cu 6 zile...“			Luna.	
			Lună plină în 2 Apr. la 10 ore 6 min. seara.	
			Pătr. ultim în 9 Apr. la 10 ore 15 min. seara.	
			Lună nouă în 18 Apr. la 3 ore dim.	
			Pătr. prim în 25 Apr. la 3 ore 40 min. d. a.	
			Omul cel mai milos este omul cel mai bun.	
			Lessing.	
Dumineca Paștilor. Ev. dela Ioan c. 1, v. 1. „La început eră cuvântul...“				
Dum.	12 (+) Sf. Paști	Iuliu		
Luni	13* (+) Lumină Pașt.	Iustin		
Mărti	14* (+) P. Martin p.	Tiburțiu		
Merc.	15 Ap. Aristarch	Anastasius		
Joi	16 M. Agap., Irina	Aron		
Vineri	17 M. Sim. Pers.	Rudolf		
Sâmb.	18 C. P. Ioan	Valeriu		
Dum. Tomii. Ev. d. Ioan c. 20, v. 19, sf. 1. „Fîind seară în ziua aceea, într'una din Sâmbete...“			Mai bine caractere fără cultură decât cul- tură fără caracter. Rembrand ca educator. Cel ce dă săracilor nu se va lipsi, iară cel ce întoarce ochiul său, în multe lipse va fi. Pildele lui Solomon.	
Dum.	19 C. Ioan d. peșt.	Hermogen		
Luni	20 C. Teodor St.	Sulpiciu		
Mărti	21 M. Ianuarie	Adolar		
Merc.	22 C. Teodor S.	Sotir		
Joi	23* (+) Muc. George	Sf. George		
Vineri	24 M. Sava Strat.	George		
Sâmb.	25 Ap. Ev. Marcu	Mihail		
Dum. Mironosiț. Ev. d. Marcu c. 15, v. 43. Gl. 2, sf. 4. „În vremea aceea venit-a Iosif din Arimatea...“			Semne de timp. Prier frumos, Mai vi- foros. Prier umed aduce binecuvîntare. Gîndacii din Aprilie înghetează în Mai. Negura din Aprilie, la răsărit și miazăzi, e semn bun. De tună în Aprilie, nu te mai teme de ger. Prier frumos, vară furtunoasă. Umblarea vremii. (După calendarul pe 140 ani.) Până în 6 frumos, apoi ploaie cu grindină mărunță și zăpadă; până la sfîrșitul lunii aspru, schimbăcios și neprietinos.	
Dum.	26 M. Vasile	Clet		
Luni	27 M. Simeon	Peregrin		
Mărti	28 9 Martiri	Vitalis		
Merc.	29 9 M. din Chizic	Petru		
Joi	30 Ap. Iacob	Catarina		

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Plivește semănăturile de buruiene înainte de a fi cu pain. Seamănă sucruz (păpușoiu) și pune cartofi. Udă bine pomii sădiți de curând. Plivește și sapă școala de pomi. Grăbește cu altoirea pădureților, ca să nu te întârzii. Grijește să nu se umfle vitele de nutrețul cel verde, dă-le fân înainte de a le scoate la pășune. Răsadnițele cu acoperemânt se des-coper toată ziua, ba și peste noapte, dacă nu e temere de îngheț. Se începe lucrul în vie. În lipsă de ploaie, udă grădina de legumi, mai bine dimineața. După Sân-George vitele se scot la imaș. Intoarce grânele și, ca să le mântui de gărgărițe, pune lână nespălată în apropierea coșurilor cu grâu. Crâul incins amestecă-l cu pulbere de cărbuni și după 14 zile cerne-l, că își pierde mirosul.

Krafft & Drotleff soc. an.

Secția Fotofipie și Litografie

Cărți poștale ilustrate, reviste artistice, ilustrații, cataloage, acții, cărți ilustrate, coale de hârtie de scrisori, placarde, etichete, ambalajuri, reclame etc.

Secția Tipar Offset

Placarde, prospecte, ambalaje, cărți ilustrate, broșuri de reclamă, foi volante etc.

Sibiu - Str. Regina Maria 23

Maiu,

are 31 zile.

Florar.

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.
Vineri	1 [Sărb. muncii]	[Sărb. muncii]
Sâmb.	2 P. Atanasie	Atanasie

Dum. Slăbănoşului. Ev. d. Ioan c. 5, v. 1. Gl. 3, sf. 5.
 „În vremea aceea s'a suit Isus în Ierusalim...”

Dum.	3 M. Timotei	† Af. Sf. Cr.
Luni	4 M. Pelagia	Florian
Mărti	5 M. Irina	Pius V., Götz
Merc.	6 Dreptul Iov	Ioan P.
Joi	7 Sava	Stanislau
Vineri	8 Ap. şi Ev. Ioan	Mihail
Sâmb.	9 Pr. Isaia	Grigor N.

Dum. Samaritanecii. Ev. d. Ioan c. 4, v. 5. Gl. 4, sf. 7.
 „În vremea aceea venit-a Isus în cetatea Samariei...”

Dum.	10 *Proclam. Indep.	Procl. Indep.
Luni	11 M. Mochie	Gangolf
Mărti	12 P. Epifanie	Pancraţiu
Merc.	13 M. Gliceria	Servaţiu
Joi	14 M. Isidor	(†) Isăft. Dlui
Vineri	15 P. Pahomie	Sofia
Sâmb.	16 P. Teodor	Ioan Nep.

Dumin. Orbului. Ev. d. Ioan c. 9, v. 1. Gl. 5, sf. 8.
 „În vremea aceea trecând Isus văzută-a peun om orb...”

Dum.	17 Ap. Andronic	Pascalis
Luni	18 M. Petru	Venantius
Mărti	19 M. Patriciu	Celestin
Merc.	20 M. Talaleu	Bernhard
Joi	21 * (†) In. Dlui, Z. E.	Z. E., Felix
Vineri	22 M. Vasilie	Iuliana
Sâmb.	23 P. Mihail	Desideriu

Dum. SS. Părinţi. Ev. d. Ioan c. 17, v. 1. Gl. 6, sf. 10.
 „În vremea aceea ridicând Isus ochii săi la cer...”

Dum.	24 P. Simeon	(†) Rusaliile
Luni	25 3 afl. cap. Sf. Ioan Bot.	(†) Lun. Rus.
Mărti	26 Ap. Carp	Filip
Merc.	27 M. Terapont	Ioan P.
Joi	28 Eutichie, Nichita	Wilhelm
Vineri	29 C. Teodosia	Maximinian
Sâmb.	30 P. Isachie	Ferdinand

Dumineca Rusaliilor. Ev. d. Ioan c. 7.
 „Iară în ziua cea mai de pe urmă, cea mare a praz. ...”

Dum.	31 (†) Pog. Duh. sf.	Petronela
-------------	----------------------	-----------

Soarele
 răsare apune

1. ora 5¹⁰, ora 7³²
 11. „ 4⁵⁵, „ 7⁴⁴
 21. „ 4⁴³, „ 7⁵⁶

Luna.

Lună plină în 2 Maiu
 la 7 ore 14 m. dim.

Pătr. ultim în 9 Maiu
 la 2 ore 48 m. d. a.

Lună nouă în 17 Maiu
 la 5 ore 48 min. d. a.

Pătr. prim în 24 Maiu
 la 9 ore 39 min. seara.

Lună plină în 31 Maiu
 la 4 ore 33 min. d. a.

Fericit e cel ce se uită
 spre sărac şi mişel. În
 ziua cea rea îl va mân-
 tri pe el Domnul.

Psalm 40.

Cine nu cunoaşte limbi
 streine, nu ştie nimic
 despre a sa proprie.

Goethe.

Semne de timp.

Roua de seară şi răcoarea
 din Mai aduc fân şi vin
 mult. Ploaia caldă din Mai
 e binecuvântare. Rusaliile
 umede, Crăciun gras. Roiul
 din Mai preţuieşte un car
 de mălai. Gândacii mulţi
 vestesc an mănăs. Mai
 ploios, Iunie frumos. De e
 brumă între Sân-George şi
 Arminden va brumă şi
 între Sân-te-Mării. Când sunt
 greuri mulţi şi dinaintea
 locuinţei lor ţin mare cură-
 tenie, — fân are să fie puţin.

Umblarea vremii.

(După calendarul pe 140 ani.)
 Până în 22 frumos, cald şi
 roditor, din când în când fur-
 tună şi ploaie caldă; din 23
 neprietinos; în 24—25 ceţos
 şi răcoare încă deşeră viţa
 de vie nefîngropată.

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Udă altoii cât mai des și la cei prinși le slăbește nițel legătura. Seamănă cânepă și in. Pe timp liniștit afumă pomii băntuiți de omide cu pucioasă presărată pe jăratie, că vor peri toate. Cucuruzul se sapă, când e în patru frunze. Cosește lăterna înainte de înflorire, dar grijește, să nu o tai prea pe jos, că pierde multă din ea. De o dai verde la vite svântează-o mai întâiu și o amestecă cu paie mănunțite. Pe la mijlocul lunii se răsădește tutunul (tăbacul), înmuindu-se mai înainte rădăcinile în zăcă de gunoier și năsip. Ogorătul trebuie sfârșit. Gândacii de Maiu se scutură dimineața, se adună și stropșesc cu piciorul, ori se dau la galițe. De pe cartofii, ce-i dăm la animale, colțul trebuie depărtat că acela-i otrăvitor.

Manuale

pentru cursul primar și secundar

de tot felul la

KRAFFT & DROTLEFF S.A., SIBIU

Iunie,

are 30 zile.

Cireșar.

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
Luni	1 * (†) Luniă Rusal.	Grațiana	1. ora 4 ³⁴ ,	ora 8 ⁰⁸
Mărti	2 P. Nichifor	Erasm	11. " 4 ²⁹ ,	" 8 ¹⁷
Merc.	3 M. Lucian	Clotilda	21. " 4 ²⁸ ,	" 8 ²¹
Joi	4 P. Mitrofan	(Joia verde)	Luna.	
Vineri	5 M. Doroftei	Bonifaciu	<i>Pătr. ultim</i> în 8 Iunie	
Sâmb.	6 Visarion, Ilarion	Norbert	la 8 ore 18 m. dim.	
D. 1. d. Rus. a tut. SS. Ev. d. Mat. c. 10, v. 32. Gl. 8, sf. 1.			<i>Lună nouă</i> în 16 Iunie	
„Zis-a Dnul învâțăc. săi: Tot celce mă va mărturisî...“			la 5 ore 2 min. dim.	
Dum.	7 Teodot	Lucreția	<i>Pătr. prim</i> în 23 Iunie	
Luni	8 M. Teod. Strat. ☾	Medard	la 2 ore 23 m. dim.	
Mărti	9 P. Ciril	Primul	<i>Lună plină</i> în 30 Iunie	
Merc.	10 M. Timotei	Margareta	la 2 ore 47 m. dim.	
Joi	11 Ap. Bart. și Varn	Varnava	Trebuie să căutați și	
Vineri	12 P. Onufrie	Ioan	să găsiți pe Dumnezeu	
Sâmb.	13 M. Acilina	Ant. de Pad.	în inimă. I. Paul.	
D. 2-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 4, v. 18—23. Gl. 1, sf. 2.			Mult pot puținii buni	
„În vremea aceea umblând Is. pe lângă marea Gal...“			împreună.	
Dum.	14 Pr. Eliseu	Ioan c. nou	Miron Costin.	
Luni	15 Pr. Amos	Vitus	Semne de timp.	
Mărti	16 P. Tihon ☺	Beno	Iunie mai uscat decât	
Merc.	17 M. Manuil	Adolf	umed, umple butile cu vin	
Joi	18 M. Leontie	Gervasiu	bun. Oamenii și vântul de	
Vineri	19 Ap. Iuda, fr. Dlui	Iuliana	Iunie curând se schimbă.	
Sâmb.	20 M. Metodie	Silveriu	Iunie umed și rece, strică	
D. 3-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 6, v. 22—33. Gl. 2, sf. 3.			întreg anul. Călătoria fur-	
„Zis-a Domnul: Luminătorul trupului este ochiul...“			nicilor vestește timp bun.	
Dum.	21 M. Iulian	Aloisie	Omișele multe sunt semne	
Luni	22 M. Eusebiu	Paulin	de vin și grâu mult. Săritul	
Mărti	23 M. Agripina ☾	Edeltrud	peștilor vestește furtună. De	
Merc.	24 [(†) Nașt. Sf. I. B.]	Ioan Botez.	sunt mulți bureți iuți, iarna	
Joi	25 M. Fevronia	Prosper	viitoare are să fie ușoară,	
Vineri	26 C. David	Vigiliu	la din contră grea. Bureții	
Sâmb.	27 P. Samson	Ladislau	porcești ne spun capătul,	
D. 4-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 8, v. 5—13. Gl. 3, sf. 4.			ceialalți începutul iernii vii-	
„În vremea aceea intrând Isus în Capernaum...“			toare cum are să fie.	
Dum.	28 Chir. și Ioan	Leo papa	Umblarea vremii.	
Luni	29 * (†) Ap. Pet. și Pav.	(†) Pet. și Pav.	(După calendarul pe 140 ani.)	
Mărti	30 Sobor. SS. Ap. ☸	Pavel	Până în 8 aspru și rece,	
			apoi până în 11 bine, cald,	
			apoi ploaie rece și vânt; până	
			la sfârșit foarte cald, când	
			se schimbă, iarăși, vremea.	
			Postul sf. Apostoli Petru și	
			Pavel începe în 8 Iunie.	
			În 22 Iunie la 11 ore 28 mi-	
			nute dim. se începe vara;	
			ziua e cea mai lungă din an.	

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Când e zăduf, scutește vitele, adăpostindu-le la umbră. Oculează pădureții, mai bine după ploaie și cu deosebire seara și dimineața. Seamănă ridichi de toamnă. Când iarba e mai în floare cosește-o. De pățimesc porcii de grumazi, din cauza căldurii, dă-le leacuri pentru stomac. Astfel este în apotecă (farmacie) pulberea de *Helleborus albus*. La cei mari le dai cât ține vârful cuțitului, la cei mici pe jumătate. Sapă viile a 2-a oară, înainte ori după înflorire. De umblă furnicile la coșnițe, închide-le calea, ungând cu petrolu scândura, pe unde se urcă. Uscă cireșe, vișine și strugurei pentru iarnă. Seamănă rapiță.

A apărut:

COMERȚUL ȘI INDUSTRIA LEMNULUI DIN ROMÂNIA

de H. Brauner.

Prețul Lei 1200'—

De vânzare la

Editura KRAFFT & DROTLFF S. A., Sibiu

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
Merc.	1 Cosma și Damian	Teobald	1. ora 4 ³¹	ora 8 ²¹
Joi	2 Veștmânt. Pr.	Cercet. Mariei	11. " 4 ³⁹	" 8 ¹⁷
Vineri	3 M. Iacint	Eliodor	21. " 4 ⁵⁰	" 8 ⁰⁸
Sâmb.	4 P. Andrei Crit.	Udalric		
D. 5-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 8, v. 28 ff. Gl. 4, sf. 5. „În vremea aceea trecând Isus de ceea parte în laturea...”			Luna.	
Dum.	5 P. Atanasie	Ciril și Met.	Pătr. ultim în 8 Iulie la 1 ore 52 min. dim.	
Luni	6 P. Sisoe	Pr. Isaia	Lună nouă în 15 Iulie la 2 ore 20 min. d. a.	
Mărți	7 P. Toma	Vilibald	Pătr. prim în 22 Iulie la 7 ore 16 min. dim.	
Merc.	8 M. Procopiu	Chilian	Lună plină în 29 Iulie la 2 ore 48 min. d. a.	
Joi	9 M. Pancrațiu	Anatolia	De îți iai una frumoasă, mulți s'apropie s'o cunoască; de îți iai una urâtă, să te-areți în lume-i rușine.	
Vineri	10 45 Mart. din Nicopoli	Amalia		
Sâmb.	11 M. Eufemia	Piu I., papa	Zice Rusul.	
D. 6-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 9, v. 1—8. Gl. 5, sf. 6. „In vremea aceea intrând Isus în corabie...”			E foarte greu de a te înțelege cu mulțimea, care nu se pricepe decât cel mult în afacerile zilnice și rar dacă vede mai departe de ziua, care urmează.	
Dum.	12 M. Proclu și Ilar.	Her. și For.		
Luni	13 Sinod. Arh. Gavril	Margareta	Goethe.	
Mărți	14 Ap. Achila	Bonavent.		
Merc.	15 M. Chiril și Iul.	Împărt. Ap.	Semne de timp.	
Joi	16 M. Antinogen	Rut		
Vineri	17 M. Marina	Alexe	Căldura mare din Iulie însemnează an bun. Dacă paianjenul își rupe pânza în două, va plouă. Dacă luna plină are curte la amezi și răsărit, urmează timp senin statornic. Mușinoalele de furnici mai ridicate ca de obicei, vestesc iarnă grea.	
Sâmb.	18 M. Iac. și Emilian	Frideric		
D. Sf. Părinți. Ev. d. Mat. c. 5, v. 14—20. Gl. 6, sf. 7. „Zis-a D-l'nv. săi: Voi sunteți lumina lumii...” (Vest 26 Nov.)			Umblarea vremii. (După calendarul pe 140 ani.)	
Dum.	19 C. Macrina	Aurelia		
Luni	20 [(+) Prorocul Ilie]	Ilie Pr.	Până în 9 rece și neprietinos, mai apoi nopți răcoroase și zile fierbinți; din 12 până la sfârșitul lunii secetă.	
Mărți	21 C. Sim și Ioan	Praxede		
Merc.	22 † Maria Magd.	Maria Magdalena		
Joi	23 M. Trofim, Foca	Apolinar		
Vineri	24 M. Cristina	Cristina		
Sâmb.	25 † Ad. S. Ana	Ap. Iacob		
D. 8 a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 14, v. 14—22. Gl. 7, sf. 8. „In vremea aceea a văzut Isus...”				
Dum.	26 M. Ermolae	Ana		
Luni	27 † M. Pantelimon	Pantaleon		
Mărți	28 Ap. Proh. și Nic.	Victor P.		
Merc.	29 M. Calinic	Marta		
Joi	30 Ap. Sila și Silvan	Avdon		
Vineri	31 Drept. Eudoxiu	Ign. din Loi.		

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Curățește șura și podurile, că e aci secerea, pe când poartă grije să ai bani, ca să le poți adună, când sunt în pârghă și nu rescoapte, că se scutură o mulțime de grăunțe și nici făina din ele nu e cu spor la aluat. Pe când te apuci de secere, cucuruzul să fie săpat a 2-a oară. Plivește viile, dar nu pe timp prea cald, ca să nu se împiedece strugurii în creștere. Dinaintea coșnițelor pune un vas cu apă, ca albinele a'o aibă la îndemână. Aruncă deasupra ei bucăți de paie, ca să nu se înnece. La cărat pune rogojini în car, ca grăunțele scuturate să nu se prăpădească. Acestea țin-le de semânță, că-s cele mai frumoase. Udă curechiul băntuit de omide cu apă, cu săpun sau din topilă.

Tablouri comemorative militare

pentru

infanterie, artilerie, cavalerie

buc. Lei 20.—

Krafft & Drotleff s. a., Sibiu

August,

are 31 zile.

Măsălar.

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
Sâmb.	1 Scoat. Sf. 7 Mac.	Petru	1. ora 5 ⁰² ,	ora 7 ⁵⁵
D. 9-a d. Rus. Ev. d. Matei c. 14, v. 22—34. Gl. 8, sf. 9. „In vremea aceea silit-a Isus pe învățăceii săi...”			11. „ 5 ¹⁴ ,	„ 7 ⁴²
			21. „ 5 ²⁷ ,	„ 7 ²⁵
Dum.	2 Primul M. Stefan	Porțiuncula	Luna.	
Luni	3 C. P. Isachie	Ștefan	Pătr. ultim în 6 Aug.	
Mărti	4 SS. 7 tin. din Efes	Dominic	la 6 ore 28 m. d. a.	
Merc.	5 M. Eusigniu	Maria Ș.	Lună nouă în 13 Aug.	
Joi	6 (+) Schimb. la față C	Schimb. la față	la 10 ore 27 m. seara.	
Vineri	7 C. Dometiu	Caietan	Pătr. prim în 20 Aug.	
Sâmb.	8 M. Emilian	Chiriac	la 1 ore 36 m. d. a.	
D. 10 d. Rus. Ev. d. Mat. c. 17, v. 14—23. Gl. 1, sf. 10. „In vremea aceea s'a apropiat către Isus un om...”			Lună plină în 28 Aug.	
			la 5 ore 10 m. dim.	
Dum.	9 Ap. Mat. (din sei 70)	Roman	Nu sunt vremile sub	
Luni	10 M. Laurențiu	Laurențiu	cârma omului, ci bietul	
Mărti	11 M. Euplu	Susana	om sub vremi.	
Merc.	12 M. Fotie și Anich.	Clara	Miron Costin.	
Joi	13 C. Maxim	Cașian		
Vineri	14 Pr. Mihea	Eusebiu	Inbirea este aripa pe	
Sâmb.	15 (+) Ad. N. de Dumnezeu (+) Adorm. M.)		care Dumnezeu a dat-o	
D. 11-a d. Rus. Ev. d. Matei c. 18, v. 23—35. Gl. 2, sf. 11. „Zis-a Dî pilda ac.: Asem. Împăr. cer. omului împărat...”			sfîntului spre a se urcă	
			până la el.	
			Michelangelo.	
Dum.	16 M. Diomid	Rohus		
Luni	17 M. Miron	Bertram	Și dela dușman tre-	
Mărti	18 M. Flor și Laur	Elena	buie să înveți.	
Merc.	19 M. And. Stratil.	Ludovic	Ovidiu.	
Joi	20 Pr. Samuil	Ștefan		
Vineri	21 Ap. Tadeu	Ioana	Semne de timp.	
Sâmb.	22 M. Agatonic	Timotei	Negura de pe livezi și râuri	
D. 12-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 19, v. 16—26. Gl. 3, sf. 1. „In vremea aceea apropiatu s'a către Isus un tinăr...”			de s'arată după apunerea	
			soarelui, înseamnă timp bun	
			statornic. Ploaia din August	
			subție vinul. Vânturile de	
			miazănoapte aduc timp sta-	
			tornic. Dacă timpul în ziua	
			Sf. Fotie (12) va fi frumos, și	
			toamna va fi frumoasă. Dacă	
			barza (cocostărcul) cloncăne,	
			va plouă. Când sunt alune	
			multe, urmează iarnă grea.	
Dum.	23 M. Lup și Irin.	Filip		
Luni	24 M. Eutichie	Bartolomei	Umblarea vremii.	
Mărti	25 Ap. Bartolomei	Ludovic	(După calendarul pe 140 ani.	
Merc.	26 M. Adrian	Zefirin	Zilele dintâi calduroase. apoi	
Joi	27 C. Pimen	Iosif	neprietinoase până în 11, de	
Vineri	28 C. Moise Arap.	Augustin	atunci până în 30 vreme	
Sâmb.	29 (+) Tăier c. S. I. B.)	Tăier c. Ioan	bună; 31 furtunoase.	
D. 13-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 21, v. 33—34. Gl. 4, sf. 2. „Zis-a Domnul pilda ac.: Un om eră stăpân de casă...”				
Dum.	30 P. Al., Ioan, Pav.	Rosa		
Luni	31 Brâul Preac. Mar.	Raimund	In 1 August se începe pos-	
			tul Sfîntei Mării.	

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Urmează cu oculatul. Sapă în jurul pomilor mai tineri. Seamănă sălătă iernatică. Adună semințele coapte de legumi, le curățește și acată-le în cuiu, punându-le în săculețe. Seceră ovăsul, ce-l mai ai. Seamănă rapiță. De vezi albinele că prea mult șed pe afară, e semn că n'au ce să lucre. Ridică coșnițele, punând sub ele niște bucăți de scândură potrivite. Stupii fără matcă se împreună cu alții mai slabi. Urmează cu plivitul viei. Uscă poame și fasole pentru iarnă. Altoii oculați, văzând că nu s'au prins, trebuiesc din nou oculați. Proptește pomii prea încărcati și rărește poamele prea dese, ca să se poată coace. Ară pentru toamnă și pe la capătul lunii poți și semăna. Adună sămburi de toate poamele.

A apărut:

153

Micul Acaftist

Legat simplu Lei 33'— . Legat frumos cu toc Lei 50'—

Krafft & Drotleffs. a., Sibiu

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
Marti	1 C. Simeon Stâlp.	Egidiu	1. ora 5 ⁴² ,	ora 6 ⁰⁴
Merc.	2 M. Mamant	Stefan C.	11. " 6 ⁵⁴ ,	" 6 ⁴⁴
Joi	3 M. Antim	Serafina	21. " 6 ⁰⁷ ,	" 6 ²⁵
Vineri	4 M.V. și Mois. P.	Rosalia	Luna.	
Sâmb.	5 Pr. Zaharia	Laurențiu	Pătr. ultim în 5 Sept.	
D. 14-a d. Rus. Ev. d. Mat. c. 22, v. 1—14. Gl. 5, sf. 3			la 9 ore 21 min. dim.	
„Zis-a Dom. pilda ac.: Așem. împărăția ceriului...“			Lună nouă în 12 Sept.	
Dum.	6 Min. Arh. Mihail	Magnus	la 6 ore 26 min. dim.	
Luni	7 M. Sozont	Regina	Pătr. prim în 18 Sept.	
Marti	8 ⁽⁺⁾ Nașt. Mar.	⁽⁺⁾ Nașt. Mar.)	la 10 ore 37 m. seara.	
Merc.	9 † Ioachim și Ana	Gorgoniu	Lună plină în 26 Sept.	
Joi	10 M. Minodora	Nicol. Tol.	la 9 ore 45 m. seara.	
Vineri	11 C. Teodora	Protus	Minciuna este o armă	
Sâmb.	12 M. Autonom	Macedoniu	cu două tăisuri și — mai	
D. în. In. Sf. Cr. Ev. d. Ioan. c. 3, v. 13—17. Gl. 6, sf. 4.			curând sau mai târziu	
„Zis-a Domnul: Nimenea nu s'a suit în cer...“			— ea rănește pe cel ce	
Dum.	13 M. Cornelia Sut.	Matern	s'a servit de ea.	
Luni	14 ⁽⁺⁾ Înălț. S. Cr.	† Înălț. S. Cr.	Deflotte.	
Marti	15 † M. Nichita	Nicodim	In statul cel mai co-	
Merc.	16 M. Eufemia	Ludmila	rupt sunt cele mai multe	
Joi	17 M. Sofia	Hildegard	legi. (Tacit.) Adecă le-	
Vineri	18 C. Eumenie	Toma Ap.	gile trebuie să fie in-	
Sâmb.	19 M. Trofim	Ianuarie	scrise în inimile cetă-	
D. d. I.S. Cr. Ev. d. Marcu c. 8, v. 34—38 ff. Gl. 7, sf. 5.			țenilor.	
„Zis-a Dnul: Cea ce voințe să vină după mine...“			Semne de timp.	
Dum.	20 M. Eustatie	Eustatie	Toamnă caldă, iarnă lungă.	
Luni	21 Ap. Codrat	Matei	De cade ghinda înainte de	
Marti	22 M. Foca	Mauriciu	Sânt-Mihai, iarna se pune	
Merc.	23 (+) Zem. S. Ioan Bot.	Tecla	curând. Răpiciune cald, Bru-	
Joi	24 M. Tecla	Rupert	mărel rece și umed. După	
Vineri	25 C. Eufrosina	Cleopa	Sântă-Mărie să nu porți pă-	
Sâmb.	26 (+) Ad. S. Ap. Ioan	Ciprian	lărie. Tunetul din Septembrie	
D. 17-a d. Rus. Ev. d. Luca c. 5, v. 1—11. Gl. 8, sf. 6.			vestește neaună multă în	
„În vremea aceea sta Isus lângă lacul Genezaretului...“			Faur și an mănăs. Ducerea	
Dum.	27 M. Calistrat	Cosma	timpurie a rândunelelor in-	
Luni	28 P. Hariton	Venceslav	seamnă că și iarna se va	
Marti	29 P. Chiriac	Mihail	pune iute.	
Merc.	30 M. Grigorie	Ieronim	Umblarea vremii.	
			(După calendarul pe 140 ani.)	
			Neprietinos și ploios până	
			în 10, apoi frumos până în	
			14; urmează 8 zile cu ploaie,	
			apoi 3 zile frumoase, o zi	
			ploaie, apoi frumos, până la	
			sfârșit.	
			În 24 Septembrie la 2 ore	
			24 minute dim. se începe	
			toamna. Ziua este egală cu	
			noaptea.	

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

În luna aceasta se începe culesul poamelor. Soiurile iernatice se culeg cu mâna și se împărțesc în clase după mărime și frumseță, ca să aibă un preț mai bun. Înainte de a le așeza în pivniță, se întind la soare, ca să iasă umezeala din ele. — Fă gropile pentru altoii ce vorești a-i sădi mai târziu în toamnă. Rărește frunza de pe pomii pitici și cei puși în șir des, ca razele soarelui să-i poată străbate. Seamănă bucate tomatice. Nu fi sgârcit la semănat, că te vei căi la secerat. Pe la capătul lunei se ia mierea dela stupi. De sunt încă flori nu te grăbi, ca albinele să poată încă adună. Livezile prăjite de arșița soarelui, pe unde vezi c'a secat colțul ierbii, le seamănă cu semănță de iarbă și flori de fân.

Krafft & Drotleff soc. an.

Secția Tipografie

Tipar de opuri și ziare, reviste, broșuri, calendare-bloc, portative și de perete, prospecte cataloage, preți-curenturi, circulare, note muzicale etc.

Specialitate: Tipar autotipie, hârtie și planuri în mai multe colori.

Sibiu - Str. Regina Maria 23

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
Joi	1 Ap. Anania	Remigius	1. ora 6-20,	ora 6-05
Vineri	2 M. Ciprian	Leodegar	11. „ 6-34,	„ 5-45
Sâmb.	3 M. Dionisie Ar.	Candid	21. „ 6-49	„ 5-26
D. 18 a d. Rus. Ev. 2 d. Luca c. 6, v. 31—36. Gl. 1, sf. 7. „Zis-a Dl: Precum voiți să vă faceți vouă oamenii...“			Luna.	
			Pătr. ultim în 4 Oct. la 10 ore 15 m. seara.	
			Lună nouă în 11 Oct. la 3 ore 6 m. d. a.	
			Pătr. prim în 18 Oct. la 11 ore 20 m. dim.	
			Lună plină în 26 Oct. la 3 ore 34 m. d. a.	
			Oamenii adânc și serioși cugetători au o situație grea față de public. Goethe.	
Dum.	4 M. Ierotei	Francisc	Numai o rușine cunosce eu pe acest pământ, și aceea se chiamă: nedreptatea. Grillparzer.	
Luni	5 M. Haretina	Placid		
Mărti	6 † Ap. Toma	Bruno		
Merc.	7 M. Sergie și Vach	Iustina		
Joi	8 C. Pelagia	Brigita		
Vineri	9 † Ap. Iacob l. Alf.	Dionisie		
Sâmb.	10 M. Eulampie	Francisc		
D. 19 d. R. (Sf. P.) Ev. 4 d. Luca c. 8, v. 5—15. Gl. 2, sf. 8. „Zis-a Domnul pilda aceasta: Eșit-a sămănătorul...“			Cu cât e cultura mai mare, cu atât e mai respectată munca. Roscher.	
Dum.	11 Ap. Filip	Nicasiu		
Luni	12 M. Prov, Tarah	Maximilian		
Mărti	13 M. Carp și Papil.	Coloman		
Merc.	14 [(†) C. Paraschiva]	Calist		
Joi	15 M. Lucian	Terezia		
Vineri	16 M. Longin sut.	Gal		
Sâmb.	17 Pr. Osie	Hedwig		
D. 20-a d. Rus. Ev. 3 d. Luca c. 7, v. 11—16. Gl. 3, sf. 9. „În vremea aceea mergea Isus într-o cetate...“			Semne de timp. Brumărel și Mărtisor sânt luni surori. Cu cât frunzele arborilor cad mai curând, cu atât mai roditor va fi anul următor. Gerul și frigul din Octombrie îmblânzește pe Ianuarie și Februar. Lumina de miazănoapte aduce curând ger mare. Soarecii de câmp, de se trag către sat, iarna e aproape. Neaua și frigul din Octombrie aduc Ianuarie moale. Când arborii țin frunza mult, iarna e departe, dar va fi grea, și la anul vor fi multe omide.	
Dum.	18 Ap. și Ev. Luca	Luca		
Luni	19 Pr. Ioil	Petru d. A.		
Mărti	20 M. Artemie	Felician		
Merc.	21 C. P. Ilarion	Ursula		
Joi	22 P. Averchie	Cordula		
Vineri	23 Ap. Iacob fr. Dlui	Ioan C.		
Sâmb.	24 M. Areta	Rafail		
D. 21-a d. Rus. Ev. 6 d. Luca c. 8, v. 26—39. Gl. 4, sf. 10. „În vremea aceea venit-a Isus cu corabia...“			Umblarea vremii. (După calendarul pe 140 ani.) Vreme bună până în 8, de atunci cețos până în 13, 14; în 15 foarte frumos; 18 ghiță; 19—21 după amezile frumos și cald; în 27 până la sfârșit cețos.	
Dum.	25 M. Marcian	Hrisant		
Luni	26 * (†) M. Dimitr.	Amand		
Mărti	27 M. Nestor	Frument		
Merc.	28 M. Terenție	Sim. și Iuda		
Joi	29 M. Anastasia	Narcis		
Vineri	30 M. Zenovie	Claudiu		
Sâmb.	31 Ap. Stahie și soții	Volfgang		

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Culesul poamelor ține încă. Grijește, nu cumva să le aduni pe timp ploios și nici dimineața înainte de a se fi luat apa de pe ele, că putrezesc. Straturile din cari s'au scos legumele, trebuiesc săpate din nou, ca peste iarnă să degere. Răsădește în straturi bine lucrate salată iernatică. Culege cucuruzul. Cartofii și napii de nutreț se sapă pe timp uscat, — se curățesc de rădăcinile mai subțiri și se pun să se sbicească înainte de a se așeza în pivniță ori groapă. Îndată ce am terminat cu semănatul se ară numaidecât pământul menit a se semăna de cu primăvară. Gerul și frigul de peste iarnă îl îmbunătățește. Când la culesul viilor, strugurii trebuiesc clasificați după cum sunt unii putrezi, alții copti ori rescopti. Numai așa putem face bani cum se cade, dacă producem mai multe feluri de vin.

Modele de cusături românești

152

Lei 20.—

KRAFFT & DROTTLEFF S. A., SIBIU

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele	
			răsare	apune
D. 22 d. Rus. Ev. 5 d. Luca c. 16, v. 19—31, Gl. 5, sf. 11.			1. ora 7-04,	ora 5-08
„Zis-a Domnul: Eră un om oarecare bogat...”			11. „ 7-18,	„ 4-55
			21. „ 7-33,	„ 4-45
Dum.	1 Cosma și Damian	(Toți Sfinții)		
Luni	2 M. Achindin	Pom. răpos.		
Mărti	3 M. Acheptima	Hubert		
Merc.	4 C. Ioanichie	Carol B.		
Joi	5 M. Galacteon	Emeric		
Vineri	6 P. Pavel, arhiep.	Leonard		
Sâmb.	7 SS. 33 M. d. Melit.	Engelbert		
D. 23 d. Rus. Ev. 7 d. Luca c. 8, v. 41—56, Gl. 6, sf. 1.				
„În vremea aceea venit-a către Isus un om...”				
Dum.	8 *(+) Arh. Mih. și Gav.	Gotfried		
Luni	9 M. Onisifor	Teodor		
Mărti	10 Ap. Er. și soții	Andrei A.		
Merc.	11 M. Mina, Victor	Martin		
Joi	12 S. Ioan milost.	Cunibert		
Vineri	13 † Ioan Gură de aur	Stanislau		
Sâmb.	14 † Ap. Filip	Venerand		
D. 24 d. Rus. Ev. 8 d. Luca c. 10, v. 25—37, Gl. 7, sf. 2.				
„În vremea aceea venit-a un legiuitor la Isus...”				
Dum.	15 M. Gurie, Br. P. C.	Leopold		
Luni	16 † Ap. Ev. Mat.	Otmar		
Mărti	17 P. Grigorie ep.	Grigorie		
Merc.	18 M. Platon	Odo, Eugen		
Joi	19 Pr. Avdie	Elisaveta		
Vineri	20 † C. Grig. P. Proclu	Felix		
Sâmb.	21 [(+) Într în biser]	Într. Născ.		
D. 25 d. Rus. Ev. 9 d. Luca c. 12, v. 16—21, Gl. 8, sf. 3.				
„Zis-a Domnul pilda ac.: Unui om bogat foarte...”				
Dum.	22 Ap. Filimon	Cecilia		
Luni	23 P. Amfilohie	Clement		
Mărti	24 † M. Ecaterina	Ioan		
Merc.	25 P. Clement și Petru	Catarina		
Joi	26 C. Alipie	Conrad		
Vineri	27 M. Iacob Persul	Virgil		
Sâmb.	28 M. Stef. cel nou	Sosten		
D. 26 d. Rus. Ev. 13 d. Luca c. 18, v. 18—27, Gl. 1, sf. 4.				
„În vremea ac. un om oarecare s'a apropiat către Isus.”				
Dum.	29 M. Paramon	Saturnin		
Luni	30 † Ap. Andreiu	Andreiu Ap.		

Soarele

răsare apune

1. ora 7-04, ora 5-08

11. „ 7-18, „ 4-55

21. „ 7-33, „ 4-45

Luna.

Pătr. ultim în 3 Nov.
la 9 ore 18 min. dim.Lună nouă în 10 Nov.
la 0 ore 55 m. noapte.Pătr. prim în 17 Nov.
la 4 ore 13 m. dim.Lună plină în 25 Nov.
la 9 ore 10 m. dim.

O minciună este ca
un bulgăr de zăpadă:
cu cât e dus mai de-
parte cu atât se face
mai mare. Luther.

Morala este temelia
politiceii; fără bune mo-
ravuri, legile se prăbu-
șesc și fericirea se în-
depărtează.

Mirabeau.

Bărbatul e capul, fe-
meia e pălăria capului.
Proverb german.

Semne de timp.

De ploaie la începutul lui
Brumar, săptămâna Crăciun-
ului va fi geroasă. Brumar
se potrivește cu Mărtisor.
Neaua multă de pe pomi în-
seamnă muguri puțini de cu
primăvară. Soarecii de câmp
de se mai arată, iarna e
departe.

Umblarea vremii.

(După calendarul pe 140 ani.)

Până în 7 frumos, apoi ploios
până în 10; din 11—19 zăpadă;
20—22 frumos, apoi neprie-
tinos, până la sfârșit.

În 15 Noemvrie se începe
postul Crăciunului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Când timpul este frumos mai poți sădi pomi. Sapă gropi pentru pomișorii ce vorești a-i sădi în primăvară. Curățește ouăle de omidă. Apără altoii mai tineri în contra iepurilor. Spoiește trunchiul pomilor cu următoarea materie: zăcă de var, balegă de vită și sânge, amestecate toate împreună. În grădina de legumi lucrările trebuiesc terminate. În jurul pomilor se pune gunoier putred și se intrupează pământului. — La fierul mustului avem să fim luători de seamă, ca să nu se întâmplă nici prea repede, dar nici prea încet. În cazul dintău stropim butea cu apă rece, în cel din urmă o acoperim cu o haină de lână. Buțile să le ținem tot pline. Poamele, ce dau spre putrezire, trebuiesc delăturate. — Frunzele picate se adună și se pun grămadă, amestecându-se cu gunoier ori pământ. Din ele se face un gunoier foarte bun.

„Cărți germane“

Opuri științifice, literare, reviste primiți dela noi în prețul de editură contra ramburs sau trimiterii anticipative a sumei. Bibliotecile beneficiază de 5% reducere. Cataloage asupra tuturor terenurilor științifice la cerere gratuit!

KRAFFT & DROTLIEFF S. A., SIBIU

Calendarul Iulian îndreptat		Calend. Gregor.	Soarele răsare apune	
Mărti	1 Pr. Naum	Eligiu	1. ora 7:45,	ora 4:37
Merc.	2 Pr. Avacum	Bibiana	11. „ 7:57,	„ 4:35
Joi	3 Pr. Sofronie	Fr. Xaver	21. „ 8:05,	„ 4:37
Vineri	4 † M. Varvara	Varvara	Luna.	
Sâmb.	5 C. Sava cel sfințit	Sava		
D. 27 d. R. Ev. 10 d. Luca c. 13, v. 10—27. Gl. 2, sf. 5. „In vremea aceea învăță Isus într-o una din Sinagoguri..“			Pătr. ultim în 2 Dec. la 6 ore 51 min. d. a.	
Dum. 6 * (†) P. Nicolae			Lună nouă în 9 Dec. la 12 ore 17 m. d. a.	
Luni	7 P. Ambrozio	Ambrosie	Pătr. prim în 17 Dec. la 0 ore 43 m. noapte	
Mărti	8 C. Patapie	(†) Zem. Mar.)	Lună plină în 25 Dec. la 1 ore 24 m. noapte.	
Merc.	9 † Zem. Sf. Ana	Leucadia	In țările mici își pierde lumea vremea jumătate umblând să afle aface- rile ațora, iar ceeaaltă jumătate raportând ce- eace a aflat și a născocit. A. Gabelli.	
Joi	10 M. Mina, Erm.	Iudita		
Vineri	11 C. Daniil stâlp.	Damaschin	Cel ce dă milostenie e ca cel ce aduce jertfa de laudă.	
Sâmb.	12 † P. Spiridon	Maxentie	Psalm II, 35, 3.	
D. sf. str. Ev. 11 d. Luca c. 14, v. 16—24. Gl. 3, sf. 6. „Zis-a Dl pilda ac.: Un om oarec, a făcut cină mare...“			Semne de timp.	
Dum.	13 † M. Eustr. și soții	Lucia	Dacă începutul lui Decem- vrie va fi geros, tot așa va fi zece săptămâni. Când câinii latră la lună, urmează ger mare. Gerul și neaua din Decembrie vestesc grâu mult. Crăciun negru, Paști albe. Când porcii de îngrășat mânâncă bine, va fi timp senin. După o iarnă grea ur- mează an măno.	
Luni	14 M. Tirs	Spiridon	Umblarea vremii.	
Mărti	15 M. Elefterie	Celian	(După calendarul pe 140 ani.	
Merc.	16 Pr. Ageu	Adelaida	Neprietinos și aspru. Ploaie și zăpadă până în 10; în 11—13 sec și frig; până în 28 cu îngheț și aspru; 29 ploaie; 30—31 frumos.	
Joi	17 Pr. Daniil	Lazar	In 22 Decembrie la 9 ore 30 minute seara se începe iarna. Noaptea e cea mai lungă din an.	
Vineri	18 M. Sebastian	Grațian		
Sâmb.	19 M. Bonifaciu	Nemesie		
D. în. N. Dlui. Ev. d. Matei c. 1, v. 1—25. Gl. 4, sf. 7. „Cartea neamului lui Isus Hristos...“				
Dum.	20 M. Ignatie	Liberat		
Luni	21 M. Iuliana	Toma Ap.		
Mărti	22 M. Anastasia	Dimitrie		
Merc.	23 SS. 10 Mart. din Crit	Victoria		
Joi	24 * M. Eugenia	Adam și Eva		
Vineri	25 * (†) Nașt. Dlui	(†) Nașt. Dlui		
Sâmb.	26 * (†) S. N. de Dzeu	(†) Ștefan		
D. d. N. Dlui. Ev. d. Matei c. 2, v. 13—23. Gl. 5, sf. 8. „Iară după ce s'au dus magii, iată îngerul D-lui...“				
Dum.	27 * (†) Arh. Ștefan	Ioan Ev.		
Luni	28 SS. 20 mii M.	Pruncii nev.		
Mărti	29 Pruncii uciși de Irod	Toma ep.		
Merc.	30 M. Anisia	David		
Joi	31 C. Melania	Silvestru		

Loc pentru notițe.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pivnița, de mucezește câte ceva în ea, trebuie afumată cu piatră pucioasă și aerisată din când în când. Sălata și alte legumi, dacă e neaună puțină, se acoper cu frunze ori cotoare de buruieni. — Iarna nu e ca omul să lenevească, ci ca să odihnească după munca cea grea de peste an. Vitele trebuie ținute în curățenie deosebită și sarea să nu le-o tragem. Să se care gunoiul. Când gerul e mare, ferestrele pivnițelor să se înfunde. Grajdurile să fie călduroase, căci atunci vitele mănâncă mai puțin. Pleava se opărește, se amestecă cu napi de nutreț ori cartofi și astfel se dă la vite. În chipul acesta se cruță nutrețul.

Mare asortiment
de rechizite școlare
și cancelarie

151

la

Krafft & Drotleff s.a., Sibiu

Când se vor vedea planetele în anul 1931.

Mercur vine în conjuncțiunea de jos cu soarele în 6 Ian., 30 Apr., 5 Sept. și 31 Dec., în cea de sus în 16 Martie, 29 Iunie și 18 Octomvrie. Elongațiunea vestică cea mai mare o ajunge pe cerul de dimineată în 28 Ian., 27 Maiu și 21 Sept., elongațiunea estică cea mai mare pe cerul de seară în 10 Apr., 8 Aug. și 3 Decemvrie. Cu ochiul liber poate fi văzută planeta Mercur pe cerul de dimineată la mijlocul și la sfârșitul lui Ian. și în a doua jumătate a lunii Sept., pe cerul de seară la mijlocul lui Aprilie și la începutul lui Dec. Cu Venus intră în conjuncțiune în 9 Sept., cu Marte în 21 Nov. și 16 Dec., cu Jupiter în 9 Iulie, cu Saturn în 6 Ian. și 1 Febr., cu Uranus în 26 Martie și cu Neptun în 1 August, în 10 și 17 Septemvrie.

Venus este la începutul anului luceafăr de dimineată și răsare în Ianuarie îndată după 4 ore, în Febr. și Martie puțin după 4 $\frac{1}{2}$ dim. În Aprilie, Maiu, Iunie și Iulie apare cu un ceas înainte de soare pe cerul dinspre est. La mijlocul lui August nu se poate vedea în crepusculul (amurgul) de dimineată și intră, în 8 Septemvrie, în conjuncțiunea de sus cu soarele. La sfârșitul lui Octomvrie iese iarăși la iveală din amurg. ca luceafăr de seară, și apune la sfârșitul lui Noemvrie cu un ceas, la sfârșitul lui Decemvrie cu 2 ceasuri după soare. Cu Mercur se află în conjuncțiură în 4 Septemvrie, cu Marte în 19 Noemvrie, cu Jupiter în 6 August, cu Saturn în 25 Februarie și 19 Decemvrie, cu Uranus în 10 Maiu și cu Neptun în 31 August.

Pe *Mars* îl aflăm la începutul anului în zodia Racului. Mișcarea lui este până la 9 Martie deadindăratele, de atunci însă, până la sfârșitul anului drept înainte. La mijlocul lui Maiu intră în zodia Leului, în Iulie în aceea a Fecioarei, la sfârșitul lui Septemvrie în aceea a Cumpenii, la sfârșitul lui Octomvrie în aceea a Scorpionului și la începutul lui Decemvrie, în aceea a Săgetătorului. În 27 Ianuarie se află în opoziție cu Soarele și poate fi văzut în cele dintâi două luni aproape în decursul nopții întregi. La sfârșitul lui Martie apune pe la ora 4 dimineata, la începutul lui Maiu pe la ora 2 dimineata. La începutul lui Iunie dispare pe la miezul nopții, la începutul lui Iulie pe la ceasurile 28 seara, în vest. În Septemvrie, Octomvrie și Noemvrie apune cu un ceas după soare și nu se mai vede, pe la mijlocul lui Decemvrie, în amurgul de seară. Cu Mercur intră în conjuncțiune în 21 Noemvrie și 16 Decemvrie, cu Venus în 19 Noemvrie și cu Neptun în 16 Iunie.

Jupiter, la început în zodia Gemenilor, ajunge la începutul lui Iulie în zodia Racului și la mijlocul lui Octomvrie în aceea a Leului. Între 7 Martie și 10 Decemvrie se mișcă înainte, în direcția dela vest la est, între stele. La începutul și sfârșitul anului înapoi. În 6 Ianuarie ajunge în opoziție cu soarele și rămâne în luna aceasta noaptea întregă pe cer. La mijlocul lui Februarie apune la ora 5, la mijlocul lui Martie la ora 8, la sfârșitul lui Aprilie la ora 1 dimineata. La începutul lui Maiu dispare la miezul nopții, la sfârșitul lui Iunie însă 1 oră după apusul soarelui. În 25 Iulie intră în conjuncțiură cu soarele și nu se poate vedea în decursul lunii acesteia. La mijlocul lui August apare, iarăși, pe cerul de dimineată, răsare la mijlocul lui Septemvrie la 2 ore dimineata și la mijlocul lui Octomvrie la miezul nopții. La sfârșitul lui Noemvrie poate fi văzut dela ora 22 începând, la sfârșitul lui Decemvrie dela ora 20 seara. În 9 Iulie se află în conjuncțiune cu Mercur și în 6 August cu Venus.

Saturn rămâne întreg anul în zodia Săgetătorului, având mișcarea la început înainte, dela 3 Maiu până la 21 Septemvrie înapoi și mai apoi

iarăș înainte. În 5 Ianuarie se află în conjunctură cu soarele, va să zică nu se poate vedea la început. La începutul lui Februarie iese din amurgul de dimineață și răsare la începutul lui Martie cu 2 ceasuri, la începutul lui Aprilie deja cu 3 ceasuri înaintea soarelui. În prima jumătate a lunii Maiu apare la miezul nopții, la începutul lui Iunie pe la ora 22 seara, în sud-est și poate fi văzut noaptea întreagă pe la 13 Iulie, când se află în opoziție cu soarele. La mijlocul lui August apune la 2 ore dimineața, la mijlocul lui Septembrie la miezul nopții, dispăre la sfârșitul lui Octomvrie la ora 21 seara, la mijlocul lui Noemvrie pe la 20 ore și la sfârșitul lui Decemvrie deja înainte de 18 ore seara, în sud-vest. Cu Mercur se află în conjunctură în 6 Ianuarie și 1 Februarie, cu Venus în 25 Februarie și în 19 Decemvrie.

Uranus, în zodia Peștilor, ajunge în conjunctură cu soarele în 6 Aprilie, în 11 Octomvrie în opoziție. Poate fi observat mai bine în luna Octomvrie și în lunile din apropierea acestei luni, fără de ochian numai de ochi foarte buni, ageri și cu ajutorul unei hărți astronomice corecte. Cu Mercur se află în conjunctură în 26 Martie, cu Venus în 10 Maiu.

Neptun, care se poate vedea numai cu ochianul, se află în zodia Leului. În 24 Februarie se află în opoziție, în 29 August în conjuncțiune cu soarele. Cu Mercur intră în conjuncțiune în 1 August, 10 și 17 Septembrie, cu Venus în 31 August și cu Marte în 16 Iunie.

Semnele cronologice pe anul 1931.

	Cal. Iul.		Cal. Greg.
Crugul soarelui	19	Indictul (Nrul roman) . . .	14
Măna anului	2	Numărul de aur	13
Crugul lunii	10	Epacta	XI
Slova pascăliei	3	Cercul solar	8
Temelia Lunei	23	Litera Duminicii	D

Zodiile cerului.

Berbecelul	Racul	Cumpăna	Căpriorul
Taurul	Leul	Scorpionul	Udătorul
Gemenii	Fecioara	Săgetătorul	Peștii

Sărbători și alte zile schimbătoare, posturi și deslegări de post.

Carnavalul (Câșlegile) ține până în 15 Febr., adică 7 săpt. și 3 zile. — *Triodul* intră în 1 Febr. — *Lăsatul de carne* e în 15 Febr. — *Lăsatul de brânză* e în 22 Febr. — *Bunavestire* Mercuri, 25 Martie în a 4-a săpt. din post. — *Invierea Domnului* (Paștile) Duminică în 12 Aprilie. — *Înălțarea Domnului* Joi în 21 Maiu. — *Pogorirea Duhului sfânt* (Rusaliele) în 31 Maiu. — *Postul SS. Apostoli Petru și Pavel* ține 2 săptămâni și 6 zile (8 Iunie până 28 Iunie), iar ziua lor Luni, 29 Iunie. — *Postul Adormirii Maicii Domnului* 1—14 August. — *Postul Nașterii Domnului* 15 Nov. până 24 Dec. Se mai ține post în *Ajunul Botexului* (5 Ianuarie), la *Tăierea capului Sf. Ioan* (29 Aug.), la *Ziua Crucii* (14 Sept.) și toate Mercurile și Vinerile de peste an. — *Deslegare de post*: 1. Între Crăciun și Bobotează; 2. în săpt. dintâia a Triodului, în a brânzii și cea luminată; 3. săpt. după Rusalii. — În ziua de Bunavestire, în Duminica Floriilor și Schimbarea la față din postul sf. Marii, deslegare de pește.

Sărbători.

I. Sărbători religioase.

- 1 Ianuarie *Sf. Vasile.*
- 6 Ianuarie *Botexul Domnului.*
- 7 Ianuarie *Sf. Ioan Botexătorul.*
- 30 Ianuarie [*Vasile, Grigore și Ioan*].
- 2 Februarie *Întâmpinarea Domnului.*
- 25 Martie *Bunavestire.*
- 12 Aprilie *Sf. Paști* (3 zile).
- 23 Aprilie *Sf. Marele Martir Gheorghe.*
- 21 Maiu *Înălțarea Domnului.*
- 21 Maiu *Sf. Împărați Constantin și Elena.*
- 31 Maiu *Sf. Treime* (Rusalii) [a doua zi].
- 24 Iunie [*Nașt. Sf. Ioan Botexătorul*].
- 29 Iunie *Sf. Apostoli Petru și Pavel.*
- 20 Iulie [*Sf. Ilie*].
- 6 August [*Schimbarea la față*].
- 15 August *Adormirea Maicei Domnului.*
- 29 August [*Tăierea capului Sf. Ioan Botexătorul*].
- 8 Septembrie *Nașterea Maicei Domnului.*
- 14 Septembrie *Înălțarea Sf. Cruci.*
- 14 Octombrie [*Cuvioasa Paraschiva*].
- 26 Octombrie *Sf. Marele Martir Dimitrie.*
- 8 Noembrie *Sf. Arhangheli Mihail și Gavril.*
- 21 Noembrie [*Intrarea în biserică*].
- 6 Decembrie *Sf. Nicolae.*
- 25 Decembrie *Crăciunul* (3 zile).

BCU Cluj / Ceramice Cluj II. Sărbători oficiale.

Se va suspenda serviciul din oficiile publice.

Sărbători oficiale sunt: 24 Ianuarie Unirea tuturor Românilor și 10 Maiu Proclamarea Independenței și a Regatului și cele religioase (afară de cele în paranteză []: 30/I., 24/VI., 20/VII., 6/VIII., 29/VIII., 14/X., 21/XI. și 27/XII. și a doua zi de Rusalii), apoi 2 zile înainte de Paști și o zi înainte de Crăciun.

În justiție sunt vacanțele dela 15 Iulie până la 15 Septembrie, apoi la Crăciun: din ajun până la 7 Ianuarie inclusiv și la Paști: din Dumineca Floriilor până la Dumineca Tomii.

III. Sărbători legale.

Obligate numai pentru întreprinderile industriale și comerciale.

1 Ianuarie Anul nou. 6 Ianuarie Botexul Domnului. 24 Ianuarie Unirea tuturor Românilor. 12 Apr. Sf. Paști (2 zile). 23 Apr. Sf. Gheorghe. 1 Maiu Sărbăt. Muncii. 10 Maiu Proclamarea Independenței și a Regatului. 21 Maiu Înălțarea Domnului și Ziua Eroilor. 25 Decembrie Crăciun (2 zile).

IV. Aniversări ale Familiei Regale.

Se va oficia Te Deum în toată țara fără suspendarea serviciului.

16 Oct. *Nașterea M. S. Regelui Carol II.* 20 Apr. *Nașterea M. S. Elena.* 21. Maiu *Onomastica M. S. Elena.* 29 Oct. *Nașterea M. S. Regina Maria.* 22 Iulie *Onomastica M. S. Regina Maria.* 25 Oct. *Nașterea Principelui moștenitor Mihail,* mare voevod de Alba Iulia.

V. Închiderea întreprinderilor publice.

Teatrele, spectacolele, cinematografele și în general întreprinderile, cari servesc pentru recreația publicului vor fi închise în Joia, Vinerea și Sămbăta Paștilor, în Ziua Eroilor și Vinerea primă din Postul Paștilor.

Calendar israelit.

Anul evreesc 5691, care a început în 23 Septembrie 1930, este an regulat comun, cu 354 zile și se sfârșește în 11 Sept. 1931, după care, în 12 Septembrie 1931 începe anul 5692, care este an bisect prisos cu 385 zile.

5691

12. Thevet	1 I. 1931
1. Șevat	19.I
15. „ <i>Serbarea pomului</i>	2.II
1. Adar	18.II
7. „ <i>Nașterea și moartea lui Moise</i>	24.II
18. „ <i>Postul Ester</i>	2.III
14. „ <i>Purim</i>	3.III
15. „ <i>Șuşan Purim</i>	4.III
1. Nissan	19.III
14. „ <i>Ajunul Paștilor</i>	1.IV
15. „ <i>Pașt. (Pesach) 1-a zi</i>	2.IV
16. „ <i>Pașt. (Pesach) a 2-a zi</i>	3.IV
21. „ <i>Pașt. (Pesach) a 7-a zi</i>	8.IV
22. „ <i>Pașt. (Pesach) a 8-a zi</i>	9.IV
1. Iyar	18.IV
18. „ <i>Sărbătoarea copiilor</i>	5.V
1. Sivan	17.V
5. „ <i>Ajunul Rusaliilor</i>	21.V
6. „ <i>Rus. (Șabut) 1-a zi</i>	22.V
7. „ <i>Rus. „ a 2-a zi</i>	23.V
1. Tamuz	16.VI
17. „ <i>Dărâm. templului</i>	2.VII
1. Av	15.VII
9. „ <i>Arderea templului</i>	23.VIII
15. „ <i>Ziua de bucurie</i>	29.VIII
1. Elul	14.VIII
24. „ <i>Slichoth</i>	6.IX

5692

1. Tișri <i>Anul nou (Roș- Hașana)</i> 1-a zi	12.IX
2. „ <i>Anul nou a 2-a zi</i>	13.IX
3. „ <i>Postul G'daljah</i>	14.IX
9. „ <i>Ajunul Sărbăt. Rec.</i>	20.IX
10. „ <i>Sărbăt. Recon. (Jom Kippur)</i>	21.IX
14. „ <i>Ajunul Sărbăt. Tab.</i>	25.IX
15. „ <i>Sărbăt. Tabernacul. (Sucoth) 1-a zi</i>	26.IX
16. „ <i>Sărb. Tab. a 2-a zi</i>	27.IX
21. „ <i>Sărbăt. Palmierilor (Hoșana-Rabba)</i>	2.X
22. „ <i>Sfârșitul Tabernac. (Ș'mini-Ațereth)</i>	3.X
23. „ <i>Primirea Legii (Sim- hath-Thorah)</i>	4.X
1. Heșvan	12.X
1. Kislêv	11.XI
25. „ <i>Inaugur. Templului (Chanukah)</i>	5.XII
26. „ <i>Rugăc. pentru ploaie</i>	6.XII
1. Thevet	11.XII
2. „ <i>Sf. l. Chanukah</i>	12.XII
10. „ <i>Impres. Ierusalimului</i>	20.XII

Calendar mohamedan.

Anul mohamedan 1349, care a început în 29 Maiu 1930, este an bisect, cu 355 zile și sfârșește în 18 Maiu 1931, după care, în 19 Maiu începe anul 1350, care este an comun, cu 354 zile.

Casa domnitoare română.

Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea, Rege al României, născut în Sinaia, în 16 Octomvrie 1893, suit pe tron în 8 Iunie 1930.

Maiestatea Sa Elena, fiica regelui Greciei, născută în 20 Aprilie 1896, în Atena, căsătorită în 10 Martie 1921.

Mihail, moștenitor de tron, mare voevod de Alba Iulia, născut în Cotroceni (București) în 25 Octomvrie 1921.

Maiestatea Sa Ferdinand I, Rege al României, născut în Sigmaringen, în 24 August 1865, † în 20 Iulie 1927 și

Maiestatea Sa, fosta Regină a României, Regina Maria, prințesă de Anglia și Irlanda, născută în 29 Octomvrie 1875, căsătorită în Sigmaringen, în 10 Ianuarie 1893.

Principesa Elisaveta, născ. în castelul Peleș (Sinaia) la 29 Sept. 1894, căsătorită în București cu moștenitorul de tron al Greciei în 27 Februarie 1921.

Principesa Mărioara, născută în Gotha, la 27 Decemvrie 1899, căsătorită la Belgrad cu Maiestatea Sa Alexandru, Regele Iugoslaviei în 6 Iunie 1922.

Principele Nicolae, născut în castelul Peleș (Sinaia) la 5 August 1903.

Principesa Ileana, născ. în București la 23 Decemvrie 1908.

Impărțirea veche și nouă a zilei.

Dimineata	vechiu }	1	2	3	4	5	6	ore
	nou }							
Inaintea amiezii	vechiu }	7	8	9	10	11	12	ore
	nou }							
După amiazi	vechiu	1	2	3	4	5	6	ore
	nou	13	14	15	16	17	18	ore
Seara	vechiu	7	8	9	10	11	12	ore
	nou	19	20	21	22	23	24/0*)	ore

*) Miezul nopții ca sfârșitul zilei (datinei) 24 ore
ca începutul zilei totdeauna 0 .

Timpu **de noapte** la împărțirea veche, dela 6:22 până la 5:12 dimineata este însemnat la minute cu o linioară.

Se pot vindeca bolile plămânului?

Cu chestia aceasta mai importantă se ocupă toți oamenii, cari sufer de astmă, tuberculoză și tuberculoză de laringe, de oftică, catar de plămâni, tusă învechită, umplere de flegmă, răgușeală de mult timp, și cari n'au găsit vindecare. Toți bolnavii de felul acesta pot primi dela firma noastră complet gratuit o broșură ilustrată asupra femeii „Se pot vindeca bolile plămânului?” scrisă de d-l Dr. med. Guttman, fostul șef al institutului „Finsenkuranstalt”. Pentru a da fiecărui bolnav prilejul de a-și procura lămurirea asupra felului suferințelor sale, am hotărât să trimitem în mod gratuit și fără port fiecărui om broșura asta pentru bunul general.

Scrieți o cartă poștală cu adresa precisă (francată cu Lei 6.—) la firma
PUHLMANN & CO., Berlin 382, Müggelstr. 25—25a

170

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Krafft & Drotleff soc. an.

Secția Zincografie

Clîșee lineare în zinc și aramă cu și fără margine pierdută. Autotipii în zinc și aramă. Cauterizări în trei și patru colori în zinc sau aramă. Stampe pentru aur și întipăriri după orice model în 5, 7 și 10 mm alamă sau aramă. Firme mici și la ușe în zinc, aramă sau alamă în diferite grosimi.

Sibiu - Str. Regina Maria 23

Sănătatea și păstrarea ei.

(Tuberculoza, Oftica.)

Fiți atenți, îngrijiți-vă plămânile, căci totți cei slabi, anemici, săraci de sânge, mai cu seamă copiii și tinerii, cari sunt în creștere, totți cari au amețeli, visuri urâte, dureri de cap, ten galben, mers nesigur, ochi încercuți, sau se răcesc și capătă gurală, junghieri, tuse, noaptea asudă, răsuflă greu, dimineața și seara capătă fierbințeli, sunt expuși, dacă nu se îngrijesc la timp, la boala cea mai necruțătoare, la tuberculoză, oftică.

Ca să vindecați susamintitele boli și să vă apărați de tuberculoză, vi se recomandă preparatul cel mai nou, medicament sigur al profesorului »Scrabel«, specialist în boale de plămâni, cunoscut în toată lumea. Acest medicament poartă numele de »Cachet de calciu« No. I și No. II. Prețul unei cutii 275 Lei. Cura durează 10 săptămâni, 4 săptămâni cu No. I și 6 săptămâni cu No. II.

157

EPILEPSIA

Nu lăsați oamenii nevindecați, tineri, bătrâni, cari sufer de epilepsie, palpitații, isterie, înțeleg pe aceia, cari amețesc și cad în nesimțire (căzând în nesimțire, bat din picioare și mâni, fac spumă la gură). Vindecați-i căci aveți cu ce, aveți la îndemână medicamentul sigur, și acela este »Pastile Dr. Mittel«. Costul unei doze este 350 Lei. Cura durează 3—6 luni.

ARTERIO-SCLEROSA

Omul nu moare, omul se omoară el însuși. Această sinucidere se datorește numai nepăsării omenești, nu se interesează de sănătate la timp, căci numai atunci aleargă la medic și farmacie, când a ajuns la neputință.

Una din boalele, cari distrug încet organismul, este și Arterio-Sclerosa, care se observă la început prin oboseală fizică și intelectuală, amețeli, amorțeala degetelor, dureri la mână și umărul stâng insomnia, dureri de cap, turburări de stomac, etc. Toate aceste simptome și morburii dispar și se vindecă chiar și Astma, bătaia de inimă, boli de ficat și rinichi, dacă ne îngrijim la timp întrebându-l medicamentul vestit »TABLETELE Dr. HECHEL« A. și B. Una cutie costă 225 Lei. Efect sigur în câteva săptămâni după întrebunțare. Totuși, cura trebuie repetată din 4—4 săptămâni la un an.

BOALELE DE STOMAC

În cazurile când după mâncare simțiți apăsătură sau umflătură, arsuri în gât, jig, crampe, răgăidi acre la stomac și nu aveți scaun regulat, nu aveți apetit și simțiți arsuri și vă vine să vomati, sau aveți gura tot acră și amară, vă ajuta pentru a vă însănătoși Peristalticul în praf și picături. Laboratorul Hielligen, Nr. I și Nr. II. 1 cutie praf și picături costă 380 Lei, Nr. II costă 420 Lei. La sgăriuri și dureri mari este necesar Nr. II.

REUMA ȘI ISIAS

La Reumă și Isias, junghieri de spate, spinare, înțepeneli de musculatură, aduce vindecare sigură Băile »Tanate«, Fluidul »Tanate« și Tabletele »Tanate«. 12 băi, 1 sticlă fluid, și 1 cutie tablete costă 580 Lei. Laborator Hielligen.

Bolile de ficat, pietrele de fiere și rinichi

Cereți Cartea sanitară referitor la aceste morburii, unde găsiți îndrumările necesare pentru cura acestor boli. Medicamentul acestor morburii este »Salovirul« în pilule și lichid. Laborator Hielligen. Costul acestora este 390 Lei.

PENTRU COPILUL

care este debil, slab; care are pe cap, obraz sau trup, eczeme, bube, și cari dacă se rup curge sânge; la care copil dacă pipăi grumazul, are noduri; acela care are din când în când ochi roșii și se umflă la grumaz, cereți Broșura sanitară referitoare la aceste boli. Medicamentul necesar este Syropul »Caljosan« și Alifia »Caljosan« în 2 țări. Costul 480 Lei.

Procurarea acestor medicamente se poate face numai prin Farmacia »SFÂNTA ANA« DETA 23 — Reprezentant pentru România. Prețurile în România în Lei, Anbalage gratis, Spesele postale în costul propriu.

FARMACIA BĂTRÂNĂ, CEA MARE, DETA 23

Târgurile (Bâlciurile)

din Ardeal, Bănat, Crișana și Maramurăș.

Aranjate după împărțirile primite din respectivele localități.

Dacă datele târgurilor de marfă aici notate cad pe o Duminică, atunci se ține târgul în ziua următoare. — Locurile însemnate cu * aici după repetite rugări nu ne-au dat datele cerute, deci la aceste localități a trebuit să însemnăm târgurile după datele oficiale, cari însă în multe cazuri s'au dovedit ca neexacte.

A) în ordine alfabetică.

☉ = Târg de marfă.
 = „ „ vite.
 = „ „ cai.

 = Târg de vite cornute.
 = „ „ oi.
 = „ „ porci.

Abrud. și ☉ 2 Martie, 4 Maiu, 27 Iulie, 28 Sept., 21 Dec.

Agârbicium (jud. Târnava mare). 20 Martie, 29 Oct. ☉ 21 Martie, 30 Oct.

Agârbicium (jud. T.-Ar.). 16 până 18 Mart., 12—14 Nov. ☉ 19 Mart., 15 Nov.

Agnita. 20—21 Martie, 19—20 Iunie, 12—13 Oct., 19—20 Dec. ☉ 23 Mart., 22 Iunie, 14 Oct., 21 Dec.

Aita mare. 15 Febr., 14 Maiu, 28 Dec. ☉ 16 Februarie, 15 Maiu, 29 Decembrie.

Aind. 22—24 Ian., 5—7 Maiu, 16—18 Aug., 13—15 Oct. ☉ 25 Ian., 8 Maiu, 19 Aug., 16 Oct.

Alămor. și ☉ 4 Martie, 3 Sept.

Alba-Iulia. 28—30 Martie, 23 până 25 Iulie, 27—29 Sept., 14—16 Dec. ☉ 31 Mart., 26 Iulie, 30 Sept., 17 Dec.

Alesd. ☉ 25—26 Febr., 18—19 Iunie, 24—25 Sept., 17—18 Dec.

Alma (jud. Târnava mică). 20 Ian., 18 Apr., 21 Iunie, 22 Nov. ☉ 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie, 25 Nov.

Almașul mare. ☉ 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.

Alțina. 18—19 Febr., 29—30 Aug. ☉ 20 Febr., 31 Aug.

Annaș. 10 Febr., 5 Iulie. ☉ 11 Febr., 6 Iulie.

Apoldul mare. 17—18 Martie, 17—18 Nov. ☉ 19 Martie, 19 Nov.

Apoldul mic. 2 Ian., 10 Aug. ☉ 3 Ian., 11 Aug.

Arad. 20—21 Mart., 3—4 Iulie, 30—31 Oct. ☉ 20—24 Martie, 3—7 Iulie, 30 Oct. până 3 Nov.

Archita. 19 Aprilie, 11 Oct. 21 Aprilie, 13 Oct. ☉ 24 Aprilie, 16 Oct.

Archind (jud. Cluj). ☉ 24 Apr., 16 Oct
Ardihat. 1 Ian., 8 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. ☉ 2 Ian., 9 Apr., 1 Aug., 20 Sept.

Armeni. ☉ 5 Febr., 25 Iulie.

Arpașul de jos. 21 Martie, 4—5 Iulie, 20 Sept., 9—10 Oct. ☉ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept., 11 Oct.

Asuagiul de sus (jud. Sălaj). 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie, 24 Sept. ☉ 21—22 Ian., 21—22 Martie, 5—6 Iulie, 25—26 Sept.

Atel. 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Dec. ☉ 14 Febr., 23 Aprilie, 11 Aug., 7 Dec.

Atid. ☉ 31 Ian, 1 Aprilie, 29 Maiu, 26 Septembrie.

Avrig. 19 Mart., 1 Iunie, 12 Aug., 1 Oct. ☉ 20 Mart., 2 Iunie, 13 Aug., 2 Oct.

Băgaciu. 7 Martie, 24 Oct.

Baghin. ☉ 17 Iunie, 11 Nov.

Bachnea. 15—17 Febr., 24—26 Maiu, 28—30 Iulie, 27—29 Sept., 12—14 Dec. ☉ 18 Febr., 27 Maiu, 31 Iulie, 30 Sept., 15 Dec.

Baia de Criș. și ☉ 18 Martie, 17 Iunie, 16 Sept., 16 Dec.

Baia mare. 19 Ian., 9 Mart., 8 Iunie, 24 Aug., 16 Nov. ☉ 20 Ian., 10 Mart., 9 Iunie, 25 Aug., 17 Nov.

- Bălăușeri.** 2 Martie, 7 Maiu, 16 Iulie, 12 Oct., 19 Dec. ③ 3 Martie, 8 Maiu, 17 Iulie, 13 Oct., 21 Dec.
- Bălcaciu.** 15—17 Martie, 6—8 Nov. ③ 18 Martie, 9 Nov.
- Balsa** (jud. Hunedoara) 25 Mart., 24 Ian., 26 Oct.
- Bandul de Câmpie.** 28—30 Apr., 28—30 Oct. ③ 1 Maiu, 31 Oct.
- Baraolt.** 31 Ian. până 2 Febr., 26—28 Maiu, 18—20 Aug., 9—11 Nov. ③ 3 Febr., 29 Maiu, 21 Aug., 12 Nov.
- Băreut.** 6 Martie, ③ 9 Mart.
- Bărgăș.** 11 Maiu, 12 Oct. ③ 12 Maiu, 13 Oct.
- Bărzava** (jud. Arad). ③ 8 Martie, 17 Maiu, 21 Iunie, 2 Aug., 11 Oct., 20 Dec.
- Basna.** 29—31 Martie, 29—31 Iulie. ③ 1 Aprilie, 1 Aug.
- Bătaia** (jud. Arad). 14 Martie, 4 Iulie, 24 Oct. ③ 15 Martie, 5 Iulie, 25 Oct.
- Băfaniu mari.** ③ 21 Ian., 13 Aprilie, 31 Iulie, 7 Oct.
- Batoș.** 25—28 Ian., 19—20 Maiu, 12—13 Nov. ③ 27 Ian., 21 Maiu, 14 Nov.
- Beelean.** 5 Aprilie, 31 Maiu, 6 Sept., 29 Nov. ③ 6 Apr., 1 Iunie, 7 Sept., 30 Nov.
- Beia.** 20 Febr., 20 Aug., 20 Noemvrie. ③ 23 Febr., 23 August, 23 Nov.
- Beinaș.** ③ și ③ 5—6 Febr., 23—24 Apr., 23—24 Iulie, 29—30 Oct.
- Berchez.** ③ 9 Ian., 24 Apr., 19 Iunie, 16 Oct.
- Berchieș.** ③ 29 Iunie.
- Bicaz.** 21—23 Aprilie, 22—24 Aug. ③ 24 Aprilie, 25 Aug.
- Biertan.** 14—15 Aprilie, 2—3 Sept., 20 Dec. ③ 17 Aprilie, 5 Sept., 23 Dec.
- Bileag** (Bistrița-Năsăud). ③ 22 Martie.
- Bistrița.** 22—24 Febr., 14—16 Maiu, 20—25 Aug., 15—17 Nov. ③ 17 Maiu, 26 Aug., 18 Nov.
- Blaj.** 25—27 Martie, 30 Iunie până 1 Iulie, 25—27 Sept., 3—5 Dec. ③ 28 Martie, 2 Iulie, 28 Sept., 6 Dec.,
- Bogoz.** 16-18 Mart. ③ 19 Mart.
- Bogșa.** ③ 19—22 Martie, 14—17 Maiu, 2—5 Iulie, 24—27 Sept.
- Boian.** 10—12 Mart., 11—13 Ian., 10—12 Sept., 11—13 Dec. ③ 13 Martie, 14 Iunie, 13 Sept., 14 Dec.
- Bontida.** 13 Ian., 15 Martie, 29 Iunie, 21 Aug., 20 Oct. ③ 14 Ian., 16 Mart., 30 Iunie, 22 Aug., 21 Octomvrie.
- Brundul Bărgăului.** 7—8 Ian., 12—13 Apr., 30 Iunie până 1 Iulie, 27—29 Oct. ③ 9 Ian., 14 Aprilie, 2 Iulie, 30 Oct.
- Boroșineu** (jud. Arad). 6 Ian., 18 Iulie, 10 Oct. ③ 7 Ian., 19 Iulie, 11 Oct.
- Boroșneul mare.** 18 Febr., 20 Maiu, 26 Aug., 11 Nov. ③ 19 Febr., 21 Maiu, 27 Aug., 12 Nov.
- Boroșsebes.** ③ 22 Aprilie, 30 Sept., 9 Dec.
- Borșa.** 24 Febr., 6 Maiu, 4 Oct.
- Bözöd-Uifalău.** 31 Maiu până 1 Iunie, 1—2 Oct., 11—12 Dec. ③ 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
- Băzevici.** 6 Apr., 18 Maiu, 5 Oct., 21 Dec. ③ 7 Apr., 19 Maiu, 6 Oct., 22 Dec.
- Brad** (jud. Hunedoara). ③ și ③ 5 Martie, 4 Iunie, 3 Sept., 3 Dec.
- Bran.** 7 Aug., 5 Oct. ③ 8 Aug., 6 Oct.
- Brașov.** 6 Apr., 8 Iunie, 19 Oct. ③ 20 Oct.
- Brateiu.** ③ și ③ 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
- Brețcu.** 24 Ianuarie, 6 Aug., 25 Sept. ③ 25 Ian., 7 Aug., 26 Sept.
- Bruin.** ③ 1 Martie, 24 Oct.
- Bucium** (jud. Făgăraș). ③ și ③ 18 Martie, 2 Sept., 15 Decemvrie.
- Budiul de Câmpie.** 31 Maiu până 2 Iunie. ③ 3 Iunie, 11 Nov.
- Buia.** 25—26 Martie, 25—26 Oct. ③ 27 Martie, 27 Oct.
- Bundorf.** 10—11 Febr., 15—16 Aug. ③ 12 Febr., 17 Aug.
- *Buteni** (jud. Arad). ③ și ③ 2 Febr., 1 Iunie, 7 Sept., 21 Dec.
- Buza.** 19 Ianuarie, 19 Aprilie, 27 Iulie, 25 Oct. ③ 20 Ianuarie, 20 Aprilie, 28 Iulie, 26 Oct.
- Buziaș** (jud. Timiș). 23—24 Ian., 24—25 Apr., 24—25 Iulie, 2—3 Oct. ③ 24—25 Ian., 25—26 Apr., 25—26 Iulie, 3—4 Oct.
- Cacova** (jud. Caraș-Severin). ③ 15 Apr., 2 Sept. ③ 16 Apr., 3 Sept.

Cal. 19—21 Ian., 22—24 Maiu, 1—3 Oct. 22 Ian., 25 Maiu, 4 Oct.
 Călnic. 3 Iulie, 2 Dec. 4 Iulie, 3 Dec.
 Cămpeni. 2 Apr., 28 Maiu, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
 Căpâlnaş (jud. Caraş-Severin). 13 Ian., 21 Martie, 5 Maiu, 1 Iunie, 6 Iulie, 20 Sept., 20 Nov.
 Caransebeş. 29 Ian., 30 Aprilie, 6 August, 1 Oct. 29—31 Ian., 30 Apr. până 2 Maiu, 6—8 Aug., 1—3 Oct.
 Cărţa sâsească. 20 Martie, 20 Iulie. 21 Martie, 21 Iulie.
 Carţfaşu. 22 Febr., 23 Iunie, 15 Oct. 23 Febr., 24 Iunie, 16 Oct.
 Caţa. 6 Maiu, 15 Sept. 7 Maiu, 16 Sept.
 Cătina. 1—2 Febr., 25—26 Apr. 25—26 Iulie, 25—26 Oct. 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie, 27 Oct.
 Cazon. 1 Maiu, 2 Iulie, 27 Nov.
 Cehul Silvaniei. 18 Febr., 25 Mart, 10 Iunie, 22 Iulie, 9 Sept., 21 Oct., 23 Dec. 19 Febr., 26 Martie, 11 Iunie, 23 Iulie, 10 Sept., 22 Oct., 24 Dec.
 Cermeiu. 29 Mart., 5 Iulie, 1 Nov.
 Cernat. şi 3 Maiu, 20 Sept.
 Cernatul de jos. şi 2 Apr., 5 Iulie, 20 Dec.
 Cetatea de baltă. 13—15 Febr., 27—29 Mart., 29—31 Maiu, 18—20 Aug., 5—7 Oct., 18—20 Dec. 14 Aug. 16 Febr., 30 Mart., 1 Iunie, 21 Aug., 8 Oct., 21 Dec.
 Chezdi-Oşorhei. 3—4 Ian., 2—3 Maiu, 26—27 Oct. 5 Ian., 4 Maiu, 28 Oct.
 Chibed. 13—14 Febr., 16—17 Maiu, 29—30 Nov. 16 Febr., 19 Maiu, 2 Dec.
 Chindul mic. 19—21 Febr., 4—6 Nov. 22 Febr., 7 Nov.
 Chiochiş (jud. S.-Dobâca). 6 Aprilie, 30 Oct.
 Chirpăr. 24 Ian., 28 Martie. 26 Ian., 30 Martie.
 Chişineu. 18 Aprilie, 26 Sept., 5 Dec. 19 Apr., 27 Sept., 6 Dec.
 Ciachi-Gârban. 16 Febr., 1 Ian., 5 Sept. 17 Febr., 2 Iunie, 6 Sept.
 *Ciacova. 19—21 Mart., 4—7 Iun., 27—30 Aug., 8—11 Oct., 12 până 15 Nov.

Cineul mare. 27—28 Febr., 5—6 Iun., 2—3 Oct. 2 Mart., 8 Iun., 5 Oct.
 Cineul mic. 13 Mart., 15 Iulie, 20 Oct. 16 Martie, 16 Iulie, 21 Oct.
 Ciocman. 8 Ian., 28 Oct.
 Cîsnădie. 29 Iunie.
 Ciuc-Săndominic. 17—18 Mart., 8—9 Oct. 19 Martie, 10 Oct.
 Ciuc-Sângeorgiu. 29 Martie, 20 Dec. 30 Martie, 21 Dec.
 Ciuc-Sănmărtin. 1—2 Maiu, 7—8 Nov. 3 Maiu, 9 Nov.
 Cluj. 7—9 Ian., 9—11 Martie, 10—12 Iunie, 29—31 Aug., 30 Oct. până 1 Nov. 27—28 Aprilie. 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
 Codlea. 24 Aprilie, 29 Sept. 25 Aprilie, 30 Sept.
 Cojocna. 6—7 Aprilie, 3—4 Nov. 8 Aprilie, 5 Nov.
 Comloşul mare (jud. Timiş). 28 Febr., 13 Iunie, 29 Aug. 1 Martie, 14 Iunie, 30 August.
 Copăcel (jud. Făgăraş). şi 15—16 Febr., 27—28 Sept.
 Cepalnic-Mănăstur. 2 Iunie, 8 Dec. 3 Iunie, 9 Dec.
 Copşa mare. 21 Aug. 24 Aug.
 Copşa mică. 21—24 Apr. 25—27 Apr., 20—22 Aug. 28 Apr., 23 Aug.
 Cornăţel. 31 Martie, 1 August. 1 Aprilie, 2 August.
 Corond. 15—17 Ian., 10—12 Maiu, 1—3 Iulie, 22—24 Aug. 18 Ian., 13 Maiu, 4 Iulie, 25 Aug.
 Covasna. 10 Febr. 1 Mai, 21 Iulie 10 Nov. 11 Febr., 2 Maiu, 22 Iul., 11 Nov.
 Cozmaş. 23—24 Ianuarie, 19—20 Aug. 25 Ian., 21 Aug.
 Crasna. 19 Ian., 13 Apr., 13 Iulie, 12 Oct. 20 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 13 Oct.
 Crihalma (jud. Târnava mare). 25 Martie, 1 Iulie, 1 Dec. 26 Martie, 2 Iulie, 2 Dec.
 Criş (jud. Târnava mare). 5 Ian., 10 Iunie, 10 Oct. 7 Ian., 12 Iunie, 12 Oct.
 Crispatac. 24 Febr., 16 Iunie, 4 Oct.
 Cristur. 21, 24 Febr., 1, 4 Maiu, 4, 7 Iulie, 8, 11 Sept., 14 Nov. 28—29 Maiu. Vite de prăsilă 28 Febr. 24 Febr., 4 Maiu, 7 Iulie, 11 Sept.

- Criț.** 22—23 Ian., 29—30 Aug.
 24 Ian., 31 August.
- Cuci.** 10 Aprilie, 25 Nov.
- Daia-săsească** (jud. Târnava mare).
 4—5 Aprilie, 10—11 Oct.
 6—7 Aprilie, 12—13 Oct.
- Dalboșet.** 10 Martie, 23 Oct.
- Daneș.** 2—4 Martie, 17—19 Iun.,
 2—4 Oct. 5 Martie, 20 Iunie, 5 Oct.
- Dârlos.** 18 Martie, 19 Iunie, 8
 Oct. 20 Martie, 21 Iunie, 10 Oct.
- Deda.** 16—18 Ian., 4—6 Apr.,
 18—20 Sept. 19 Ian., 7 Apr., 21 Sept.
- Dej.** 3 Mart., 2 Iunie, 18 Aug.,
 15 Dec. 4 Mart., 3 Iunie, 19 Aug.,
 16 Dec.
- Deta** (Timiș). 21—22 Mart., 13—14
 Iunie, 5—6 Sept., 28—29 Nov.
- Deva.** 11 Ian., 11 Maiu, 31 Iulie,
 27 Oct. 14 Ian., 13 Maiu, 3 Aug.,
 30 Oct.
- Dezna.** 16 Martie, 11 Maiu, 7 Sept.
- Dicio-Sânmartin.** 26—28 Febr.,
 28—30 Apr., 21—23 Iulie, 12—14
 Oct. 1 Mart., 1 Maiu, 24 Iulie,
 15 Oct.
- Ditrâu.** 31 Ian. până 2 Febr.,
 28—30 Apr., 14—16 Iulie, 22—24
 Nov. 3 Febr., 1 Maiu, 17 Iulie,
 25 Nov.
- Debra.** 22 Apr., 3 Iunie. și
 23 Apr., 4 Iunie, 8 Sept., 26 Oct.
- Drag.** 31 Martie până 1 Apr.,
 4—5 Iulie, 16—17 Aug., 5—6 Nov.
 2 Apr., 6 Iulie, 18 Aug., 7 Nov.
- Drăguș.** 27—28 Febr.
- Draos.** 26—28 Febr., 29—31
 Oct. 1 Martie, 1 Nov.
- Drașov.** 10 Aprilie, 28 August.
 11 Aprilie, 29 August.
- Dridif** (jud. Făgăraș). 27—28 Martie,
 25—26 Sept. 29 Martie, 27 Sept.
- Dumbrăveni** (Ibașfalău). 24—26
 Ian., 23—25 Mart., 12—14 Maiu,
 2—4 Iulie, 18—20 Sept., 17—19 Nov.
 27 Ian., 26 Mart., 15 Maiu, 6
 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.
- Eted.** 1—2 Febr., 2—3 Apr.,
 30—31 Maiu, 27—28 Sept. 3
 Febr., 4 Aprilie, 1 Iunie, 29 Sept.
- Făgăraș.** 15 Mart., 26—27 Maiu,
 7—8 Sept., 4—5 Dec. 17 Mart.,
 28—29 Maiu, 9—10 Sept., 6—7 Dec.
- Făget.** și 2 Ian., 25 Febr.,
 1 Apr., 17 Maiu, 25 Iulie, 11 Aug.,
 22 Oct., 2 Dec.
- Farcașlăca.** 5—7 Maiu, 16—18
 Aug., 9—11 Nov. 8 Maiu,
 19 Aug., 12 Nov.
- Feldioara** (jud. Brașov). 25
 Mart., 13 Dec. 26 Mart., 14 Dec.
- Felmer** (jud. Târnava mare). 1
 Apr., 1 Sept. 2 Apr., 2 Sept.
- Ferihaz** (jud. Târnava mare). 21
 Mart., 20 Oct. 22 Mart., 21 Oct.
- Frata.** 5—7 Maiu, 1—3 Aug., 7—9 Nov.
- Frâna.** 10 Aprilie, 1 Oct.
 14 Aprilie, 2 Oct.
- Frumoasa** (Ciucsepviz). 4—6
 Ian., 11—13 Aprilie 27—29 Iun.,
 6—8 Sept. 7 Ian., 14 Aprilie,
 30 Iunie, 9 Sept.
- Gălgău.** 23 Apr., 10 Sept. 24
 Apr., 11 Sept.
- Gârbova.** 15—16 Maiu, 29—30
 Oct. 17 Maiu, 31 Oct.
- Gârcei** (jud. Sălăgiu). 19 Martie,
 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
- Geaca.** 6 Iulie.
- Geagiu** de jos. 6—7 Apr.,
 1—2 Iulie, 3—4 Sept., 18—19 Dec.
 8 Apr., 3 Iulie, 5 Sept., 20 Dec.
- Ghergheni** (jud. Ciuc). 25—27
 Mart., 12—14 Iunie, 4—6 Sept.,
 10—12 Dec. 28 Mart., 15 Iunie,
 7 Sept., 13 Dec.
- Gherla.** și 3—5 Febr., 29 Apr.,
 până 1 Maiu, 23—25 Iulie, 26 până
 28 Oct.
- Ghiertenis** (jud. Timiș). 5 Aprilie,
 14 Iunie, 13 Sept.
- Ghimes-Făget** (jud. Ciuc). 20—21
 Ian., 22—23 Aug. 22 Ian., 24 Aug.
- Ghiroc.** 15 Martie, 27 Sept.
- Ghiris.** 31 Ian. până 2 Febr.,
 5—7 Iulie, 18—20 Oct. 3 Febr.,
 8 Iulie, 21 Oct.
- Gialacuta.** 23—24 Ian., 10—11
 Iunie, 23—24 Nov. 25 Ian.,
 12 Iunie, 25 Nov.
- Gilău.** 19 Aprilie, 23 Iulie,
 10 Dec. 20 Apr., 24 Iul., 11 Dec.
- Grădiște.** 25 Apr., 26 Oct.
- Gurghiu.** 20—22 Apr., 7—9
 Sept. 23 Apr., 10 Sept.
- Guruslău.** 28 Ian., 22 Febr.,
 13 Maiu, 18 Aug., 20 Nov. 29 Ian.,
 23 Febr., 14 Maiu, 19 Aug., 21 Nov.
- Haidaut** (jud. Timiș). 16 Ianuarie,
 16 Maiu, 14 Sept.
- Hălmaș** (j. Arad). și 28 Febr.,
 4 Aprilie, 4 Iulie, 12 Sept., 5 Dec.

Hălmeag. 11 Apr., 15 Oct. 12 Aprilie, 16 Oct.
Hărăsrae (jud. M.-Turda). 9—11 Martie, 29 Iunie până 1 Iul., 13—15 Aug., 16—18 Nov. 12 Martie, 2 Iulie, 18 Aug., 19 Nov.
Hașfalău. 27 Martie, 1 Dec. 28 Martie, 2 Dec.
Hășmașul Lăpușului. 25 Martie, 6 Dec.
Hațeg. 30—31 Ian., 24—27 Mart., 12—13 August, 4—5 Sept. 2 Febr., 23 Mart., 15 Aug., 8 Sept.
Hendorf. 14—15 Apr., 14—15 Iulie, 8—9 Nov. 16 Aprilie, 16 Iulie, 10 Nov.
Hetiur. 30—31 Ian., 25—26 Iunie, 10—11 Oct. 1 Febr., 27 Iunie, 12 Oct.
Hida. 5 Aprilie, 29 Iunie, 25 Sept., 21 Dec. 6 Apr., 30 Iunie, 26 Sept., 22 Dec.
Hodod (jud. Sălăgin). 12 Ian., 9 Mart., 11 Maiu, 22 Iunie, 20 Iulie, 28 Sept., 26 Oct., 30 Nov. 13 Ian., 10 Mart., 12 Maiu, 23 Iunie, 21 Iulie, 29 Sept., 27 Oct., 1 Dec.
Hodoș. 25—27 Ian., 14—16 Apr., 18—20 Sept. 11—13 Aprilie. 28 Ian., 17 Aprilie, 21 Sept.
Hoghilag. 1 Aprilie, 26 August.
Homorod. 15 Mar., 29 Iunie, 15 Nov. 17 Mart., 1 Iul., 17 Nov.
Huedin. 24 Ian., 26 Febr., 30 Martie, 18 Maiu, 25 Iulie, 20 Sept., 24 Nov., 21 Dec. 25 Ian., 17 Febr., 31 Martie, 19 Maiu, 26 Iulie, 21 Sept., 25 Nov., 22 Dec.
Hundrubeh. 8 Maiu, 14 Nov. 9 Maiu, 16 Nov.
Hunedoara. 18—20 Mart., 25 până 27 Maiu, 26—28 Iunie, 26—28 August, 11—13 Noemvr. 24—25 Iunie. 21 Martie, 28 Maiu, 29 Iunie, 29 Aug., 14 Nov.
Iacobenii. 25—26 Apr., 26—27 Oct. 27 Apr., 28 Oct.
Iara de Jos. 28—30 Aprilie, 30 Sept. până 2 Oct. 1 Maiu, 3 Oct.
Ieciu (jud. M.-Turda). 2 Iulie.
Iernut. 13—15 Mart., 29 Iun. până 1 Iul., 1—3 Nov., 25—27 Dec. 16 Mart., 2 Iul., 4 Nov., 28 Dec.
Ighiu. 16—21 Maiu, 20—25 Oct. 22 Maiu, 26 Oct.
Ileanda mare. 9 Febr., 1 Maiu,

17 Aug., 15 Oct. 10 Febr., 2 Maiu, 18 Aug., 16 Oct.
Ileni. 10 Ian., 1 Maiu, 5 Sept. 11a (jud. Hunedoara). 31 Maiu, 23 Iunie, 14 Aug., 28 Sept. 7 Ian., 25 Mart., 1 Iunie, 24 Iunie, 15 Aug., 29 Sept.
Jibău. 13 Febr., 4 Maiu, 10 Iunie, 10 Oct., 17 Dec. 14 Febr., 5 Maiu, 11 Iunie, 11 Oct., 18 Dec.
Jidveiu (jud. Târnava mică). 15—17 Ian., 15—17 Maiu, 4—6 Sept., 22—24 Nov. 18 Ian., 18 Maiu, 7 Sept., 25 Nov.
Jimborul mare. 20 Ian., 14 Apr., 2 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
Jucul de Jos. 1—3 Maiu.
Lăpuș (Someș). 17 Mart., 14 Iulie, 6 Aug., 6 Dec. 18 Mart., 15 Iunie, 7 Aug., 7 Dec.
Lăpușul ung. 18 Ian., 13 Maiu, 6 Iul., 26 Sept. 19 Ian., 14 Maiu, 7 Iulie, 27 Sept.
Laslea mare. 15 Febr., 15 Iul., 15 Oct. 18 Febr., 18 Iul., 18 Oct.
Lechința. 26—28 Febr., 22—24 Aprilie, 29—31 Iunie, 18—20 Sept., 17—19 Dec. 1 Mart., 25 Apr., 1 Iunie, 21 Sept., 20 Dec.
***Lipova.** 23 Aprilie, 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
Lisa (j. Făgăraș). 3 Iunie, 21 Sept. 3 Iunie.
Lona (jud. S.-Dobâca). 23 Ian., 24 Maiu, 16 Aug.
Lovnic. 5—6 Martie, 6—7 Iulie. 7 Martie, 8 Iulie.
Ludoșul mare. 15 Apr., 27 Sept. 16 Apr., 28 Sept.
Lugej. 6—8 Febr., 8—10 Maiu, 2—4 Iulie, 16—18 Oct.
***Lunca.** 25 Aprilie, 21 Sept.
Lupșa. 14 Ian., 4 Maiu, 6 Sept.
Macfalău. 19—20 Apr. 28—29 Dec. 21—23 Aprilie, 30 Dec. până 1 Ian. 2 Ian., 24 Aprilie, 24 Iunie, 9 Sept.
Măgheruș. 5 Febr., 9 Aprilie, 4 August, 14 Nov. 6 Febr., 10 Aprilie, 5 Aug., 15 Nov.
Mălănerav. 11 Mart. 12 Ian., 29 Sept. 12 Mart., 13 Iun., 30 Sept.
Mănărade (jud. Alba-inf.). 28 Oct.
Mănăsturul ung. 18 Martie, 28 Iunie, 19 August, 10 Nov. 19 Mart., 29 Iun., 20 Aug., 11 Nov.

- Marced.** 26—28 Martie. 29—31 Martie, 14—16 Sept. 1 Apr., 17 Sept.
- Marpod.** 30—31 Maiu, 31 Oct. până 1 Nov. 1 Iunie, 2 Nov.
- Mediaș.** 23—25 Febr., 10—12 Apr., 28—30 Maiu, 9—12 Iulie, 21—23 Sept., 27—29 Nov. 20 Mart. vite de prăsilă. 6—10 Iulie. 26 Febr., 13 Iulie, 24 Sept., 30 Nov.
- Mehadia.** și 3 Ian., 28 Mart., 27 Iunie, 10 Oct.
- Mercurea (jud. Sibiu).** 22 până 23 Febr., 25—26 Iunie, 17—18 Aug., 9—10 Nov. 24 Febr., 27 Iunie, 19 August, 11 Nov.
- Merghindeal.** 21—22 Aprilie, 23—24 Aug., 21—22 Oct. 23 Apr., 25 Aug., 23 Oct.
- Micăsasa.** 25 Ian., 17 Maiu 10 Oct. 28 Ian., 20 Maiu, 13 Oct.
- Miercurea Ciucului.** 3—5 Febr., 12—14 Maiu, 10—12 Iulie, 26—28 Sept. 6 Febr., 15 Maiu, 13 Iul., 29 Sept.
- Miercurea Mureșului.** 21—23 Febr., 29—31 Iulie, 7—9 Dec. 24 Febr., 1 Aug., 10 Dec.
- Mihes.** 21—23 Ian., 27—29 Maiu. 31 Iulie până 2 August. 24 Ian., 30 Maiu, 3 Aug.
- Mociu.** 3—4 Ian., 28—29 Mart., 19—21 Maiu, 16—17 Aug. 5 Ian., 30 Martie, 22 Maiu, 18 Aug.
- Moldova nouă.** 5 Maiu, 24 Iunie.
- Moldova veche.** și 21 Aprilie, 27 Aug.
- Monor.** 29—30 Maiu, 25—26 Sept. 31 Maiu, 27 Sept.
- Moșna.** 2 Febr., 21 Aprilie, 26 Aug. 17 Apr. 4 Febr., 24 Aprilie, 28 Aug.
- Moșdorf.** 16 Martie, 26 Maiu, 2 Nov. 19 Mart., 29 Maiu, 5 Nov.
- Mureș-Ludoș.** 28 Apr. până 1 Maiu. 1—3 Maiu, 1—3 Oct. 4 Maiu, 4 Oct.
- Nadeșul săs.** 2 Febr., 25 Apr., 28 Oct. 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
- Năsăud.** 25—26 Maiu, 31 Aug până 1 Sept., 6—7 Nov. 27 Maiu 2 Sept., 8 Nov.
- Necrih.** 1—2 Febr., 13—14 Maiu. 17—18 Oct. 3 Febr., 15 Maiu, 19 Oct.
- Oelandul Homorodului.** 25—27 Apr., 24—26 Oct. 28 Apr., 27 Oct.
- Oena Sibiului.** 29—31 Mart., 3—5 Aug., 17—19 Dec. 1 Apr., 6 Aug., 20 Dec.
- Oenele Mureșului.** 7—9 Apr. 11—13 Aug. 10 Apr. 14 Aug.
- Odorhei.** 9—11 Martie, 5—7 Iunie, 1—3 Oct., 18—20 Dec. 10—12 Aprilie, 28—30 Sept. 12 Martie, 8 Iunie, 4 Oct., 21 Dec.
- Ogra (jud. Târn. mică).** 13 Apr., 15 Iunie, 13 Sept., 15 Dec. 16 Apr., 18 Iunie, 16 Sept., 18 Dec.
- Olafalău mare.** 9—11 Martie, 26—28 Nov. 12 Martie, 29 Nov.
- Olpret.** 1 Ian., 6 Apr. 19 Maiu, 1 Aug., 5 Oct. 2 Ian., 7 Apr., 20 Maiu, 2 Aug., 6 Oct.
- Orăștie.** 11—12 Martie, 1—2 Iunie, 1—2 Oct., 3—4 Dec. 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 7 Dec.
- Oravița.** 25 Martie, 25 Iulie.
- Orlat.** și 25 Mart., 15 Aug.
- Orșova.** 1—3 Maiu, 17—19 Sept.
- Ortădorf.** 24 Aprilie, 8 Sept.
- Ozun.** 25 Mart., 27 Maiu, 9 Dec. 26 Mart., 28 Maiu, 10 Dec.
- Paleș.** 10 Mart., 1 Aug., 5 Dec. 11 Mart., 31 Iulie, 6 Dec.
- Păncota.** 28 Mart., 2 Maiu, 1 Aug., 3 Oct. 29 Mart., 3 Maiu, 2 Aug., 4 Oct.
- Panticeu.** 23—24 Iunie, 9—10 Sept.
- Păpăuț.** și 16 Febr., 18 Maiu, 17 Aug., 2 Nov.
- Pecica română.** 31 Ian., 18 Iulie. 1—2 Febr., 19—20 Iulie.
- Pecica ung.** 9 Maiu, 14 Sept.
- Periamos.** 24 Aprilie, 15 Iunie, 24 Sept.
- Petelea.** 3—5 Iunie, 3—5 Dec. 6 Iunie, 6 Dec.
- Petriș (jud. Arad).** 24 Febr., 22 Mart., 10—11 Iunie, 19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Dec.
- Petriș (jud. Bistrița-Năsăud).** 30—31 Mart., 26—27 Oct. 1 Apr., 28 Oct.
- Petroșani.** și 13—15 Maiu, 13—15 Oct.
- Pișcolt.** 4 Mart., 2 Sept.
- Poiana (jud. Sibiu).** 5 Maiu 12 Iulie, 20 Sept. 6 Maiu, 13 Iulie, 21 Sept.
- Polana sărată.** 31 Mart., 19 Maiu, 14 Iulie, 25 Oct. 1—2 Apr., 20 Maiu, 15 Iulie, 26 Oct.

Poplaca. 10—11 Martie, 27 până 28 Sept.

Porumbacu de jos. 14 Apr., 1 Sept. 16 Apr., 3 Sept.

Praid. 16—18 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Oct., 14—15 Dec. 19 Mart., 26 Iulie, 15 Oct., 17 Dec.

Preşmer. 2 Febr., 5 Aug. 3 Febr., 6 Aug.

Proştea mare. 29 Ian., 6 Apr., 10 Iun., 26 Oct. 1 Febr., 13 Iun.

Pui (judeţul Hunedoara) şi 1 Maiu, 14 Oct.

Racoşul de jos. 23 Aprilie, 23 Iunie, 20 Sept. 24 Aprilie, 24 Iunie, 21 Sept.

Racoviţa şi 9 Mart., 20 Aug. Radna. 1 Maiu, 2 Oct.

Râsnov. 24 Ian., 11 Iulie. 25 Ian., 12 Iulie.

Reghin. 11—13 Febr., 4—6 Maiu, 2—4 Aug., 15—17 Oct. 14—18 Febr., 7—11 Maiu, 5—9 Aug., 18—22 Oct. 1—3 Maiu, 30 Iulie până 1 Aug. 19 Febr., 12 Maiu, 10 Aug., 23 Oct.

Reţeg. 4—6 Maiu, 9—11 Iulie, 25—27 Sept. 7 Maiu, 12 Iulie, 28 Sept.

Reţişdorf (jud. Târnava mare). 15—16 Maiu, 14 Sept. 18 Maiu.

Richisdorf. 25 Martie, 13 Nov. 27 Martie, 15 Nov.

Rimetea (Trăscău). 13—15 Maiu, 7—9 Oct. 16 Maiu, 10 Oct.

Radna veche. 19—20 Febr., 1—3 Maiu, 25—26 Iunie, 7—9 Aug., 29—30 Oct., 14—15 Dec. 21 Febr., 4 Maiu, 27 Iunie, 10 Aug., 31 Oct., 16 Dec.

Roşia montană. 15 Mart., 15 Oct. Rovine (jud. Arad). 2 Maiu,

12 Sept. 3—4 Maiu, 13—14 Sept.

Rupea. 9—10 Ian., 27—28 Mart., 22—23 Iulie, 7—8 Oct. 12 Ian., 30 Mart., 25 Iulie, 10 Oct.

Ruşii-Munţi. 30 Martie, 30 Sept. Săbăd. 14—16 April., 4 până

6 Oct. 17 Aprilie, 7 Oct.

Săcel. şi 20 Maiu, 25 Oct. Sacul. 1 Iunie, 2 Nov.

Sălaşul de sus. 4—5 Maiu, 10—11 Oct. 6 Maiu, 12 Oct.

Sălciva de jos (jud. Turda). şi 4 Apr., 8 Maiu, 10 Aug., 20 Oct.

Sălişte (jud. Sibiu). şi 4 Aprilie,

11 Iunie, 4 Oct. 5 Aprilie, 12—13 Iunie, 5—6 Oct. 6 Apr., 14 Iunie, 7 Oct.

Sămbăta de jos. 22 Apr., 20 Maiu, 14 Sept. 23 Apr., 21 Maiu, 15 Sept.

Sămbăta de sus (jud. Făgăraş). 12 Apr., 9 Aug. 14 Apr., 11 Aug.

Săncraiuul-Almaşului. şi 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug., 26 Oct.

Săngeorgiul de pădure (jud. M.-Turda). 19—20 Martie, 26—27 Oct.

21 Martie, 28 Oct.

Săngeorgiul săsesc. 29—31 Ian., 5—7 Maiu, 29—31 Iulie, 29—31

Oct. 1 Febr., 8 Maiu, 1 Aug., 1 Nov.

Sănmărtinul Homorodului. 12—13 Febr., 14—15 Maiu, 30—31

Aug. 14 Febr., 16 Maiu, 1 Sept.

Sănmiclaş. 7—8 April., 11 Sept. 25 Aprilie, 21 Sept., 13 Dec.

Sănpaul. 29—31 Mart., 12—14 Aug. 1 Apr., 15 Aug.

Sântămărie-Orlea. 31 Mart. până 1 Apr. 3—4 Sept. 2—3 Apr.,

5—6 Sept. 4 Apr., 8 Sept.

Şărcaia. 8—9 Maiu, 21—22 Aug., 9—10 Nov. 10 Maiu, 23

Aug., 11 Nov.

Şarmaşul mare. 18—19 Ian., 18—19 April., 8—9 Oct. 20 Ian.,

20 Aprilie, 10 Oct.

Şaroşul săs. (j. Târn. mică). 7—8 Apr., 22—23 Oct. 10 Apr., 25 Oct.

Saschiz. şi 20 Nov. 10 Ian., 20 Maiu 1 Aug., 22 Nov. 12 Ian.,

22 Maiu, 3 Aug., 25 Nov.

Săsciori (j. Sibiu). 28—29 Mart., 24—25 Oct. 30 Mart., 26 Oct.

Săvăghisla. 24—26 Aprilie, 25—27 Oct. 27 Aprilie, 28 Oct.

Săvârşin (jud. Arad). 14 Febr., 13

Maiu, 18 Aug., 3 Dec.

Sebeş (jud. Alba). 26—28 Ian., 21—23 Aprilie, 21—23 Aug. 6—8

Aprilie, 21—22 Aug. 29 Ian., 24

Aprilie, 24 Aug.

Şeica mare. 10 Maiu, 17 Maiu de miei. 14 Maiu, 28 Aug., 10—11

Dec. 18 Maiu, 30 Aug., 13 Dec.

Şeica mică. 21 Iunie, 8 Nov. 24 Iunie, 11 Nov.

Seliştat. 19 Maiu, 22 Sept. 20

Maiu, 23 Sept.

Seneruş (j. Târn. mică). 10

Apr., 28—29 Iunie, 26—27 Oct. ②
 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
Sfântul George. ② 30 Iunie. ②
 4—5 Martie, 29—30 Aprilie. 1—2
 Iulie, 14—15 Oct.
Sibiu. ② 26—28 Apr., 7—9 Sept. ②
 9—10 Ian., 29—30 Apr., 10—11 Sept.
 ② 11—12 Ian., 2—3 Maiu, 12—13
 Sept. ② 13 Ian., 4 Maiu, 15 Sept.
Sic. ② ② și ② 24 Febr., 8 Iulie,
 27 Sept., 30 Nov.
Sieul mare. ② ② 30 Sept. ② 1 Oct.
Sighet (Marmăției). ② 23—24 Mart.,
 1—2 Iunie, 20—21 Iulie, 4—5
 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
Sighișoara. ② ② 15 Ian., 13—14
 Martie, 21—22 Iunie, 15 Sept.,
 1—2 Nov. ② 16 Martie, 24 Iunie,
 4 Nov.
Șilimeghiu. ② 1 Ian., 24 Maiu, 15 Aug.
Șilindia. ② 31 Maiu, 11 Oct., 20 Dec.
Șimand. ② ② 8 Febr., 10 Maiu, 6
 Sept. ② 8 Febr., 10 Maiu, 13 Sept.
Șimișna (jud. Someș). ② ② 22 Ian.,
 29 Apr., 29 Aug., 1 Nov. ② 23 Ian.,
 30 Apr., 30 Aug., 2 Nov.
Șimleul Silvaniei. ② ② 19 Martie,
 21 Maiu, 18 Iunie, 3 Sept., 29 Oct.,
 24 Dec. ② 20 Mart., 19 Iunie, 4 Sept.,
 25 Dec. *BCU Cluj / Central Univ*
Șinca veche. ② ② 29 Aprilie, 24 Oct.
 ② 30 Aprilie, 25 Oct.
Șintereag. ② ② 2 Febr., 23 Iunie.
 ② 3 Febr., 24 Iunie.
Slimbie (jud. Sibiu). ② ② 1 Iunie,
 14 Oct. ② 2 Iunie, 15 Oct.
Șoars (jud. Târnava mare). ② ②
 7—8 Aprilie, 17—18 Sept. ②
 9 Aprilie, 19 Sept.
Șoborșin. ② ② 14 Febr., 13 Maiu, 18
 Aug., 3 Dec.
Șomărtin. ② ② 10 Apr., 28 Iunie, 30
 Oct. ② 13 Apr., 31 Iulie, 2 Nov.
Șomeuta mare. ② ② 4 Martie, 22
 Apr., 3 Iunie, 12 Aug., 4 Nov., 23 Dec.
 ② 5 Mart., 23 Apr., 4 Iunie, 13 Aug.,
 5 Nov., 24 Dec.
Sovata. ② ② 10—11 Ian., 12—13 Apr.,
 12—13 Iulie, 30 Sept. până 1 Oct.
 ② 12 Ian., 14 Apr., 14 Iul., 2 Oct.
Spermezău (jud. S.-Dobâca). ② ② 19
 Maiu, 9 Sept. ② 20 Maiu, 10 Sept.
Strei-Sângeorgiu (jud. Hunedoara).
 ② ② și ② 6 Maiu, 18 Dec.
Supurul de jos. ② ② și ② 6 Febr.,
 3 Apr., 12 Iunie, 7 Aug., 9 Oct., 4 Dec.

Taga. ② 24 Febr., 26 Maiu.
Tâlmăciu. ② ② 27 Febr., 23 Iunie, 3
 Nov. ② 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
Târgu-Murășului. ② ② 14—16 Ian.,
 23—25 Mart., 5—7 Iunie, 1—3
 Sept., 8—10 Nov. ② 17 Ian., 26
 Mart., 8 Iunie, 4 Sept., 11 Nov.
Tâșnad. ② ② și ② 13 Febr., 2 Apr.,
 8 Maiu, 3 Iulie, 11 Sept., 16 Oct.,
 13 Nov.
Teaca. ② ② 30—31 Ianuarie, 29—30
 Aprilie, 25—26 Iunie, 3—4 Nov.
 ② 11—14 Aprilie. ② 1 Febr.,
 1 Maiu, 27 Iunie, 5 Nov.
Teiuș. ② ② 17—18 Febr., 26—27
 Apr., 24—25 Iunie, 25—26 Aug.,
 5—6 Nov. ② 20 Febr., 28 Apr.,
 26 Iunie, 28 Aug., 8 Nov.
Tieșuș-săs. ② ② 11 Febr., 24 Iunie,
 1 Nov. ② 13 Febr., 26 Iunie, 3 Nov.
Timișoara. ② ② 19 Martie, 28 Maiu,
 13 Aug., 24 Sept., 17 Dec. ② și ②
 19—20 Mart., 28—29 Maiu, 13—14
 Aug., 24—25 Sept., 17—18 Dec.
 ② ② 20—21 Mart., 29—30 Maiu,
 14—15 Aug., 25—26 Sept., 18—19
 Dec. ② 19—23 Mart., 28 Maiu până
 1 Iunie, 13—17 Aug., 24—28 Sept.,
 17—21 Dec.
Tohanuș-vechiu. ② ② 26 Mart., 15
 Sept. ② 27 Mart., 16 Sept.
Toplița română. ② ② 27—29 Ian.,
 22—24 Apr., 7—9 Iulie, 2—4 Oct.
 ② 30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.
Trapold (jud. Târnava mare). ② ②
 21 Mart., 5 Dec. ② 23 Mart., 7 Dec.
Trăseău. ② ② 13—15 Maiu, 7—9
 Oct. ② 16 Maiu, 10 Oct.
Turda. ② ② 18—20 Febr., 21—23
 Aprilie, 21—23 Iunie, 5—7 Sept.,
 28—30 Oct., 3—5 Dec. ② 21 Febr.,
 24 Apr., 24 Iunie, 8 Sept., 31 Oct.,
 6 Dec.
Ungra. ② ② 12 Martie, 30 Iunie,
 2 Nov. ② 13 Mart., 1 Iulie, 3 Nov.
Urmenigul de Câmpie. ② ② 16—17
 Ian., 3—4 Maiu, 4—5 Iulie, 16—17
 Dec. ② 10 Dec. ② 15—16 Apr.
 ② 18 Ian., 6 Maiu, 6 Iulie, 18 Dec.
Vaidahaza. ② ② 21 Martie, 20 Sept.
 ② 22 Martie, 21 Sept.
Vaida-Recea. ② ② și ② 18—19 Ian.,
 1—2 Aug. ② ② 21 Martie.
Valea lungă (jud. Târnava mică).
 ② ② 23 Febr., 20 Iunie, 23 Oct.
 ② 26 Febr., 23 Iunie, 26 Oct.

Veneția de jos. 1—2 Martie, 6—7 Iulie, 23—24 Sept. 3 Mart., 8 Iulie, 25 Sept.

Vinerea. 14—15 Apr., 29—30 Dec. 17 Aprilie, 2 Ian.

Vinga. 17 Maiu, 23 Aug., 4 Oct.

Vingard (jud. Alba). 10—11 Febr., 10—11 Maiu, 10—11 Sept.

12 Febr., 12 Maiu, 12 Sept.

Vințul de jos. 23 Mart., 22—23 Iunie, 13 Sept. 23—24 Nov. 24 Iunie, 25 Nov.

Vințul de sus. 6—8 Martie, 5—7 Iun., 20—22 Aug., 16—18 Nov.

9 Mart., 8 Iun., 23 Aug., 19 Nov.

Viștea de jos. 4—5 Aprilie, 11 Iulie, 25—26 Aug. 6 April., 12 Iulie, 27 Aug.

Voila. 3—4 Maiu, 16—17 Aug. 5 Maiu, 18 Aug.

Voiteg. 1 Maiu, 1 Sept.

Vorumloc. 31 Mart. până 1 Apr., 4—5 Sept. 2 Apr., 7 Sept.

Vulcan (jud. Brașov). 9 Mart., 29 Aug. 10 Martie, 30 Aug.

Vurpăr. 15 Martie, 1 Iulie. 16 Martie, 2 Iulie.

Zăbala. 13 Febr., 26 Iunie, 9 Oct., 27 Nov.

Zagăr. 18—19 Ianuarie, 25 până 26 Martie, 25—26 Iunie, 5—6 Septembrie, 12—13 Noembrie. 20 Ianuarie, 27 Martie, 27 Iunie, 7 Septembrie, 14 Noembrie.

Zălau. și 4—5 Martie, 3—4 Iunie, 1—2 Iulie, 2—3 Sept., 7—8 Oct., 2—3 Dec.

Zam. și capte 20 Maiu, 7 Iulie, 28 Aug. și 16 Ian., 18 Mart., 21 Maiu, 8 Iulie, 29 Aug., 14 Sept., 30 Nov.

Zărand. 28 Febr., 30 Maiu, 8 Aug., 12 Dec. 1 Martie, 31 Maiu, 9 Aug., 13 Dec.

Zărnești. 5 Maiu, 20 Sept. 6 Maiu, 21 Sept.

Zerindul mare. 14 Ian., 25 Aug.

Zeteleaca. 19—20 Mart., 1—2 Nov. 21 Martie, 3 Nov.

Zlatna. 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug. 19 Mart., 18 Iunie, 1 Sept.

* **Zorlențul mare.** 11 Iulie, 24 Oct.

BCU Cluj B) Aranjate după lunile library Cluj

Aici e indicată numai ziua târgului de mărfuri; târgul de vite, etc. a se vedea sub litera A) pag. 33—41. — Dacă datele târgurilor de marfă aici notate cad pe o Duminică, atunci se ține târgul în ziua următoare.

Ianuarie. 2. Ardihat, Făget, Macfalău, Olpret, Vinerea. 3. Apoldul mic, Mehadia. 5. Chezdi-Oșorhei, Mociu. 7. Boroșineu, Criș, Frumoasa, Ilia. 8. Ciocman. 9. Berchez, Prundul Bărgăului. 10. Cluj, Ileni. 12. Rupea, Saschiz, Sibiu, Sovata. 13. Căpâlnaș, Hodod. 14. Bonțida, Deva, Lupșa, Șilimeghi, Zerindul mare. 16. Haidacut, Zam. 17. Târgu-Murășului. 18. Corond, Jidveiu, Urmenișul de Câmpie, Vaida-Recea. 19. Deda, Lăpușul ung. 20. Baia mare, Buza, Crasna, Jimborul mare, Sărmașul mare. 21. Asuagiul de sus (jud. Sălaj), Bățanii mari. 22. Cal, Ghimeș-Făget (jud. Ciuc). 23. Alma, Lona, Șimișna. 24. Criș, Miheș. 25. Aiud, Brețcu, Cozmaș, Gialacuta, Huedin, Râșnov. 26. Chirpăr. 27. Bateș, Dumbrăveni (Ibașfalău). 28. Hodoș, Micăsasa. 29. Caransebeș, Guruslău, Sebeș (jud. Alba). 30. Toplița rom. 31. Atid.

Februarie. 1. Hetiur, Proștea mare, Sângeorgiul săsesc, Teaca. 2. * Buteni, Hațeg, Pecica română (jud. Arad), Sâncraiu-Almașului. 3. Baraolt, Cățina, Ditro, Ețed, Gherla, Ghiriș, Nocrîh, Preșmer, Șintereag. 4. Moșna. 5. Armeni, Beiuș, Nădeșul săsesc. 6. Almașul mare (jud. Cluj), Lugoș, Măgheruș, Miercurea Ciucului, Supurul de jos. 8. Șimand. 10. Ileanda mare. 11. Amnaș, Covasna. 12. Bundorf, Vingard, Zagăr. 13. Tașnad, Ticeușul-săsesc, Zăbala. 14. Ațel, Jibău, Sănmărtinul Homorodului, Săvârșin (jud. Arad), Soborșin. 15. Copăcel (jud. Făgăraș). 16. Aita mare, Cetatea de baltă, Chibed,

Păpăuț. 17 Ciachi-Gârbău, Huedin. **18.** Bachnea, Laslea mare. **19.** Boroșneul mare, Cehul Silvaniei, Reghin. **20.** Alțina, Teiuș. **21.** Rodna veche, Turda. **22.** Bistrița, Chindul mic, Făget. **23.** Beia, Carțfalău, Guruslău, Sighetul (Marmației). **24.** Borșa, Crișpatac, Cristur, Mercurea (jud. Sibiu), Miercurea Murășului, Petriș (jud. Arad) Sic, Țaga. **26.** Mediaș, Valea-Lungă (jud. Târnava mică). **27.** Drăguș. **28.** Hălmaj, Tâlmaciu.

Martie. 1. Bruiu, Comloșul mare (jud. Timiș), Dicio-Sânmartin, Draos, Lechința, Pișcolt, Zărând. **2.** Abrud, Cincul mare. **3.** Bălăușeri, Veneția de jos. **4.** Alămor, Dej. Pișcolt, Sfântul George, Zălau. **5.** Brad, Daneș, Șomeuta mare. **7.** Lovnic. **8.** Bârzava. **9.** Bărcut, Racovița, Unirea, Vințul de sus. **10.** Baia mare, Brateiu, Dalboșeț, Hodod, Vulcan (jud. Brașov). **11.** Paloș. **12.** Cluj, Hărășerac, Mălâncrav, Olafalăul mare, Odorhei. **13.** Boian, Ungra. **14.** Orăștie. **15.** Bătănia, Ghioroc, Roșia montană. **16.** Bonțida, Cincul mic, Dezna, Iernut, Sighișoara, Vurpăr. **17.** Homorod. **18.** Baia de Criș, Bălcaci, Bucium (jud. Făgăraș), Lăpuș, Zam. **19.** Agârbiciu (jud. Turda-Arieș), Apoldul mare, Bogoz, Bogșa, Ciaco va, Ciuc-Sândominic, Gârcei, Mănășturul ung., Motișdorf, Praid, Timișoara, Zlatna. **20.** Arad, Avrig, Dârlos, Șimleut Silvaniei. **21.** Agârbiciu (jud. Târnava mare), Asuagiul de sus (jud. Sălaj), Căpâlnaș, Cârța săs., Deta, Hunedoara, Sângeorgiul de pădure, Zeteleaca. **22.** Arpașul de jos, Bilac, Ferihaz (jud. Târnava mare), Petriș (jud. Arad), Vaidahaza. **23.** Agnita, Trapold. **25.** Balșa, Feldioara (jud. Brașov), Hășmașul Lăpușului, Ilia, Oravița, Orlat. **26.** Cehul Silvaniei, Crihalma, Dumbrăveni (Ibașfalău), Ozun, Târgu Mureșului. **27.** Buia, Richigsdorf. Tohanul vechiu. **28.** Blaj, Ghergheni, Hasfalău, Hateg, Mehadia. **29.** Cermei, Dridif (jud. Făgăraș), Pâncota. **30.** Chirpăr, Ciuc Sângeorgiu, Mociu, Rupea, Rușii-Munți, Sâscoiori. **31.** Alba-Iulia, Cetatea de baltă, Huedin.

Aprilie. 1. Atid, Basna, Cornățel, Făget, Marcod, Ocna-Sibiului, Petriș (jud. Bistrița-Năsăud), Poiana sărată, Sânpaul. **2.** Cernatul de jos, Câmpeni, Drag, Felmer, Tășnad. **3.** Supurul de jos. **4.** Eted, Hălmaj, Sălciva de jos, Sântămarie-Orlea. **5.** Ghiertenis. Vorumloc. **6.** Beclean, Chiochiș, Daia săsească (jud. Târnava mare), Hida, Săliște (jud. Sibiu). **7.** Viștea de jos. **7.** Bozovici, Deda, Olpret. **8.** Cojocna, Geoagiul de jos. **9.** Ardibat, Șoarș (jud. Târnava mare). **10.** Cuci, Măgheruș, Ocele Murășului, Șaroșul săsesc. **11.** Drașov, Senereuș. **12.** Hălmeag, Zagăr. **13.** Bățanii mari, Șomărtin. **14.** Borgo-Prund, Crasna, Frăua, Frumoasa, Jimborul mare, Sâmbăta de sus, Sovata. **16.** Cacova (Carasșeverin), Hendorf, Ludoșul mare, Ogra, Porumbacul de jos. **17.** Biertan, Hodoș, Săbed, Vinerea. **19.** Chișineu. **20.** Buza, Gilău, Sărmașul mare. **21.** Alma, Moldova veche. **22.** Boroșbeș, Sâncraiu-Almașului. **23.** Ațel, Beiuș, Dobra, Gurghiu, *Lipova, Merghindeal, Sâmbăta de jos, Șomeuta mare. **24.** Archita, Archind (jud. Cluj), Berchez, Bicaz, Gălgău, Macfalău, Moșna, Orțidorf, Periamoș, Racoșul de jos, Sebeș (jud. Alba), Turda. **25.** Codlea, Grădiște, Lechința, *Lunca, Sânmiclăuș, Toplița română. **27.** Cătina, Iacobenii, Săvăghisla. **28.** Copșa mică, Nadeșul săsesc, Oclandul Homorodului, Teiuș. **29.** Gherla, Sfântul George, **30.** Caransebeș, Șimișna, Șinca veche.

Malu. 1. Bandul de Câmpie, Cazon, Dicio-Sânmartin, Ditro, Iara de jos, Ileni, Orșova, Pui (jud. Hunedoara), Teaca, Voiteg. 2. Covasna, Ileanda mare. 3. Cernat, Ciuc-Sânmartin, Pâncota, Rovine (jud. Arad). 4. Abrud, Cristur, Chezdi-Oșorhei, Lupeș, Murăș-Ludoș, Rodna veche, Sibiu. 5. Căpâlnaș, Frata, Jibău, Moldova nouă, Voila. 6. Borșa, Poiana (jud. Sibiu), Sălasul de sus, Urmenișul de Câmpie, Zărnești. 7. Cața, Reteag. 8. Aiud, Bălăușeri, Fărcașlacă, Lugoș, Sălciua de jos, Sângeorgiul săs., Tășnad. 9. Hundrubech, Pecica ung. (jud. Arad). 10. Șărcaia, Șimand. 11. Dezna. 12. Bârgăhiș, Hodod, Reghin, Vingard. 13. Corond, Deva, Petroșeni, Săvârșin (jud. Arad), Soborșin. 14. Bogșa, Guruslău, Lăpușul unguresc. 15. Aita mare, Miercurea Ciucului, Noerich, Radna. 16. *Haidacut (jud. Timiș), Rimetea, Sânmartinul Homorodului, Trăscău. 17. Bârzava, Bistrița, Făget, Gârbova, Vinga. 18. Jidveiu, Păpăuț, Retișdorf, Șeica mare. 19. Bozovici, Chibed, Huedin. 20. Micăsasa, Olpret, Poiana sărată, Săcel, Seliștat, Spermezău. 21. Bateș, Boroșneul mare, Sâmbătă de jos, Zam. 22. Ighiu, Mociu, Saschiz. 24. Lona, Șilimeghiu. 25. Cal. 27. Bachnea, Năsăud. 28. Câmpeni, Făgăraș, Hunedoara, Ozun, Timișoara. 29. Atid, Baraolt, Motișdorf. 30. Miheș. 31. Monor, Șilindia, Zărând.

Iunie. 1. Beclean, Buteni, Căpâlnaș, Cetatea de baltă, Eted, Ilia, Lechința, Marpod, Sacul, Sighetul (Marmației). 2. Avrig, Bioziod-Uifalău, Ciachi-Gârbău, Jimborul mare, Păpăuț, Retișdorf (jud. Târnava mare), Șeica mare, Slimnic. 3. Budiul de Câmpie, Copalnic-Mănăstur, Dej, Huedin, Lisa, Zălau. 4. Brad, Ciacova, Dobra, Orăștie, Someuta mare. 6. Petelea. 8. Cincul mare, Odorhei, Târgu-Murășului, Unirea, Vințul de sus. 9. Baia mare. 10. Petriș (jud. Arad). 11. Cehul Silvaniei, Jibău. 12. Criș, Gialacuta, Supurul de jos. 13. Cluj, Deta (Timiș), Mălâncrav, Proștea mare. 14. Boian, Comloșul mare, Ghiertenis, Săliște (jud. Sibiu). 15. Ghergheni, Lăpuș, Periamos. 16. Crispatac. 17. Baghion, Baia de Criș. 18. Zlatna. 19. Berchez, Șimleul Silvaniei. 20. Daneș. 21. Bârzava, Dârlos. 22. Agnita. 23. Hodod, Panticieu, Valea-Lungă (jud. Târnava mică). 24. Balșa, Cartfălău, Gârcei, Ilia, Macfalău, Moldova nouă, Racoșul de jos, Șeica mică, Sighișoara, Șintereag, Tâlmăciu, Turda, Vințul de jos. 25. Alma, Făget. 26. Teiuș, Ticușul săsesc, Zăbala. 27. Hetiur, Miercurea (jud. Sibiu), Mehadia, Rodna veche, Teaca. 29. Cislădie, Hunedoara, Mănăsturul unguresc. 30. Bonțida, Frumoasa, Hida, Senereuș.

Iulie. 1. Homorod, Sfântul George, Ungra, Zălau. 2. Almașul mare (jud. Cluj), Blaj, Bogșa, Cazon, Crihalma, Hărășerac, Ieciu, Iernut, Lugoș, Prundul Bârgăului, Vurpăr. 3. Arad, Geoașgiul de jos, Tășnad. 4. Călnic, Corond, Hălmaj. 5. Asuagiul de sus (jud. Sălaj), Bătania (jud. Arad), Cermei, Cernatul de jos. 6. Amnaș, Arpașul de jos, Dumbrăveni (Ibașfalău), Căpâlnaș, Drag, Geaca, Urmenișul de Câmpie. 7. Agnita, Cristur, Lăpușul unguresc. 8. Ghiriș, Lovnic, Sic, Veneția de jos, Zam. 9. Câmpeni. 10. Toplița rom. 11. *Zorlențul mare. 12. Berceai, Râșnov (jud. Brașov), Reteag, Viștea de jos, Zagăr. 13. Mediaș, Miercurea Ciucului, Poiana (jud. Sibiu). 14. Crasna, Sovata. 15. Poiana sărată. 16. Cincul mic, Hendorf. 17. Bălăușeri, Ditro.

18. Laslea mare. 19. Boroşineu (jud. Arad), Petriş (jud. Arad). 20. *Lipova, Sighet (Marmaţiei). 21. Cârţa săsească, Hodod. 22. Covasna. 23. Beiuş, Cehul Silvaniei, Gherla. 24. Dicio-Sânmartin, Gilău, Pecica română (jud. Arad). 25. Armeni, Oraviţa, Rupea. 26. Alba-Iulia, Huedin, Praid. 27. Abrud, Cătina. 28. Buza. 31. Bachnea, Băţanii mari, Criţ, Palos, Şomărtin.

August. 1. Ardihat, Basna, Frata, Miercurea Murăşului, Sângeorgiul săs., Vaida-Recea. 2. Bărzava (jud. Arad), Cornăţel, Olpret, Pâncota. 3. Deva, Miheş, Saschiz. 5. Măgheruş. 6. Caransebeş, Ocna Sibiului, Preşmer, Sâncraiu-Almaşului. 7. Breţeu, Lăpuş, Supurul de jos. 8. Bran. 9. Zărând. 10. Reghin, Rodna veche, Sălciva de jos. 11. Apoldul mic. Aţel. Făget, Sâmbăta de sus. 13. Avrig, Şomcuta mare, Timişoara. 14. Ocele Murăşului (Uioara). 15. Haţeg, Ilia, Orlat, Sânpaul, Şilimeghi. 16. Hărăsorac, Lona. 17. Bundorf, Păpăuţ. 18. Drag. Ileanda mare, Mociu, Săvârşin (jud. Arad), Soborşin, Voila. 19. Aiud. Dej, Farcaşlacă, Guruslău, Miercurea (jud. Sibiu). 20. Mănăsturul ung., Racoviţa. 21. Baraolt, Cetatea de baltă, Cozmaş. 22. Bonţida. 23. Beia, Copşa mică, Şărcaia, Unirea, Vinţul de sus, Vinga. 24. Copşa mare, Ghimeş-Făget (jud. Ciuc), Sebeş (jud. Alba). 25. Baia mare, Bicz, Corond, Merghindeal, Zerindul mare. 26. Bistriţa. 27. Boroşneul mare, Ciacova, Jimborul mare, Moldova veche, Viştea de jos. 28. Câmpeni, Moşna, Teiuş. 29. Draşov, Hunedoara, Zam. 30. Comloşul mare (jud. Timiş), Şeica mare, Şimişna. Vulcan (jud. Braşov). 31. Alţina, Brateiu

Septemvrie. 1. Cluj, Sânmărtinul Homorodului, Voiteg, Zlatna. 2. Bucium (jud. Făgăraş), Felmer, Năsăud, Pişcolţ, Zălau. 3. Alămor, Brad. Cacova (jud. Caraş-Severin), Porumbacul de jos. 4. Sighet (Marmaţiei), Simleul Silvaniei, Târgu-Murăşului. 5. Biertan, Deta (Timiş), Geoagiul de jos, Ileni. 6. Ciachi-Gârbău, Lupşa. 7. Beclean, Buteni, Dezna, Ghergheni, Jidveiu, 8. Dobra, Haţeg, *Lipova, Orţidorf, Sântămărie-Orlea, Turda. 9. Făgăraş, Frumoasa, Macfalău, Pânticeu. 10. Cehul Silvaniei, Gurghiu, Spermezeu, Vorumloc. 11. Cristur, Gălgău, Tăşnad. 12. Hălmaş, Vingard. 13. Boian, Ghierteniş (jud. Timiş), Rovine (jud. Arad), Şimand. 14. Bălăuşeri, *Haidacut (jud. Timiş), Pecica ung. (jud. Arad), Zam. 15. Sâmbăta de jos, Sibiu. 16. Baia de Criş, Caţa, Ogra, Tohanul vechiu. 17. Marcod, Orşova. 19. Şoarş (jud. Târnava mare). 20. Ardihat, Căpâlnaş, Cernat. 21. Arpaşul de jos, Deda, Dumbrăveni (Ibaşfalău), Gârcei, Hodoş, Huedin, Lechinţa, *Lunca, Poiana (jud. Sibiu), Racoşul de jos, Sânmiclăuş, Vaidahaza, Zărneşti. 23. Seliştat. 24. Bogşa, Mediaş, Periamos, Timişoara. 25. Asuagiul de sus (jud. Sălaj), Veneţia de jos. 26. Atid, Breţeu, Hida. 27. Copăcel (jud. Făgăraş), Chişineu, Dridif (jud. Făgăraş), Ghioroc, Lăpuşul ung., Monor, Sic. 28. Abrud, Blaj, Ludoşul mare, Reteag. 29. Eted, Hodod, Ilia, Miercurea Ciucului. 30. Alba-Iulia, Bachnea, Boroşsebeş, Codlea, Mălăncrav, Ruşii-Munţi.

Octomvrie. 1. Caransebeş, Şieul mare. 2. Avrig, Frâua, Radna, Sovata. 3. Bioziod-Uifalău, Iara de jos. 4. Borşa, Cal, Crişpatac, Murăş-Ludoş, Odorhei, Orăştie, Pâncota, Vinga. 5. Cincul mare, Daneş, Topliţa română. 6. Bozovici, Bran, Olpret. 7. Băţanii mari, Săbed, Sălişte (jud. Sibiu), Zălau.

8. Cetatea de baltă, Ciacova. 9. Supurul de jos, Zăbala. 10. Ciuc-Sândominic, Dârlos, Mehadia, Rimetea, Rupea, Sărmașul mare, Trăscău. 11. Arpașul de jos, Bârzava, Boroșineu (jud. Arad), Ilia, Jibău, Șilindia. 12. Bătania, Criș, Daia săs. (jud. Târnava mare), Hetiur, Sălașul de sus, Zagăr. 13. Bălăușeri, Bârghiș, Crasna, Micăsasa, Petroșani. 14. Agnita, Petriș (jud. Arad), Pui (jud. Hunedoara), Sf. George. 15. Dicio-Sânmartin, Praid, Roșia montană, Slimnic. 16. Aiud, Archita, Archiud (jud. Cluj), Berchez, Cartfalău, Hălmeag, Neanda mare, Lugoj, Sighet (Marmăției), Tășnad. 18. Laslea mare. 19. Nocriz. 20. Brașov, Sălciua de jos, Unirea. 21. Bonțida, Cincul mic, Ferihaz (jud. Târnava mare), Ghiriș. 22. Cehul Silvaniei, Făget. 23. Dalboșeț, Merghindeal, Reghin. 24. Bruiu, *Zorlențul mare. 25. Almașul mare (jud. Cluj), Bătania (jud. Arad), Săcel, Șaroșul săs., Șinca veche. 26. Balșa, Buza, Dobra, Gherla, Grădiște, Ighiu, Poiana sărătă, Sâncraiu-Almașului, Săsciori, Valea-Lungă (jud. Târnava mică). 27. Buia, Cătina, Hodod, Oclandul Homorodului. 28. Bratei, Chezdi-Oșorhei, Ciocman, Iacobenii (jud. Târnava mare), Mănărade, Petriș (jud. Bistrița-Năsăud), Sângeorgiul de pădure, Săvăghisla (jud. Turda-Arieș), Senereuș. 29. Beiuș. 30. Agârbiciu (jud. Târnava mare), Arad, Borgoprund, Chiochiș (jud. Solnoc-Dobâca), Deva. 31. Bandul de Câmpie, Gârbova, Nadeșul săsesc, Rodna veche, Turda.

Noemvrie. 1. Cermeiu, Draos, Sângeorgiul săs. 2. Cluj, Marpod, Păpăuț, Saoul, Șimișna, Șomărtin. 3. Ticeușul săs., Ungra, Zeteleaca. 4. Iernut, Sighișoara, Tâlmăciu. 5. Câmpeni, Cojocna, Motișdorf, Șomuta mare, Teaca. 7. Chindul mic, Drag, Frata. 8. *Lipova, Năsăud, Teiuș. 9. Bălceaci, Ciuc-Sânmartin. 10. Hendorf. 11. Baghion, Budia de Câmpie, Covasna, Mănăsturul ung., Mercurea (jud. Sibiu), Șărcaia, Șeica mică, Târgu-Murășului. 12. Baraolt, Boroșneul mare, Ciacova, Farcășlacă. 13. Tășnad. 14. Bateș, Hunedoara. 15. Agârbiciu (jud. Turda-Arieș), Măgheruș, Richișdorf. 16. Hundrubeș. 7. Baia mare, Homorod. 18. Bistrița. 19. Apoldul mare, Hărăscrac (jud. M.-Turda), Vințul de sus. 20. Căpâlnaș, Dumbrăveni (Ibașfalău). 21. Gurnslău. 22. Jimborul mare. 25. Alma, Cuc, Ditre, Gârcei (jud. Sălaj), Gialacuta, Huedin, Jidveiu, Saschiz, Vințul de jos. 27. Cazon, Zăbala. 28. Deta (Timiș). 29. Olafalău mare. 30. Beclean, Mediaș, Sic, Zam.

Decemvrie. 1. Hodod. 2. Chibed, Crihalma, Hașfalău, Făget, Zălau. 3. Brad, Călnie, Săvârșin (jud. Arad), Soborșin. 4. Supurul de jos. 5. Hălmej. 6. Blaj, Chișineu, Făgăraș, Hășmașul Lăpușului, Palos, Petelea, Turda. 7. Ațel, Lăpuș, Orăștie, Trapold (jud. Târnava mare). 9. Boroșsebes, Copalnic-Mănăstur. 10. Miercurea Murășului, Ozun. 11. Gilău. 13. Bioziod-Uifalău, Ghergheni, Sânmiclăuș, Șeica mare, Zărând. 14. Boian, Feldioara (jud. Brașov). 15. Bachnea, Bucium (jud. Făgăraș). 16. Baia de Criș, Dej, Rodna veche. 17. Alba-Iulia, Praid, Timișoara. 18. Jibău, Urmenișul de Câmpie, Sighet (Marmăției). 20. Bârzava (jud. Arad), Bălăușeri, Cernatul de jos, Geoagiul de jos, Lechința, Ocna Sibiului, Petriș (jud. Arad), Șilindia. 21. Abrud, Agnita, Buteni, Cetatea de baltă, Ciuc-Sângeorgiu, Odorhei. 22. Bozovici, Hida, Huedin. 23. Beia, Biertan. 24. Cehul Silvaniei, Șomcuta mare. 25. Șimleul Silvaniei. 28. Brateiu, Iernut. 29. Aita mare.

Târgurile din Vechiul Regat al României, după datele publicate până acum.

- Alexandria (Teleorman) Dum. Rusal.
Argintoaia (Mehedinți) 27 Iulie (la Sf. Pantelimon).
- Bacău, 29 Iunie (S. Petru), 29 Aug. (Tăierea cap. sf. Ioan).
Bălănești (Gorj), 25 Martie.
Bărgăocani (Neamț) 28 Aprilie (Sf. George).
Bârlad, 28 Aprilie, 20 Iulie, 30 Aug., 14 Sept., 8 Nov.
Bogdana (Bacău), 8 Sept.
Bogdana (Tutova), 6 Aug.
Bogdănești (Bacău), 13 Martie.
Boghocea (Roman), 29 Iunie.
Borșești (Vaslui), 7 Dec.
Botești (Roman), 23 Apr.
Brăila, la Înălț. Domnului.
Brâncoveni (Romanai), 9 Martie.
Broșteni (Ialomița), 29 Iunie.
Broșteni (Mehedinți), 24 Iunie (la Drăgaica).
- București, la Moși, (Main).
Buda (R.-Săr.), la Drăgaica (24 Iun.), Sfântă Maria mică (8 Sept.).
Budești-Ghicăi (Neamț), 20 Iulie.
Buruenești (Roman), 29 Iunie.
Buzău, la Drăgaica (24 Iunie).
Busteni, 8 Sept.
Călărași (Ialomița), 29 August.
Câmpulung 24 Iun. (la Drăg.), 20 Iul.
Câmpu mare (Argeș), 9 Mart., In. Dlui.
Caracal, 28 Aprilie.
Cărbunești (Gorj), 2 Febr., Sf. Maria mică (8 Sept.).
Cărbunești (Mehedinți), la Drăgaica (24 Iunie).
Cașin (Bacău), 15 August.
Ceacăr (Brăila), Înălț. Domnului.
Chiojdeni (R.-Săr.), 25 Mart. Bunav.
Chiojdeni (Ialomița), Dum. tutur. Sf.
Ciochina (Ialomița), Florii, 8 Sept.,
Ciupagea (Vlașca), 9 Martie.
Colentina-Teiu (Ilfov), la Drăgaica (24 Iunie).
- Comănești (Bacău), 9 Mart., 29 Aug., 2 Decemvrie.
Constanța, 15 August.
Cornățel (Meh.), 24 Iun. (Drăgaica).
Cornățel (Dâmbovița) 30 Aug.
Cotroceni (Ilfov), Sf. Maria mare.
Curtea de Argeș, la Sf. Pantelimon (27 Iulie), Sf. Maria mare.
Dămienesti (Roman), 6 August.
Dărmănești (Bacău), 21 Maiu, 20 Iul., 8 Nov.
Davideni (Neamț), 27 Iulie, 29 Aug.
Deleni (Vaslui), 15 August.
Dimitrești (Râmnicul-Sărat), 20 Iulie, Sf. Maria mare (15 Aug.)
Dobroteni (Olt), 21 Maiu.
Doljești (Rom.), 14 Sept.
Drăgășani (Olt), Z. Crucii (14 Sept.)
Drăghiceni (Olt), 27 Iulie (Sf. Pantel.)
Dumitrești (R.-Săr.), Sf. Maria mare.
Fălțiceni, 20 Iulie.
Florești (Vaslui), 20 Iulie.
Focșani, la Drăgaica (24 Iunie).
Frătești (Vlașca), 23 Aprilie.
Galați, 2 Febr., 21 Maiu, 6 Aug., Vinerea mare (14 Oct.)
Giurgeni (Ialomița), 9 Martie, Florii, 24 Iun., (Drăgaica), 20 Iul., Sf. Maria mare, Sf. Maria mică.
Giurgiu, 29 Iunie, Sf. Maria mare.
Godești (Muscel), 14 Oct. (Vinerea mare).
Greci (Olt), 25 Martie.
Grind (Ialomița), 9 Martie.
Iași, Sf. Teodor, Dum. Floriilor, 28 Apr., Înălț. Dlui, Sf. Maria mare (Abatoriu).
Ipătești (Olt), 24 Iunie (Drăgaica),
Ingani (Roman), 29 Aug.
Jilava (Ilfov), Dumineca tuturor Sf. 24 Iulie.
Jupa (Vlașca), 9 Martie.
Luciu (Ialomița), Dum. tut. Sfinților.
Luciu (Mehedinți), Schimb. la față.

Lupoaia (Mehedinți), 23 Aprilie.
 Lupoaica (Romanai), 26 Oct.
 Mărculești (Muscel), Înălț. Domnului.
 Mavrodin (Teleorman), la Moși (Mai).
 Mircești (Roman), 29 Aug.
 Mogoșești (Roman), 6 Aug., 29 Aug.
 Moinești (Bacău), 23 Apr., 29 Maiu,
 26 Oct., 7 Dec.
 Neamț (Muscel), la Înălț. Dlui, 6 Aug.,
 7 Dec.
 Negoiești (Dolj), Dum. tuturor Sf.
 Negrești (Vaslui), 25 Martie, Dum.
 tut. Sfinț. Z. Crucii, 26 Oct., 7 Dec.
 Nesporești (Roman), 23 Apr.
 Ocna (Bacău), 21 Maiu, 27 Iulie,
 8 Noemvrie.
 Oltenița (Ilfov), la Moși (Maiu).
 Oncești (Bacău), 9 Martie.
 Onești (Bacău), 13 Martie, 29 Iunie,
 29 Aug.
 Pantelimon (Ilfov), 27 Iulie.
 Piatra-Neamțu, 8 Febr., Dumineca
 tuturor Sf., 8 Nov., 5 Dec.
 Pitești, 23 Apr., Înălțarea Domnului,
 Dumineca tuturor Sf., 24 Iunie.
 Poenari (Argeș), Schimbarea la față.
 Polovraci (Schitul), 23 Aprilie.
 Preajba (Gorj), 23 Aprilie.
 Radiana (Bacău), 20 Iulie.
 Râmnicu-Vâlcea, Vin. mare (14 Oct.).
 Râmnicu-Sărat, 23 Aprilie, În. Dlui.
 Răureni (Vâlcea), 8 Sept., ține 25 zile.

Roznov (Neamț), 2 Febr., 9 Martie
 (40 Mucenici), 21 Maiu.
 Sagna (Roman), 29 Iunie.
 Sălcii (Ialomița), Dumineca tutur. Sf.
 Scheia (Roman), 14 Sept.
 Sinaia, 15 August.
 Slănic, băile (Bacău), 20 Iulie.
 Slatina, 23 Aprilie.
 Slobozia (Ialomița), 23 Apr., Înălțarea
 Domnului, Vinerea mare (14 Oct.).
 Stănești (R.-Sărat), 25 Martie.
 Sutești (Brăila), Dum. Floriilor, 20 Iu-
 lie, 7 Dec.
 Talpa (Neamț), 29 Iunie.
 Târgul-Jiu, la Înălț. Dlui, Sf. Maria
 mare, Vin. mare (14 Oct.).
 Tecuciu (Teleorman), 9 Martie.
 Telega (Prahova), 14 Sept., 8 Nov.
 Tigveni (Argeș), 25 Martie.
 Trifești (Roman), Înălț. Domnului.
 Tupilați (Roman), 24 Iulie.
 Uda (peste Olt), Înălț. Domnului.
 Ulmeni (Argeș), Dumineca tutur. Sf.
 Ulmeni (Ilfov), Sf. Maria mare.
 Vaideeni (Vâlcea), Marti și Mierc. în
 săpt. brânzii, Dum. Rusai., 27 Iul.
 Valea Hălăucești (Roman), 8 Sept.
 (Sfântă Maria mică).
 Vârtești (R.-Sărat), Sf. Maria mare.
 Viziru-de-sus (Brăila), la S. Petru.
 Voinești (Vaslui), Sf. Maria mare.

Târgurile din Bucovina.

Boian, 23 Maiu, 27 Iunie, 7 Aug.,
 27 Septemvrie, 3 Nov., 6. Dec.
 Câmpulung, 2 Februarie, 2 Iunie,
 20 Noemvrie.
 Cernăuți, 29 Iunie până 12 Iulie,
 12—19 Noemvrie.
 Ciudin, 31 Mai până 1 Iunie, 8 Nov.
 Rădăuți, 5 Maiu, 20 Noemvrie.
 Sadagura, 7 Februarie, 26 Martie,
 2 Aug., 7 Septemvrie, 4 Octomvrie,
 8 Noemvrie, 29 Noemvrie, 5 Dec.
 Târgurile de țară țin câteva zile.
 Sirete, 2—4 Febr., 21—23 Maiu,
 15—17 August, 6—8 Decemvrie.

Storoișet, 1—3 Maiu, 20—23 Sep-
 temvrie.
 Suceava, 2 Ian., 2 Iunie, 8 Iulie,
 20 August, 14 Septemvrie, 26 Oc-
 tomvrie.
 Văscăuți, 7 Aprilie, 6 Maiu, 16 Aug.,
 28 Noemvrie.
 Vijnița, 28—30 Ianuarie, 18 Febr.,
 2 April., 16—17 April., 7 Maiu,
 6—7 Iulie, 11—13 Aug., 24 până
 26 Septemvrie, 11—13 Noemvrie,
 30—31 Decemvrie.
 Zastava, 29 Martie, 24 Iunie, 13
 Noemvrie.

Afaceri de poștă,

August 1930.

Toate taxele sunt însemnate în Lei și bani, cari, întrucât nu se cer în bani gata, trebuiesc lipite în mărci. Deosebim:

- a) mărci ordinare de scrisori, dela 25 bani până la 10 Lei;
- b) mărci de statistică pentru pachete, à 25 bani.

Mărci cari lipsesc nu este permis a se înlocui cu de alii soiuri, d. e. unde se cer de ajutor, se pot folosi numai de acestea.

State favorizate:

Austria

Polonia

Cehoslovăcia

Ungaria

1. Scrisori, greutatea: în țară nelimitat, recomandate până la 2 kg.,

în străinăt. până la 2 kg.	până 20 g	de fiecare 20 g
<i>Loco</i>	4.—	2.—
<i>În țară</i>	6.—	2.—
<i>State favorizate*)</i>	7.50	6.—
<i>Alte țări</i>	10.—	6.—

*) Austria, Cehoslovăcia, Polonia și Ungaria.

Postă aeriană:	până la 20 g	alte câte 20 g	Carte poșt.
<i>Iugoslavia</i>	12.—	8.—	8.—
<i>Turcia</i>	13.—	9.—	9.—
<i>Ungaria</i>	11.50	10.—	8.50
<i>Austria</i>	12.50	11.—	9.50
<i>Cehoslovacia</i>	13.50	12.—	10.50
<i>Germania</i>	17.—	13.—	13.—
<i>Francia</i>	20.—	16.—	16.—
<i>Polonia</i>	17.50	16.—	14.50
<i>Bulgaria</i>	14.—	10.—	10.—
<i>Anglia</i>	20.—	16.—	16.—

La marginea din sus, la mijloc, a se semna cu „posta aeriană“.

Ca să ajungă scrisorile mai iute și mai sigur la locul destinat, se cere ca adresa să fie scrisă cu cerneală, corect și ușor de citit, și anume, dacă scrisoarea se trimite la o comună mai mică, trebuie să se arate posta ultimă și județul, în străinătate, provincia și țara. Pe scrisoare să se arate numele și locuința trimițătorului. Scrisori nefrancate se încarcă cu taxă dublă de francare (vezi 6 f). E strict interzis să se pună în scrisori (fie ele simple sau recomandate) bani sau obiecte de valoare. De se află, din întâmplare, așa ceva, vor fi pedepsiți cei care au călcat ordinația. Trimiteri în străinătate trebuiesc francate complet, când se predau, altcum nu se expediază.

2. Cărți postale, formatul cel puțin 7×10, cel mult 10×15 cm.

<i>În țară</i>	2.—*)
<i>Cărți postale ilustrate</i>	3.—
<i>State favorizate**)</i>	4.50
<i>Alte țări</i>	6.—

*) Austria, Cehoslovăcia, Polonia și Ungaria.

Nu este iertat să alăturăm cărților postale obiecte de orice fel, prinzându-le de ele, nici nu e permis să le punem în plicuri închise, cu colțuri tăiate. Cărțile postale pentru România trebuie să fie francate cel puțin în parte, pentru străinătate trebuie să fie francate în întregime.

3. Imprimare (tipărituri) până la 2 kg. pentru librari*)

In țară de fiecare 50 g 1.— —.50*) —.25**)

In străinătate 50 g 2.—***)

*) Se referă la cărți de școală, opere științifice și literare, fie că le trimite o editură sau o persoană particulară. Aici se socotesc și cataloagele și prospectele editurilor și librăriilor.

**) Se referă numai la ziare, reviste periodice, în țară, până la 5 kg., trimise de editori sau librari.

***) În mai multe țări, ca d. e. în Belgia, Germania, Estonia, Franța, Grecia, Spania, Turcia, Ungaria, ș. a. m. d. se acordă un scăzământ de 50% la cărți de școală, opere literare și științifice. Tot acelaș scăzământ se acordă institutelor de editură.

Ca imprimare se pot trimite: hârtii upărite ori litografiate de orice fel, apoi fotografii, corecturi cu manuscrisele aparținătoare și observațiile referitoare la tipar, scrise cu mâna; la cărți se poate alătură și contul și este admisă și inducerea unei dedicații. La prețuri curențe (cataloage) și circulare se mai pot adăuga în scris prețurile, condițiunile de comandă și de plată și numele agentului voiajor, cărțile de vizită cu felicitări sau condolențe cu cel mult 5 cuvinte — altfel nu e permis să conțină imprimarele alte comunicări în scris. Împachetarea se face sub bandă sau învâitoare deschisă. Alte comunicări nu pot cuprinde imprimarele. Formatul: în nici o direcție să nu treacă peste 45×45 cm, în suluri 75×10 cm. Imprimarele în România trebuiesc plătite cel puțin în parte, în străinătate complet.

4. Hârtii de afaceri până la 2 kg.

In țară până la 250 g 5.— de fiecare alte 50 g 1.—

In străinătate 250 g 10.— „ „ 50 g 2.—

Hârtii de afaceri se consideră: scrisori și documente, cari nu au caracterul unui schimb de scrisori, d. e. acte de proces, bilete de mesagerie, conturi ș. a. Format: ca imprimarele.

5. Probe de mărfuri, greutate: în țară și în străinăt. până la 500 g.,

In țară până la 100 g 3.— de fiecare alte 50 g 1.—

In străinătate 100 g 4.— „ „ 50 g 2.—

Probele de mărfuri nu e iertat să aibă preț de cumpărare și trebuie să se cunoască cuprinsul ca probă cu înlesnire. Lângă adresă este de a mai notă „mostră” sau „probă”. Numele mărfii, numărul și prețul se poate indica, nu și altă împărțășire în scris. Împachetarea are de a se face prin fâșie (bandă), cuvertă, săculeț sau lădiță, cari nu e permis să fie închise ori sigilate. Format: 45×20×10 cm., în suluri 45×15.

6. Taxe speciale:

a) Recomandarea:

In țară în zile de lucru 10.— Duminica și sărbători 15.—

In străinătate 10.—

Recomandat se pot trimite: epistole (format ca la 3), cărți postale, tipărituri, scrisori de afaceri și mostre, afară de trimiteri cu adrese cifrate ori scrise cu creionul. Trimiteri francate corespunzător și epistole recomandate se pot pune deadreptul în cutiile de poștă și recepisele se pot cere a doua zi, dar pe trimiterile acestea trebuie să se vadă bine însemnarea: recomandat.

b) Recepise retur:

Cu ocazia expedierii *In țară* 10.—

In străinătate 10.—

Cerute mai târziu *In țară* . . . 20.— *In străinătate* . . . 20.—
admise numai pentru trimiteri recomandate.

c) **Serisori de reclamare:**

In țară 10.—

In străinătate . . . 35.—

Serisori de reclamare se dau pentru trimiteri recomandate, cari n'au ajuns la destinație și n'au fost predate adresatului. Timpul de reclamare expiră în țară, pentru trimiteri recomandate, pachete, scrisori cu bani ș. a. d. a., în decurs de 6 luni, pentru mandate postale în decurs de 3 ani. Pentru ce se trimite în străinătate este termenul de reclamare, în general, 6 luni. Fără drept de regres pentru restituirea pagubei se poate reclama și după aceasta.

d) **Trimiteri expres taxa 30.—.**

e) **Trimiteri postrestante se încarcă și cu altă taxă:**

In țară 10.—

Scrisori venite post-restant din străin. se scot pe lângă taxa de 10 lei.

f) **Trimiteri nefrancate se vor taxa cu taxe duble.** La trimiteri nesatisfăcător francate are să se plătească valoarea mărcilor, cari lipsesc dublă, din țară cu cel puțin 2 Lei, din străinătate cu 4 Lei.

7. Recepteri cu posta de scrisori până la 10.000 Lei,
admise numai în țară:

a) **Taxă de greutate ca pentru scrisoarea recomandată.**

b) **Taxă de receptere până la 100 Lei 1.—, până la 500 Lei 3 —, până la 1000 Lei 5.—, până la 10.000 Lei 10'—**

Cel ce predă are să introducă, pentru adresatul recepterei, adresa sa, ca trimițător, neintroducând suma, deoarece poșta are să subtragă încă taxa pentru trimiterea banilor.

Cel ce predă plătește deci la predare taxa pentru greutate, pentru recomandare și pentru rambursă, iar oficiile postale ale locului de destinație detrag din suma de rambursă taxa pentru mandatul postal. — Are fiecare puțința de a mai calcula în rambursă, pe lângă taxele înșirate mai sus, și prețul formularului mandatului postal, precum și taxa de inmanuare.

8. Scrisori cu valori (epistole cu bani) în țară. Valoare nelimitată, admise numai în țară. Taxa se plătește în bani gata.

a) **Scrisoarea de trăsură 3.—.** Marcă de statistică —.25, pentru fiecare trimitere.

b) **Taxa de greutate ca și pentru scrisori recomandate.**

c) **Taxa de valoare până la 10 000 Lei de fiecare 1000 Lei 3.—**
peste 10.000 „ „ „ 1000 „ 1.—

Pentru închiderea scrisorilor de valoare au să se folosească cuverte (plicuri) din hârtie bună sau căptușite cu pânză, corespunzătoare tocmai mărimii cuprinsului. Sigilurile trebuie să fie la o depărtare de 1/2 cm. dela margine, cu sigile gravate curat, dar și în număr corespunzător, cu cea mai bună ceară. Pe scrisoarea de fracht e a se pune o copie a sigilului folosit, cu coloare de stampilă.

9. Scrisori cu bani în străinătate se pot trimite numai până la 70 000 Lei fără de împuternicire, de acolo începând numai pe baza unei împuterniciri de export a secției valutare din Ministerul

de finanțe; au să fie închise la poștă, în prezența funcționarilor și au să fie sigilate. Pachetarea în plicuri de pânză. Formatul: mult 45×45 cm. Greutatea până la 2 kg. Valoarea, în franci de aur. Nu e nevoie de fracht.

Taxe:

- a) Taxa de greutate, și de recomandare, până la 20 g 20 Lei, pentru Austria, Ungaria, Cehoslovacia și Polonia 17 Lei 50 bani, ca pentru o scrisoare recomandată.
- b) Taxa de valoare pentru fiecare 300 fr. aur sau părți din ele câte 17 Lei 50 bani.

10. Serviciu pentru încasarea de valori nu este admis.

11. Mandate postale până la 10.000 Lei, admise numai în țară.

Formulare pentru mandate 3.—. Chitanță despre plată 10.—. Taxa se plătește în numărar:

până la	5000 Lei	30.—	, pentru fiecare	100 Lei	1.—
"	"	10000 "	"	"	75.—
"	"	"	"	1000 "	5.—
adaus	Dumineca și în sărbători	"	"	"	5.—

Taxe de predare acasă:

până la	200 Lei	1.—	până la	5000 Lei	5.—
"	"	1000 "	"	"	3.—
"	"	"	"	10000 "	10.—

Trimittătorul are de a indica pe blanchetă, cât mai lămurit, suma asemnată, în Lei și litere, sub 1 Leu numai în cifre, mai departe adresa primitivului și destinația.

La asemnări telegrafice se adaugă taxei de mai sus:

Taxa pentru telegramă 40.—, Aviz de emisiune 3.—.

12. Mandate postale pentru streinătate, până la 10.000 Lei, se pot trimite acum în Germania, Austria, Ungaria, Cehoslovăcia, Elveția, Franța, Belgia Italia, Norvegia, Spania și Japonia. Formulare pentru mandate postale se găsesc, gratuit, la poștă, la ghișeu respectiv. Trimittătorul depune 2% din suma ce trimite pentru eventuale fluctuații de curs, o taxă fixă de 9 Lei și, după fiecare 100 de Lei, câte 50 bani.

13. Pachete postale în țară. Greutatea: până la 10 kg. Obiecte ce nu se pot despărți, până la 30 kg. Valoarea nelimitată; recepere: până la 10 000 Lei.

Blanch. de fracht la fiecare pachet 3 Lei; marcă de statist. —.25.

Taxa, în numărar:

- a) Taxa de greutate de fiecare 1 kg 8.—
- b) Taxa de valoare până la 10.000 Lei pentru câte 1000 Lei 3.—
peste 10.000 " " 1000 " 1.—
- c) Taxa de recep. până la 100 Lei 1.—, până la 500 Lei 3.—, până la 1000 Lei 5.—, până la 10000 Lei 10.—. Se referă și la scrisori cu bani, saci-scrisori, pachete de valoare și cassette de bani.
- d) Se acordă un scăz. de 50% la taxele de greutate, la cărțile de școală și operele literare, fie ele trimise de edituri, fie de pers. singuratic.
- e) Taxă de carantină: taxă de greutate, cu un plus de 50%.
- f) Taxă Dumineca și sărbătoare 5.—
- g) Taxa de magazin pentru pachet și zi 2.—
cu un maxim pentru pachet 200.—

Taxa pentru înmănuarea încunoștințării despre sosirea pachetelor, de 4 Lei, și stampila financiară, de 3 Lei, de pe încunoștințare — se plătesc la primirea pachetului.

Ziua sosirii, cele 3 zile următoare și ziua când se scoate pachetul sunt scutite de taxa de magazin.

ad d) Cărți de învățământ și opuri lit. apărute în România precum și rechizite de scris, se pot expedia cu 50 %, scăzământ la taxele de greutate.

Pachetarea: Fiecare pach. de poștă are să fie pachetat după dimensiunile sale, după greutate și după conținut, luându-se în considerare și depărtarea locului unde va fi trimis. Pachetarea să se facă astfel ca să nu se găsească nimic ce ar putea strică cuprinsul. Pachete de o valoare mai mare au să fie pachetate în pânză, în lădițe de lemn sau tinichea (blech) și sigilate.

Condiționat se iau: obiecte mai mari sau cari se sparg, și animale vii (pasări, porumbi, iepuri de casă), precum și lichide, cari nu sunt expuse unei fermentări repezi sau unei explozii. Obiecte deci, cari trec de 1½ m într-o dimensiune și de acelea, cari reclamă un tratament deosebit de îngrijit.

Dela expediere sunt eschise: toate obiectele, cari se aprind ușor în urma frecării, a apăsării, etc., ca: praful de pușcă, patroanele, petroleul, benzina, eterul, fosforul, chibriturile, sărurile și pucioasa, în genere tot ce ar putea strică celorlalte obiecte trimise.

Ca să aduci astfel de obiecte, eschise dela expediere, sub titlu fals la poștă, este o încălcare de lege și se va urmări sever.

14. Pachete postale în streinătate au trebuință de o împăternicire din partea unui oficiu de vămuire, ca să poată trece granița. Trimițătorul are să se ducă deci la un oficiu de vamă cu pachetul. Acolo se va vizita pachetul, stabilindu-i-se conținutul, ca să nu fie o marfă interzisă. Acolo se ridică taxele de vamă și sigilarea pachetului. Totodată primește trimițătorul încuviințarea (declarația de trecere), cari se vor predă mai apoi, cu pachet cu tot, celui mai apropiat oficiu postal. Pachetele pentru streinătate au să fie pachetate tare de tot și în fiecare pachet are să se pună o țidulică, pe care să fie scrisă adresa trimițătorului și aceea a primitorului. Greutatea până la 10 kg. — Valoarea (în franci de aur) nelimitată. Cu rambursă nu se poate. Fracht 3.—, marcă de statistică —.25, declarații de vamă, în limba franceză, 2—4 buc. și chitanța despre taxele de vamă plătite. Pe una din declarațiile de vamă e a se lipi o marcă de stampilă de 1 Leu 50 bani.

Taxa de greutate:		1 kg	5 kg	10 kg	15 kg	20 kg
<i>Austria</i>		69.—	97.—	167.—	237.—	307.—
"	cu posta aeriană	103.—	304.—	582.—	859.—	1137.—
<i>Cehoslovăcia</i>		41.—	59.—	114.—	167.—	219.—
"	cu posta aeriană	93.—	322.—	634.—	947.—	1259.—
<i>Germania</i>		62.—	97.—	184.—	272.—	359.—
"	cu posta aeriană	123.—	439.—	869.—	1299.—	1729.—
<i>Ungaria</i>		41.—	59.—	114.—	167.—	219.—
"	cu posta aeriană	76.—	237.—	464.—	692.—	919.—
<i>Iugoslavia</i>		60.—	88.—	158.—	228.—	298.—
"	cu posta aeriană	82.—	198.—	378.—	558.—	738.—
<i>Polonia</i>		51.—	86.—	149.—	230.—	300.—
"	cu posta aeriană	122.—	469.—	845.—	1270.—	1638.—
<i>Bulgaria</i>		64.—	88.—	149.—	211.—	272.—
"	cu posta aeriană	101.—	286.—	529.—	858.—	1048.—

Taxa de valoare 5—25 lei la fiecare 300 franci de aur. Francul de aur se socotește acum cu 35 Lei.

Alte informații, din caz în caz, dela oficiul postal, deoarece, aproape fiecare țară are prescripții deosebite privitoare la import, greutate, valoare, pachetare etc.

15. Plenipotențe.

Pentru ridicarea trimerilor sale postale, cu excepțiunea scrisorilor oficiale (decisuri judecătorești și alte de felul acesta), primitorul poate împuternici altă persoană. Pentru trimiteri simple, ajunge împuternicirea verbală. Pentru trimiteri recomandate, însă, trebuie să se predea la poștă o procură în scris. Totodată, cu drept valabil, este admis a se predă membrilor maioreni din familie: scrisori recomandate, pachete și mandate de poștă, la caz dacă primirea astorfel de trimiteri nu este rezervată în scris.

Tariful pentru telegrame.

Cuvântul în Lei

<i>In țară</i>	2.—
<i>In Polonia</i>	4.20
<i>In Bulgaria, Ungaria, Cehoslovăcia, Iugoslavia</i>	6.30
<i>In Albania, Austria, Grecia, Lituania, Danzig</i>	8.75
<i>In Germania, Italia</i>	9.80
<i>In Turcia europeană, Luxemburg</i>	10.90
<i>In Belgia, Danem., Țările de jos, Elv., Estonia, Liechtenstein</i>	11.20
<i>In Svedia</i>	11.55
<i>In Franța</i>	11.90
<i>In Spania</i>	13.65
<i>In Norvegia</i>	14.—
<i>In Finlanda</i>	14.35
<i>In Britania și Irlanda</i>	15.05
<i>In Portugalia</i>	16.10
<i>In Rusia europ.</i>	16.50
<i>In America</i>	dela 57.— în sus.

Telegrame „Différés“ reducere 50%.

Blancheta de telegramă 25 bani. Cuvântul pentru telegrama ce are a se transmite cu telefonul: 10 Lei. Recepisa: în țară gratuit, în străinătate 10 bani.

În zile de lucru dela 9 ore seara până la 8 ore dim., precum și Duminică și în sărbători, se mai plătește pentru fiecare telegramă. În țară un adaus de 5 Lei. Duminică și în sărbători, dela 8 ore dimineata până la 9 ore seara, un adaus de 5 Lei și dela 9 ore seara până la 12 ore noaptea 10 Lei. Telegramele pentru străinătate sunt scutite de taxele acestea.

Trimițătorul are să scrie pe blancheta de telegramă orice îndrumări sau alte dispozițiuni speciale, ce se refer la transmiterea sau înmanuarea telegramei. Semnele convenționale pentru dispoziții speciale sunt următoarele:

= D = telegrame urgente, plătesc taxa întreită.

= R P 10 = răspuns plătit pentru 10 cuvinte. Se pot plăti și mai multe.

= R P D 10 = răspuns plătit urgent.

= T C = telegrame colaționate, garantează transmiterea corectă a telegramei, taxă plus de 1½ ori.

= F S = a trimite după adresat. Taxa o plătește adresatul.

= X P = taxa curierului plătită. Taxa pentru = P C = și pentru taxa corespunzătoare a curierului trebuie depusă și se socotește, la stația de primire, după sosirea telegramei.

- = T M = Telegramă cu mai multe adrese cu acelaș loc de destinație, taxa 2 Lei de fiecare. Adresa până la 100 cuvinte 20 Lei.
- = P C = expeditorul vine înștiințat; telegrafic despre predarea telegramei 20 Lei.
- = P C P = înștiințare despre predarea telegramei prin postă, 10 Lei.
- = ouvert = telegramă ce se va înmănușă deschisă.
- = M P = telegramă primită la mâna proprie.
- = Jour = se înmănușă numai peste zi.
- = Nuit = se înmănușă și peste noapte.
- = T R = rămâne în biroul telegrafic 10 Lei.
- = G P = rămâne la postă 10 Lei.

Fiecare telegramă trebuie scrisă, să se poată citi ușor, nu-i iertat să conțină corecturi și ștergeri. Adresa trebuie să fie exactă, ca să se poată înmănușă telegrama fără nici o piedecă. Mai înainte de toate numele, apoi starea sau locuința și la urmă locul conform registrului oficios al numelor.

Tot ceea ce expeditorul scrie în originalul depeșei sale de expedit cu excepția căii de transport și a adresei sale exacte, care trebuie să o indice, se numără la socotirea taxei. Punctele, virgulele etc. se socotesc de câte un cuvânt dacă se cere să fie puse în telegramă.

Taxa telegramelor se socotește după cuvinte. Un cuvânt în comunicația europeană nu poate cuprinde mai mult de 15 litere resp. 5 cifre, prisosul se socotește drept un nou cuvânt.

Prescurtarea cuvintelor contra obiceiului limbei, afară de numirile țărilor, localităților și ale drumurilor, nu e admisibilă.

Numerii scriși în cifre se socotesc de atâtea cuvinte, câte grupe de 5 cifre conțin. Litere sau cifre singure se socotesc de câte un cuvânt.

Telefonul.

Neabonații se folosesc de celulele publice de telefon.

O convorbire în cuprinsul orașului costă	5 Lei
În județ	20 Lei
În județul vecin	40 Lei
În depărtări mai mari	60 Lei
Peste 300 km pentru fiecare 100 km	20 Lei

Durata convorbirii 3 minute.

Pentru convorbiri urgente, precum și cele urmate Dumineca și în sărbători, se plătește taxă triplă. Pentru convorbiri dela 9 ore seara până la 8 ore dim., Dumineca și sărbătorile dela 8 dim. până la 9 seara se plătește un adaus de 5 Lei. Dumineca și sărbătorile dela 9 seara până la 12 ore noaptea e adaosul de 10 Lei.

Pentru înștiințarea unui neabonat să vină să vorbească la celula publică se plătește taxa unei telegrame obicinuite.

Se poate anunța neabonatul și prin stația telefonică a localității respective, atunci are să se plătească 30 Lei taxă.

Taxele timbrului

sunt fixate după legea timbrului și a impozitelor pe acte din anul 1927, precum și după schimbările din anul 1928 și 1929.

Legea din a. 1928 prevede o urcare cu 20% a taxelor fixate în legea din a. 1927, rotunzindu-se taxa sub 50 bani la 50 bani și taxa peste 50 bani la 1 Leu.

Legea din 20 Iulie 1929 prevede o nouă urcare a acestor taxe cu 10 %, rotunzindu-se iarăș la 50 bani, respective la 1 Leu taxele.

Exemplu:

In urma legii din 29 Aprilie 1927 este taxa de timbru pentru un pașaport pe 3 luni	Lei 200.—
20 % adaos după legea din 1928	40.—
	Lei 240.—
10 % adaos după legea din 1929	24.—
taxa de timbru de astăzi .	Lei 264.—

sau:

O socoteală de pre Lei 15.000.— are să se provadă conform legii din 29 Aprilie 1927 cu 1 % ₀₀	Lei 15.—
20 % adaos după legea din 1928	3 —
	Lei 18.—
10 % adaos după legea din 1929	" 1.80
	Lei 19.80

Cei 80 bani rotunziți la 1 Leu, fac ca taxa de timbru de acum să fie de	Lei 20.—
---	----------

Cele mai principale taxe de timbru sunt următoarele:

1. Petițiile adresate autorităților publice	Lei 11.—
2. Declarațiile de vărsări de bani la casele publice	" 11.—
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea fun duară dela 100—10.000	" 3.—
" 10.000—50.000	" 7.—
" 50.000 în sus	" 13.50
4. Cereri pentru radierea pretențiunilor ipotecare vechi în sumă de cel mult 200 Lei, ca simple petiții	" 11.—
5. Idem, peste Lei 200.—	" 66.—
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la autori- tățile fiscale cu ocaziunea perceperii taxelor	" 7.—
7. Căpiile și extrasele de orice fel de acte liberate la ce- rerea părților de către autorități	" 7.—
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la autorități ad- ministrative	" 2.—
9. Anexe la cereri în procedură judiciară și Cărți funduare	" 3.—
10. Orice testimonii și certificate eliberate de către autori- tăți publice sau particulari	" 13.50
11. Procurile sau imputernicirile sub orice formă	" 13.50
Legalizarea semnăturilor la procuri	" 13.50
12. Ofertele întrupinderilor de lucrări dela 101—1000	" 2.—
" 1001—10.000	" 3.—
" 10.001 în sus	" 7.—
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca sub punctul 3	" 2,3,7.—
14. Biletele pentru vânzări de vite: Pentru fiecare cap de vită mică	" 3.—
" " " " mare	" 7.—
15. Registrele comercianților (jurnal și inventar) de fiecare filă	" 4.50
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților cooperative și de ajutor mutual, pe filă	" 1.10

17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu scadența sub 6 luni 0·33%, cu scadența peste 6 luni 0·66%, date în alb 0·66%
18. Actele de creanțe (obligațiuni de împrumuturi la bănci sau particulari) cu termen până la un an 0·66%, cu termen mai lung sau fără termen 1·32%
19. Facturi când vânzările se fac între comercianți sau industriași, precum și vânzările făcute cu ridicata la particulari 0·132%
20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte scrise sau verbale de derivate ale produselor agricole (făinuri de tot felul, paste făinoase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini 1·82%
21. Contractele de închiriere scrise sau verbale 1·32%
22. Actele de ipotecă (obligațiuni de împrumuturi cu intabulare) 1·584%
23. Facturile sau chitanțele despre furnituri și executări de lucrări plătite de Stat, județ și comună și orice alte instituțiuni publice recunoscute de Stat: a) taxa de timbru de chitanță ca sub punctul 8; b) impozit proporțional 0·132%
24. Vânzările de bunuri mobile, fie voluntare, fie silit, precum și vânzarea de produse agricole făcute în scris 2·64%
25. Vânzări sau schimburi de bunuri imobile după valoarea mai mare a unuia din imobilele schimbate 7·93%
26. Donațiuni de imobile negrevate de sarcini cu titlul gratuit până la 10.000 Lei 3·96%
27. Înregistrările și donațiunile cu titlul de dotă și contradotă. Jumătate din taxele de sub punctul 26.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu timbru fix de 13·50 Lei până la valoarea de Lei 5000, iar peste această valoare cu Lei 26·50.

Taxa de timbru convenită la actele de sub 1—14, 18—19, 21, 23, punct a) se pot aplica pe acte în timbre mobile până la valoarea de 1000 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se plătesc prin viză în numerar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23 punctul b), 24—27 se plătește tot prin viză — în numerar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional convenit la actele de sub punctul 24—27 se va achita în termen de 30 zile dela data formării actului, căci în caz contrar pe lângă impozitul convenit se va percepe și o amendă egală cu valoarea impozitului.

De pe actele la cari impozitul proporțional se achită în numerar, se va lăsa la percepător de către părți o copie timbrată cu 7 Lei.

În interesul său propriu, fiecare bolnav, care caută vindecarea astmei, boalei plămânului și alte boli asemănătoare, să se servească de oferta firmei Puhlmann & Co., Berlin 381, Müggelstrasse 25/25 a, existentă de mulți ani și mai bine cunoscută, și să ceară broșura gratuită și ilustrată. Luați în seamă anunțul din textul calendarului.

Scala de taxă de timbru pentru socoteli:

dela Lei	până la Lei	Lei	dela Lei	până la Lei	Lei	dela Lei	până la Lei	Lei
901	1.000	1.50	34.001	35.000	46.50	68.001	69.000	91.50
1.001	2.000	3.—	35.001	36.000	48.—	69.001	70.000	92.50
2.001	3.000	4.50	36.001	37.000	49.—	70.001	71.000	94.50
3.001	4.000	5.50	37.001	38.000	51.—	71.001	72.000	95.50
4.001	5.000	7.—	38.001	39.000	52.—	72.001	73.000	97.—
5.001	6.000	8.50	39.001	40.000	53.—	73.001	74.000	98.—
6.001	7.000	9.50	40.001	41.000	54.50	74.001	75.000	99.—
7.001	8.000	11.—	41.001	42.000	56.—	75.001	76.000	100.50
8.001	9.000	12.50	42.001	43.000	57.50	76.001	77.000	102.—
9.001	10.000	13.50	43.001	44.000	58.50	77.001	78.000	103.50
10.001	11.000	15.—	44.001	45.000	59.50	78.001	79.000	104.50
11.001	12.000	16.—	45.001	46.000	61.50	79.001	80.000	106.—
12.001	13.000	18.—	46.001	47.000	62.50	80.001	81.000	107.50
13.001	14.000	19.—	47.001	48.000	64.—	81.001	82.000	108.50
14.001	15.000	20.—	48.001	49.000	65.—	82.001	83.000	110.—
15.001	16.000	21.50	49.001	50.000	66.—	83.001	84.000	111.50
16.001	17.000	23.—	50.001	51.000	68.—	84.001	85.000	112.50
17.001	18.000	24.50	51.001	52.000	69.—	85.001	86.000	114.—
18.001	19.000	25.50	52.001	53.000	70.50	86.001	87.000	115.—
19.001	20.000	26.50	53.001	54.000	71.50	87.001	88.000	117.—
20.001	21.000	28.50	54.001	55.000	73.—	88.001	89.000	118.—
21.001	22.000	29.50	55.001	56.000	74.50	89.001	90.000	119.—
22.001	23.000	31.—	56.001	57.000	75.50	90.001	91.000	120.50
23.001	24.000	32.—	57.001	58.000	77.—	91.001	92.000	122.—
24.001	25.000	33.—	58.001	59.000	78.50	92.001	93.000	123.50
25.001	26.000	35.—	59.001	60.000	79.50	93.001	94.000	124.50
26.001	27.000	36.—	60.001	61.000	81.—	94.001	95.000	125.50
27.001	28.000	37.60	61.001	62.000	82.—	95.001	96.000	127.50
28.001	29.000	38.50	62.001	63.000	84.—	96.001	97.000	128.50
29.001	30.000	40.—	63.001	64.000	85.—	97.001	98.000	130.—
30.001	31.000	41.50	64.001	65.000	86.—	98.001	99.000	131.—
31.001	32.000	42.50	65.001	66.000	87.50	99.001	100.000	132.—
32.001	33.000	44.—	66.001	67.000	89.—	100.001	101.000	134.—
33.001	34.000	45.50	67.001	68.000	90.50			

AMBROSI, FISCHER & CO
AIUD · JUD · ALBA

**Catalogul general de Vițe altoite, Vițe
americane, Pomi, Arbori de alee, Tran-
dafiri etc. să trimită la cerere gratuit**

Sigerus Emil

Prin Ardeal

*o excursiune
cu 58 vederi*

*Cel mai frumos album despre
frumusețile Ardealului*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Prețul Lei 500.-

*De vânzare la
Librăria Krafft & Drosleff s. a.
Sibiu*

Partea literară-economică

„Moșul cu călindaru’“

dă binețe așa :

Primește-mă și de-astă dată bine !

Am sacul plin și vorba nu-i stătută.

Vezi, când intrat-am chiar acum la tine

Și mic și mare 'ncepe de strănută.

E semnul bun ! Bogat vă va fi veacul !

Așa vi-o prevestește-un Moș, sireacul.

Sireacu', eu ? Ei ! iacă-așa, o vorbă !

Sireac e Naiba ! Vreau pe șleau s'o spun :

Sânt fericit cu-o mămăligă-o ciorbă

Și-s bocotan când dorm sănătos-tun.

Ca mine, vesel, fii tu cât îi anul —

Să pot să-ți dau din sacu'-mi cu toptanul !

Vând la copii povești cu crai și zâne.

Vând mai apoi, la cei mai răsăriți,

Chiuituri — și ție, măi, române,

Vreau sfaturi să îți dau, ca toți, uniți,

Jucând mereu pân'-a cânta cocoșul,

Pe toți — pe frunte — vă sărute Moșul !

Americana.¹⁾

Ce mândru copilăş avut-a mama!
 Cum l-a 'ngrijit, să umble copăcel!
 Şi-a desnodat de multe ori năframa,
 Agonisita-i. — Vecinic pentru el!
 Şi cum mi l-a crescut, cu miez de nucă!
 — Venit-a însă vremea să mi-l ducă ...

Ce 'nnalt, spătos era, cu muşchi de criţă
 Şi cum râdea, răs tinăr, sănătos,
 (Să nu mi-l vinzi nici pentru-o 'ntreagă spiţă!)
 Te 'nviora, te ridica de jos!
 Ea, mama, slaba, astfel l-a crescut,
 Visând la bătrâneţe-un vrednic scut.

Şi-acum sunat-a a despărţirii goarnă!
 — „Cum? Tu să pleci? Să treci peste Ocean?!“
 — „Da, mamă, plec! O lume se răstoarnă
 „Şi-al primenirii vreau să fiu oştean. —
 „Vreau braţul să 'mprumut, spre-o lume nouă,
 „Ca bine să îţi meargă ţie, nouă!“

În buză şi-a muşcat atunci durerea,
 Simţit-a ea mândria-i cum sporeşte:
 „De asta-ţi e, o, fiule, sfânt vrerea,
 „Te du şi tu. Duch nou se zămisleşte!“
 Spre dânsu'-a ridicat ea mâni trudite,
 Spre cel ce zărea-acuma mi-l lînghite ...

Şi i-a plecat a ochilor lumină,
 Sub faldurile steagului cu stele,
 Inflăcărat de-o lume ce-a să vină,
 Să cureţe pământul de-orice rele —
 Cântând „Marseilleza“ vitejeşte,
 Cu imnu'-american de braţ, frăţeşte ...

O, câte nopţi de veghe, de-aşteptare!
 O, câte nopţi, cu perina muşcată!
 Scrisoarea lui i-a fost o întremare
 De se 'ntreba: „Când va veni odată?!“
 Şi-odată, a 'nceetat ori şi ce veste ...
 Ce jalnică, ce tragică poveste! ...

* * *

Şi-acum trecea o mamă gârbovită
 Oceanul, cu-alte zeci şi sute mame.
 Ochi vii, de subt o frunte 'ncăruntită,
 Doreau necunoscutul să-l distrame.
 Nu i-au avut pe 'ntinsul năşălii —
 Să vadă-acum unde-odihnesc copiii!

¹⁾ În Maiu 1930 au sosit din America 351 de mame şi văduve de războiu în Franţa, să vadă mormintele copiilor şi soţilor lor. (Gazetele.)

Privirea mării despicaț-a zarea.
 Urechea ei — o pâlnie, care prinde
 Orișice șoaptă. Mâna-i depărtarea
 Dorea cu 'nfrigurare a cuprinde —
 Și-acum au dat-o jos din tren
 La mortul ei, la groapa din Suresnes.¹⁾

A 'ngenunchiat la dâlma 'ncununată,
 La crucea lui, cu nume 'ntr'aurit
 Și-o Niagară — lacrimi, deodată,
 Din ochii ei năvalnic s'a pornit —
 Potopul i-a adus o ușurare —
 I-a fost la suflet barca de salvare . . .

O, cum privea movila cenușie!
 I s'a părut că-i iese din mormânt
 Copilul drag și că, pe rând, învie
 Și-un „bun-rămas“, cuvânt după cuvânt,
 Ce i-a spus fiul: „Vrem o lume nouă!
 „Vi-o pregătim cu sângele nost, v o u ă!“

Si-a fremătat atunci cea sosită
 De peste țări și mări și s'a 'ntrebat,
 Plimbându-și scrutător fața-obosită,
 Cu ochiu vultur, în lung și 'n lat:
 — „Avut-ai, fiule pierdut, dreptate:
 „Născutu-s'a pe lume-un simț de frate?“

Si a 'nceput, de-asupra-i, să tot crească
 La mama-americană, glas de glas —
 Discursuri veninoase, să 'nvrăjbească,
 Se 'nerucișau, lipsite de popas —
 Frânturi de prin gazete ce se 'njură
 Și tipăt de popoare ce murmură . . .

— „Sânteti turbati?“ oftat-a atunci mama,
 — „O biată mamă-americană-s eu.
 Voi nu vedeți că — dacă nu luați sama —
 Va curge sânge, iar, bogat, din greu?!
 Vreți, iarăș, Biblia noastră pângărită?
 Vreți alte mame 'n haina mea cernită?“

Si fața 'n palmele-i atunci și-a dus
 Americana ce-și pierduse fiul.
 Vedeă, cu ochii sufletești, răpus
 Pe omul „om“, că l'a 'nghițit sieriul —
 — „De ce-ai murit atunci?“ mama-a tipat
 Și pe mormântu-i drag a leșinat.

Iunie 1930.

Horia Petra-Petrescu.

¹⁾ Localitate lângă Paris, unde zac îngropați sute de soldați americani. Citește: s ű r é n.

Cum ar trebui să fie omul zilelor noastre.

Ceeace aștern acum pe hârtie — mulți din cetitorii acestor rânduri nu o vor subscrie. Nici nu scriu pentru toți, fiindcă știu că pe toți n'ai să-i poți aduce la brazdă, fiindcă multe soiuri de oameni trăiesc pe bietul nostru pământ. Cu toate astea, c r e d că vor fi unii, cari — cântărind cele aduse de mine, ca dovezi, ca adevăruri sfinte — vor mărturisi, dacă nu altfel, cel puțin cu jumătate de gură sau în sinca lor: are dreptate omul!

Intr'un oraș mare din Apus găsește ochiul iscoditor, deasupra porții de căpetenie, la intrarea în primărie, cu litere de-o schioapă, aurite, zicala, tălmăcită pe românește cam așa:

„Ca să 'mpaci pe toți, pe toate —
Artă — care nu se poate.“

Ei bine, eu vreau „să 'mpac“ numai pe câțiva, cari își dau osteneala să se gândească cevașilea mai adânc.

Te-ai fi așteptat (nu-i așa, dragă cetitor?), după baia asta grozavă, turbată, de sânge, care a fost războiul — te-ai fi așteptat ca lumea să se fi cumițit și să-și fi zis: „Așa ceva să nu se mai întâmple!“

Te-ai fi așteptat ca oamenii, cari mai au creieri ce judecă în cap, să se fi lămurit, pe urmele războiului și să-și fi mărturisit: „Am fost răi i gospodari ai bunurilor pământești! Nu de aceea ne-a dat Dumnezeu viața, ca să ne alungăm mai păgân decât păgânii, să fugim unii după alții prin văgăuni, prin văzduh, în fundul mării, resfirându-ne ca puii de potârniche, fiecare cu Biblia în mână, rugându-ne la acelaș Dumnezeu, să ne ajute numai nouă!“

Te-ai fi așteptat să ne vină mintea la cap și să vedem lămurit că un războiu ca cel trecut n'a zămislit decât tot oameni cu multe grijuri, p r e t u t i n d e n i — că nu e cu cale, deci, să mai visăm la alte războaie, fiindcă viitoarele războaie nu vor cunoaște decât numai i învinși.

Cum? numai învinși!

Da. Ne-o aduc la cunoștință cei cari s'au împrietinit cu arma ucigătoare, cei cari cunosc gazurile otrăvitoare și „tankurile“, mătăhalele alea de fier, cari strivesc toată vietatea și lasă numai jale și pustiu în urmă-le.

Te-ai fi așteptat ca oameni, meșteri într'ale scrisului, să desgroape, din arhivele, din bibliotecile cele mari ale tuturor cântăləriilor de stat, din statele, cari s'au răsboit, documentele, cari dovedesc de ce s'a născut răsboiul și — cântărindu-le bine, arătându-le la lume și țară, îmbinându-le cu descrierile vrednice de crezare ale unor oameni de omenie (cari 'or mai fi fost ei, în toate țările, dacă nu altfel, de sămânță) — te-ai fi așteptat ca să se cutremure omul muritor și gânditor de cele cetite și auzite și să-și fi spus conștiinței sale, ca sub o spovedanie: „Nu, așa fapte să nu se mai săvârșească de aici înainte, fiindcă, dacă nu, se deslănțuie prăpădul, și mai grozav!“

Te-ai fi așteptat ca cei ce poartă peana în mână, cei ce scriu gazetele și cei ce ticluiesc poezii, romane și romane, hrana sufletească, de care are trebuință omul, ca și de hrana trupească — te-ai fi așteptat, zic, ca să serie și să scoată la iveală tot ce este mai nobil, măreț din sufletul omenesc, vai, atât de pustiit din anii de după răsboiu...

În schimb ce îi este dat muritorului să audă și să vadă?

Par'că a intrat necuratul în noi. Un duch al răzvrătirii, care vrea să pustiască tot.

*

Am fost, zilele trecute, la un cinematograf, la oraș. Am văzut un film. Arăta viața dintr'un sat rusesc din Rusia. Din Rusia, bântuită de bolșevici — de aceia, cari nu mai cred în nimica sfânt și cari rânjesc când le povestești despre ceva ce e mai înalt, mai superior, decât viața destrăbălată, de fiară turbată.

O, bieți oameni, mi-am spus, bieți oameni, cari nu pricep, că sufletul mai cere și altceva, că nu toți „burjuii“ sunt ticăloși și vrednici de desprețuit, că e o ticăloșie să pornești lupta de clasă socială, lupta între diferitele pături ale societății omenesci, câtă vreme mintea sănătoasă îți spune că trebuie să aibă fiecare neam diferite pături, cari — asta da! — să lucreze mână în mână, ca frații. O, bieți oameni, cari cred că se poate împărți pământul la fel tuturor și că împărțeala asta poate să dăinuiască, între cei harnici și păstrători și între cei leneși și risipitori, între cei ce nu duc beutură la gură și între cei ce înfundă crâșmele! O, bieți copilași, murdari și desculți, negrijiți de mamele lor,

năvăliți cu toate relele, fiindcă părinții voștri nu vă dau pilde vrednice de urmat!

Și am ieșit dela cinematograf, clătînând din cap de cele văzute pe pânza cea albă, dar dovezi de neagră neștiință omenească, punându-mi întrebarea, foarte îndreptățită: cum se pot lua satele rusești după gândurile alea năstrujnice ale bolșevicilor?

Cum se poate încălzi cap omenesc de o astfel de uriașe prostie, ca cea a împărțirii la fel a pământurilor, câtă vreme unul, mai deștept, aduce unelte cele mai perfecționate pentru lucrul câmpului și scoate roadă și din piatră, iar altul ară cu plugul dela Moș Adam și nu vrea să priceapă că habotnicia asta îl aduce la sapa de lemn?!

*

* *

Și am luat gazete în mână, gazete, cari ar trebui cu scrisul lor să lege rănille, cari sângerează încă, rănille bieteii omeniri de-abea trecută de sub groaza războiului — și m'am cutremurat. Pe hârtia răbdurie am dat de vorbe așa de grele și de murdare, de cari nu rostesc decât bețivanii dela roată, când stau să te miruiască în moalele capului. Se injură așa de greșos partidele, unele pe altele, în gazete, de îți vine să-ți tai mâneca și să te descotorosești de tot ce e în legătură cu astfel de gazete — îți vine să ascunzi gazeta, să nu vadă ochiu nevinovat de copil, ce învață bucoavnă, șirurile tipărite, fiindcă, dacă ar rosti copilul vorbele astea murdare, i-ai da peste gură și l-ai trimite, drept pedeapsă, în colț.

Ce scârnay dicționar ar putea aduna unul, care ar vrea să pună deoparte cuvinte folosite în multe din gazetele zilelor noastre! Și te întrebi: a s t a e chemarea celui ce conduce o foaie — să învrăjbească și mai tare pe oameni, să toarne ulei pe foc, ca să se încăiere și mai blăstemat spița omenească?! . . .

Și iai cărți în mână, cărți, cari ar avea datoria să-ți descrețească fruntea, cărți, pentru cari născocitorul tiparului, Guttenberg, a ales „Biblia“, ca cea dintâi carte vrednică de tiparniță — și te 'nfiori. Atâta spurcăciune de suflet omenesc n'a cunoscut suprafața pământului, oglindită pe hârtie albă, de când e lumea-lume. Se întrec scriitorii, care mai de care, să aștearnă, în viersuri, în romanțuri și într'alte forme literare — tot ce are sufletul mai murdar. Zic purtă-

torii aceştia de peană, că vreau să redea cu scumpătate tainele sufletului omenesc şi-ţi rânjesc în faţă, când le spui respicat că o societate omenească se destramă dacă dă prea multă atenţiune la porcul, care doarme în fiecare din noi, dar cu care trebuie să purtăm lupta, de vrem să fim „oameni“.

Şi le plângi de milă „scriitorilor“ ästora, cari nu vreau să priceapă adevărul sfânt, că scriitorul e chemat să închege rândurile, nu să-şi bată joc de ce e nobil în „om“ — şi le strigi, fără de folos: „Otrăvitorilor de suflete!“

În sate se petrec, de multe ori, lucruri, cari n'ar trebui să se petreacă. Sudalmele şi băţările sânt în toiul lor. Flăcăii, în mare parte, nu mai sânt ca mai 'nainte — cumpătaţi şi plini de o sfiälă îndreptăţită faţă de cei mai vârstnici. Duminecile, în loc să se 'nchine, se 'nceaieră şi duc repede mâna la prăselele briceagului. Dragostele nu mai sânt, toate, aşă de curate ca mai 'nainte. Par'că ar fi crescut, ca din pământ, mai multe garduri, ca să fie sărite de tineretul din zilele noastre.

Certurile se țin lanț. Întrebați pe advocații de prin oraș dacă le umblă pânza. Nu deschizi foaie, ca să nu cetești despre omoruri, siluiri, jafuri — încât dela o vreme ți-e lehamite și îți acoperi ochii, plin de rușine de rușinea altora.

Te întrebi: dacă vor merge lucrurile cum au început — și ne grăbim să o spunem, nu numai la noi, în țară, — atunci unde o să ajungem? Ce prăpăd o să se deslănțuiască pe capetele noastre, musculițe de o zi?

Să o spunem respicat, până când încă nu este prea târziu: omul zilelor noastre trebuie să fie altfel!

Conștiința lui va trebui să-i dicteze ca să potolească patimile! Să-și calce pe inimă! Să își muște în buză, câteodată, și să sufere chiar, dar să își dea osteneala să scoată carul din pietri.

Să dea pildă bună semenilor săi de ce va să zică a fi „om“, ca fiara sălbatică din om să nu vorbească, iară, în viitorul apropiat, spre răul tuturor!

Să disprețuiască gazetele, cari îi atâță frații, gazetele, cari n'au alta de scop decât să facă reclamă cutărui și cutărui pescuitor în turbure.

Să arunce laoparte, cu greață, cărțile ce-i sgândăresc simțurile, fiind prea bun pentru așa ceva!

Adevăratul cetățean e acela, care deschide ferestrele inimii larg și lasă să-i năvălească aier curat, dela munte, să-i curețe inima de toate miasmele, de toate simțemintele puturoase.

Adevăratul cetățean își va da truda ca în cercul lui de activitate, oriunde ar trăi el, să domnească bunăvoința împrumutată, pofta de muncă fără de crâcneală, dragostea, care — ea singură — închiagă rândurile și zămislește faptele bune, trainice, de cari să se bucure inima omenească. H.

Un om ales: Gavril Tripon.

(† 8 Maiu 1930.)

Gazetele dela noi au scris la timpul său despre moartea și înmormântarea lui Gavril Tripon din Cluj, care a fost, între altele, și un valoros membru fondator al „Asociațiunii” noastre și unul din fruntașii neamului nostru.

Nu voiu repeta ce s'a scris și s'a vorbit despre el, decât doar cuvintele d-lui avocat Giurgiu, că „Tripon lucra într'o mână cu evanghelia, în cealaltă cu cartea de legi”. Cuvintele aceste cuprind caracterizarea cea mai bună, ce se poate da — pe scurt — despre răposatul.

Seriind cele ce urmează, mi-se pironesc ochii asupra câtorva cuvinte din „Urmarea lui Christos” (cartea III, cap. L):

— Mai bine este a fi certat aici (în viața de pe pământ), decât în viața viitoare.

— Cu ce este mai bun omul, pentru că altul îl socotește om mare?

— Omul nu este nici mai mare, nici mai mic, decât ceeace este înaintea lui Dumnezeu.

Adevărul acestor învățături înțelepte îl simția deplin Tripon, când într'o mână cu evanghelia, în cealaltă cu cartea de legi, cuvânta și scria despre legile vieții:

„Dumnezeu, prin crearea și guvernarea lumii, ne arată o lege fundamentală a vieții, de care lege toți

oamenii și toate popoarele trebuie să se țină, dacă vreau să trăiască . . .

„Această lege este: munca continuă și productivă, sistematică, folositoare scopurilor superioare, bune.“

Muncitorul cinstit își află răsplata în sine însuș, în veselia și mulțămirea lui sufletească, în pacea internă.

Trândavul e pedepsit și în inima lui, și în afară, în societatea oamenilor, dacă nu se întoarce la calea legii (munca), cât mai îngrabă.

Altă lege a vieții este păstrarea, cruțarea, economia. Dumnezeu, creatorul și susținătorul lumii, ce a creat odată poate să transformeze, dar nu risipește niciodată.

Risipitorul e pedepsit, ca fiul rătăcit din evanghelie.

„Munca individuală (a omului singur) și economia individuală nu sunt de ajuns pentru scopurile înalte ale vieții.“

„Pentru aceea a dat Dumnezeu legea unirii (solidarității, conlucrării), în cer și pe pământ . . .“

„Elementele înrudite (omogene) se unesc în unități superioare și mai puternice, deopotrivă în lumea materială, ca și în cea morală, sufletească.“

„Firele de nisip, unite în maltăr, în beton, în piatră, în stâncă, reprezintă mare putere.“

Un om — e mică putere.

Familia e unitate superioară.

Un popor întreg — mii și mii de familii omogene, împreună, cu aceeași limbă și obiceiuri — e putere neasemănat mai mare decât o familie izolată (singură).

În scopul unirii se cer multe însușiri bune dela om, dela popor.

Se cere: pricepere, bunăvoință, iertare, spirit de jertfă, dreptate, supunere, disciplină; țintă comună, program comun de viață; ocrotirea întregului, apărarea comună.

Dușmanii unirii sunt: pizma și ura, nedreptatea și războiul, procesele de tot soiul între frați, în familie, în societate, în popor.

Neunirea destramă tot. Scriptura zice: „Peirea ta din tine, Israele.“

Pe cei răi, pe intriganți (producătorii de ceartă) îi pedepsește aspru legea vieții. Pacea se stinge din sufletul pricinașilor.

Cam așa cugeta, lucra și seria Tripon. (Cetește și în calendarul *Amicul Poporului*, pe anul 1909, pag. 49—52.) Cu toate acestea, a murit sărac.

— Fost-a leneș?

— Nu. Doamne ferește!

— Fost-a risipitor?

— Nu. Doamne ferește! Nu fuma. Nu bea. Nu făcea lux. Traia foarte cumpătat. Nu era cărțaș.

Totuș a murit sărac.

Cum se poate?

Voiu răspunde cu cuvintele lui: avea spiritul de jertfă, pentru familie, pentru neam.

Viața l-a întâmpinat cu multe greutăți și năcazuri, cu multe nenorociri. Putea fi bogat: dar i-a scăpat din mâni norocul, de câteva ori. Bunăstarea materială a omului atârână nu numai de hărnicia lui, ci și de multe împrejurări externe, neatârânătoare de voința omului (ceeace numim norocul sau nenorocul lui). Despre asta aş putea scrie și eu o carte întreagă din păcăniile mele.

Gavr. Todică.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Floare de cireș . . .

Floare de cireș,
Albă și curată —
Gând fără de greș,
Vis trăit odată!

Când privesc la tine
Gându-mi ia avânt,
Imi adun ciorchine
Tot ce-i bun și . . . cânt.

Vreau o altă viață —
Tinăr, sănătos —
Sânt cuprins de greață
De-orice scâncet, jos. —

Cum plutesc pe creste,
Sufletesc Ceahlău,
Sânt stăpân pe-aceste
Aripi înspre hău.

O, cum sbor spre Bine,
Spre Curat, spre Sfânt —
Hrana ce mă ține,
Dor făr' de cuvânt!

Floare minunată
Poruncești să-mi vină.
Lumea fermecată
Șoaptă cu hodină!

*

Vreau să mi te fure,
Vreau să te răpună.
La gândiri sperjure
Dă-le mătrăgună!

Floare de cireș,
Albă și curată,
Gând fără de greș,
Vis trăit odată! . . .

Ilie Marin.

Cum trebuie să privească bunurile sau bogățiile naturii

de Dr. Gh. Preda, vicepreședintele „Astreii” culturale.

Este știut faptul că în întrebuințarea bunurilor din afară omul trebuie să aplice temperanța (înfrânarea), adică simțămîntul, care stă între avaricie (starea când omul respinge chiar ceea ce-i este trebuincios, numai pentru a păstra banul) și risipire (starea când el cheltuiește fără de judecată).

De altfel bunurile naturii sunt așa de trebuincioase omului ca și corpul său, căci legea fundamentală a ființelor organizate este schimbul continuu dintre părțile corpului prin introducerea substanțelor străine.

Viața este de altfel o întreagă circulație, în care noi pierdem sau câștigăm, restituim naturii ceea ce ne-a dat sau îi luăm din nou ceea ce este trebuincios la repararea pierderilor noastre. — Pentru a ne asigura, deci, viața, un număr oarecare de bunuri, printre cari în primul loc trebuie să socotim alimentele, sunt indispensabile existenței noastre.

Locuința și vestmintele, fără de a fi așa de absolut trebuincioase, sunt încă destul de trebuincioase pentru menținerea unui echilibru între temperatura trupului nostru și aceea din afară, echilibru, care ne asigură sănătatea.

Toate obiectele materiale ca: alimente, case, haine, etc., cari ne sunt atât de trebuincioase, aduc după ele alte întrebuințări și trebuințe. — Astfel se naște trebuința de a te mișca și a circula (cu trăsură, automobile, vapoare, etc.): aceea de a te apăra contra acelor ce ar voi să-ți ia ceea ce este al tău (născocirea diferitelor arme de atac și de apărare); ordinea din interiorul casei noastre (mobilierul); faptul de a satisface imaginația (fantazia, închipuirea) noastră, prin procurarea obiectelor de artă (tablouri, chipuri, statui, etc.); necesitatea de a te instrui (procurarea de cărți, reviste, etc.).

Sunt însă 2 bunuri, cărora merită să li se dea o importanță deosebită prin caracterul lor original și deosebit. — Unul este pământul, care conține rădăcina comună și care nu se poate secătui, a tuturor bogățiilor, singura, care nu pierde, iar alt bun este banul sau moneda (aur, argint, nichel, etc. și simbolul lor, hârtia), prin care se poate face schimbul între diferitele bunuri (materiale, mărfuri, etc.).

Negreșit că aceste două mari bunuri sunt cele mai naturale și mai dorite de om, deoarece cu ele cineva își poate procura restul bunurilor naturii.

Bunurile din afară fiind necesare vieții, trebuie să știm nu numai cum să le întrebuințăm, când le posedăm, dar și cum să le putem câștiga, când nu le avem.

Un prim-fapt ce trebuie luat în socoteală este acela că bunurile sau bogățiile nu au o valoare în ele însele, ele nu valorează decât numai prin aplicarea la necesitățile vieții noastre. — Oamenii însă răstoarnă ideia și iau lucrurile materiale ca un scop al vieții și nu ca un mijloc al existenței ei. — Acest fapt îl constatăm mai ales la acei lacomi și poftitori, cari caută câștig la câștig, adunând bogății pentru plăcerea de a le aduna, fără a înlesni altora viața, deci mijlocul de a le procura, precum și la acei avari, cari se bucură de însăși bogăția pe care o au, fără a vrea să se servească de ea, lipsindu-se de alte bunuri, numai pentru a o păstra, deși, precum am spus, nu are nici o valoare în sine.

A câștiga banul este fără îndoială o trebuință și nu are să ne fie rușine, fiindcă natura însăși cere aceasta, dar acest câștig nu trebuie privit ca un scop, la care să ajungă sufletul nostru, ci numai ca un mijloc, pentru de a ne asigura, nouă și familiei noastre, mijloacele de existență. — Este deci cu cale să fii stăpân pe bogății, dar nu este cătuși de puțin cu cale să te lași stăpânit de ele.

Cu „radio“ pe sate.

Mare și minunată născocire omenească este aparatul „radio“, care câștigă tot mai mulți și mai mulți ascultători și în țara noastră!

Pe drept cuvânt: fiindcă dacă ai un „radio“ bun — atunci nu mai ai dreptul să spui că „ți-e urât“, că te „plictisești“. Aparatul „radio“ te pune în legătură cu toate capitalele din Europa și cu orașele mai de dai-Doamne — cu ajutorul undelor, cari trec pe deasupra capetelor noastre. Ai puțința, învărtind numai două șuruburi, să ascuți: cântece frumoase, din gură și cu orchestra, conferențe, vorbiri pline de miez și vești din toată lumea.

Și în România au început să sporească în timpul din urmă ascultătorii aparatelor de „radio“. Așa cetim

în minunata revistă „Boabe de grâu“ că la începutul anului 1930 au fost abonați platnici la „radio“ 1955 în București. Județele în cari se află mai mulți ascultători la „radio“ în România sunt, tot după revista numită, următoarele: Ilfov, Arad, Timiș-Torontal, Prahova, Bihor și a.

Ascultați cum descrie unul o reprezentatie de „radio“ în despărțământul Blaj al „Astrei“ (găsim raportul în ziarul „Patria“ din 1 Iunie 1930):

În Dumineca trecută ¹⁾ o astfel de echipă, compusă din domnii dr. Ioan Bianu, avocat, Alexandru Lupeanu, ²⁾ directorul liceului de fete din Blaj, și dr. Traian Denghel, primpretorul acestei plăși, au fost în comunele Lunca și Lădroman.

O întâmplare fericită a făcut ca echipa să poată aduce cu sine și un aparat de „radio“, din bunăvoința d-lui inginer E. Stoica dela firma Radio-Rex din Cluj, care tocmai adusese la Blaj, spre demonstrare, un aparat foarte bun.

„În comuna Lunca s'a adunat, la școala primară, lume multă în frunte cu parohul local Ștefan Lita, d-nii învățători și mai mulți intelectuali și elevi, cari se găseau întâmplător în comună, la o nuntă mare.

D-l director Al. Lupeanu a rostit o conferință foarte frumoasă și plină de învățătură, arătând originea și scopurile „Astrei“.

D-l director Al. Lupeanu explică pe înțelesul tuturor minunata mașină, dintre cele mai nouă iscodiri ale minții omenești, numită „radio“.

În timpul cât a ținut conferința, harnicul domn inginer Stoica și mecanicul Deac au și ridicat o „antenă“ de pe coperișul școlii până în vârful surii de peste drum. Mașina de „radio“ a fost scoasă în curtea școlii pe o masă, ca să poată auzi bine toată lumea, căci în școală abia începeau copiii.

Când a înșurubat sârma la „cutia vrăjită“ a și început să grăiască dela București scriitorul Jean Bart ³⁾, care a povestit o interesantă amintire din copilărie, despre „Mărgărint, bețivul satului“, anume pentru săteni.

Lumea stătea ca vrăjită și asculta cu multă plăcere și luare aminte graiul atât de limpede și frumos al scriitorului moldovean, care se părea că vorbește chiar lângă noi.

Al doilea punct la „radio“ a fost muzică națională, executată din țimbal. Au urmat apoi veștile săptămânii din

¹⁾ 25 Maiu 1930.

²⁾ Melin, scriitor popular cunoscut.

³⁾ Așa iscălește d-l Eugeniu Botez, un bun scriitor de al nostru.

tară și din străinătate. În continuare d-l doctor Voiculescu, stând de vorbă cu sătenii, a dat acestora prețioase învățături.

De încheiere orchestra minunată a lui Grigoraș Dinicu, — cel mai vestit țigan-muzicant din întreagă țara — a înveselit poporul cu câteva hore și sârbe românești minunate.

Să fi văzut copile, fetișcane și flăcăi, ba chiar și măicuțe bătrâne, legănându-se pe loc în ritmul vioiu și săltăreț al dansurilor naționale, gata-gata să se înfiripe hora mare. Mai ales pe Jova — țigăncușa cu ochii ca mura, — abia o răbdau locului călcăiele golase . . .

Când, deodată, la comanda șefului echipei, s'au închis suruburile mașinei și au amuțit toate sunetele, cari mai înainte vibrau în aer. Timpul împărțit pentru comuna Lunca se împlinise.

Oamenii au rămas cu impresiile cele mai plăcute, veseli de norocul ce-au avut de a fi prima comună rurală, în care a cântat „radio“. Părintele Lita a mulțumit conferențiarului și a invitat echipa la o prietenească ojină.

De aici trimișii „Astrei“ au trecut în comuna vecină Londroman.

În fața școlii primare, situată cam în centrul satului, se găsește un locșor mai larg. Aici s'a așezat masa cu aparatul, iar „antena“ a fost întinsă, în câteva minute, din vârful cumpenei de fântână pe coperișul surii vecine.

Vestea sosirii trimișilor „Astrei“ s'a răspândit cu cea mai mare vitează. În mai puțin de un sfert de oră s'a adunat acolo întreg satul, în frunte cu primarul și consiliul.

D-l director Al. Lupeanu și-a desvoltat și aici conferința sa despre poporul român și rolul „Astrei“, cu mult elan și însuflețire, ascultat fiind cu cea mai mare atențiune și admirațiune.

S'au ascultat apoi 2 conferințe interesante, dela postul de „radio“ București, între cari cea despre igiena copiilor, a stârnit viu interes între mamele numeroase, adunate acolo cu o droaie de copii frumoși și sănătoși.

La ora 8 seara a început muzica românească. Lumea sorbea cu nesat accentele vii ale dansurilor naționale.“

Până aici raportul.

Noi îndemnăm satele românești să nu lase să treacă prilejul de a-și cumpăra câte un „radio“. Vor avea multă bucurie sufletească și trecerea de vreme; cea mai cuminte după lucrul câmpului.

Cine vrea să cunoască viața fraților noștri din Basarabia abonează: „Cuvântul Moldovenesc“, gazetă săptămânală din Chișinău (Bul. Alexandru cel Bun 67) cu 150 Lei pe an.

Auzi cum vâjăie pădurea?

Auzi cum vâjăie pădurea?
Par'că-i un glas trimis de-aiurea,
Un glas ce-alină și-ocrotește,
Chiar și pe-un om, care greșește.

Pădurea-i auzit cum tună,
Când sbiceinită-i de furtună?
Doar trăsnetul cumplit lipsește
Și totul, crud, ne pustiește.

Auzi pădurea cum suspină?
Par'că-i un om sdrobot de vină,
Ce-și frânge mâinile și geme,
Impovărat de mii blesteme.

Imprumutăm din noi simțirea —
Cum suntem noi, așa e firea!
De vrem, ne-aduce mângăiere —
De vrem, topor, sudălmă și fiere.

„Astra“ este-a tuturor!

N'auzi goarna cum răsună,
Peste văi, cetăți și sate?
Mici și mari cei buni mi-adună.
Calde vorbe, 'ntr'aripate:
Vreți s'ajungem Aurora?
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Nu e timp de hămăială!
Orice ceas e scump și trece!
Cin' se lasă pe tânjală?
Sar în locu-i nouă, zece!
Steagu'-l vadă Aurora:
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Cer albastru vrem și soare,
Soare 'n suflet și 'n natură!
Rău 'n fașe să-l doboară.
Jos nestăvilita ură!
Vreți s'ajungem Aurora?
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Cine mi se dă de-oparte?
Cine rândurile strică?
Cine 'ntreabă: ce desparte?
Munți-venin cine ridică?
Brat la brat, vrem Aurora!
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Dacă „Astrei“-i merge bine
Tara 'ntreagă propășește!
Jos blesteme, uri haine!
Toți vrem: tot ce ne unește!
Vrem s'ajungem Aurora!
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Tu ne vezi din ceriuri, Tată,
Vrem să fim armata sfântă,
Cu iubirea-Ți întrupată!
Vină! Bine-ne-cuvântă!
Toți, ca fratele și sora:
„Astra“ este-a tuturor! . . .

Un om mare: Fritiof Nansen.

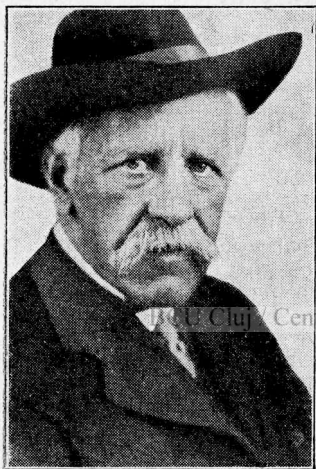
În 13 Maiu 1930 a murit în capitala Norvegiei (Cristiania de odinioară) Oslo, un mare învățat și un mare om. Așa ne închipuim noi pe adevăratul om. Cine a fost Nansen?

Mulți din cetitorii noștri vor fi auzit de el. Unii vor fi cetit de Nansen darea sa de samă „Spre Pol, în întunec și ghiata veșnică“.¹⁾ A fost unul din cei mai curajoși muritori, care și-a spus: omul să dea lupta cu natura, să o subjuge pe ea și nu pe alți semeni. Zis și

¹⁾ Tradusă la noi, încă de prin 1897 de d-l B. Marian, cu multe ilustrații.

făcut. După ce a învățat zoologia, adică știința, care se ocupă cu animalele și după ce și-a făcut anii de ucenicie într'un muzeu, într'un oraș al patriei sale (Bergen), a întreprins acum 42 de ani o călătorie foarte îndrăzneată în Grönlanda, cu patinele lungi, cărora pe acolo le spune: ski.

„Ski“ se folosește acum și la noi, în armată, în decursul iernii, pe munți. — El a fost cel dintâi, care s'a folosit de „ski“ în cercetările întreprinse către polul nordic.

† Fr. Nansen

După ce a străbătut Grönlanda (1888), s'a apucat să știricească oare ce va fi la pol și a venit la gândul ca să-și lase corabia, numită „Fram“, să fie dusă de curentul apei către polul nordic. În 1895 a ajuns Nansen, în tovărășia unui prieten, Johannsen, după multe și anevoioase greutăți, până la „Tara lui Francisc Iosif“, pe unde nu călcase încă pui de om, apoi s'a întors, în 1896, în țara sa, cu bogate însemnări geografice, zoologice ș. a. Tot ce a văzut a așternut pe hârtie, fiindcă se pricepea minunat și la scris. Cărțile lui au fost traduse în toate limbile europene. Tineretul și l-a luat, pe drept cuvânt,

de exemplu de învățat îndrăzneț, explorator al ținuturilor necunoscute. După ce a studiat polul și după ce a fost profesor la universitatea din Oslo, s'a ocupat cu fundul mărilor și a ajuns în 1901 conducătorul unui laborator internațional al scrutării fundului mării. Și acolo a arătat minunățiile naturii. În știința „oceanografiei“ era un învățat de prima ordine.

Când a fost să se dea lupta între Svedia și Norvegia, cari până în 1905 erau un singur stat, s'a pus în fruntea mișcării, care nu voia să curgă sânge omenesc în zadar și a declarat în parlament că se desparte de bună voie de Svedia, ceea ce au făcut și ceilalți cetățeni și de-o parte și de alta, preîntâmpinând astfel vărsările

de sânge. Ca trimis al țării sale, Norvegia, a adus mari servicii patriei în Anglia.

Pe cât a fost de mare ca învățat și ca ambasador, ca bărbat de stat, tot atât de mare a fost și ca om al păcii, ca iubitor al omenirii, în decursul războiului și după războiu. A căutat să lege rănile, pe cât i-a fost numai cu putință. S'a pus în fruntea „Crucii Roșii”, ajutând pe victimele războiului, pe refugiați, pe sinistrați, pe prizonieri. Ceeace a făcut el pentru sutele de mii de oameni, înfometati din Rusia, pentru bieții armeni, căsăpiți de furia turcilor fanatizați, merită cea mai mare laudă. În ultimii ani ai vieții sale (moare în vârstă de 69 de ani) a alinat durerile a sute de mii de oameni, a căutat să potolească patimile și ca trimis al Norvegiei la Geneva, la Societatea Națiunilor și ca delegat la „Crucea Roșie”.

În Decembrie, anul trecut, mărturisia într-o mare revistă din America: „Ce cred”, gândurile sale din preajma gropii și termina spovedania sufletească astfel: „Este nevoie să se clădească (acum, după războiu) o lege morală, nouă, bine motivată, în conglăsurire cu punctele de vedere cele moderne, o morală, cât mai lipsită de credințe deșarte și având ca temelie solidaritatea și iubirea. Ca lege generală s'ar putea spune că fapte morale sunt acelea, cari aduc bine în urma influinței lor, atât insului (individului), cât și complexului (tuturora) — câtă vreme, dimpotrivă, fapte imorale sunt acelea, cari strică, la urma-urmei, și comunității (complexului) și individului sau amândurora.”

Acesta a fost testamentul omului de omenie, care n'a trăit în zadar, ei a ajutat semenilor săi pe cărările frumosului și ale binelui.

Inmormântarea lui a fost o adevărată zi de jale pentru țara întreagă. Dela Universitate, unde l-a păzit peste noapte o gardă de onoare a studenților norvegieni, a fost purtat trupul neînsuflețit până la groapă pe ulițele capitalei înțesate de oameni mari, dar și de copii de școală și de refugiați ruși, recunoscători marelui lor binefăcător — și cu toții și-au descoperit capetele în fața osemintelor lui, păstrând o tăcere sfântă câteva clipe, în cari i-au mulțămît pentru marele bine ce l-a adus omenirii întregi.

Cu câteva zile înainte de moarte a publicat Nansen

un apel, în care a invitat poporul său norvegian să se împace întreolaltă, de ziua de 17 Maiu, ziua lor națională. Și în Norvegia se ceartă partidele. El a dat țipetul de alarmă și a spus: e vorba de dragostea față de țară!

Așa o viață merită să fie trăită!

Gospodina.

Tu nu te uiți la mine, nu mă vezi,
Deschizi ferestre, uși le dai în lături,
Scoți preșurile-afară și așezi
Pe sfoară plăpămi, haine, 'ncepi să măтури,

Tragi supt bărbie nodul de tulpan,
Bați cărți de praf, te lupți cu nește scame,
Urci scara la păianjeni în tavan,
Cu ac de păr scobești în dos la rame.

Iar, când pui tot la locu-i, pașii tăi
Te poartă la oglindă, visătoare,
Și 'n umbra ce-ai făcut-o în odăi,

Privindu-te prin gene, ca prin sită,
Si n'cet lăsând, ce lepezi, la picioare,
Tu te desbraci, zâmbindu-ți obosită . . .

E m a n o i l B u c u Ț a .¹⁾

Cu floricele 'n mână . . .

(De declamat pentru o fetiță.)

Stați pe loc, nu vă mișcați!
De nimic să n'ascultați
Fără doar' de-a mea guriță!
Am venit din poieniță
Si-adunat-am,
Asudat-am,
Pân'-ce florile-am cules,
Iacă-un buchețel ales:
„Coadă mielului“, ai albă —
S'o legați pe la gât, salbă —
„Lichitori“ roși, ca de foc,

La ureche, 'n mândrul joc —
Ciocul pasării, zorzoane,
Par'că-ar fi grâul cu boane
Și „scăunenciu" popii“-aici
Ca să-mi șadă cei pitici.
Spuneți, n'am eu mândre flori?
Să miroși din cântători
Pân' dau puii să se culce!
De-aia toți să se sufule
Și să-mi spună: „Bravo, fată!
Te-ai purtat bine odată!“

¹⁾ Reproducem o poezie a scriitorului B u c u Ț a, director la „Educația Poporului“, redactorul minunatelor „Boabe de grâu“, revistă de propagandă culturală, pentru cei mai înaintați. București, I, Str. Wilson 1, pe an 200 Lei.

O adunare culturală de-a mai mare dragul.

Spune lumea că așa și pe dincoala, că vremurile-s grele, că e multă tândăleală pe lume, că e vai și amar. Doftoria la starea asta sufletească? Prea puțini încearcă să îndrepte relele, cari vor fi fiind pe lume, dar — dacă sunt, și sunt! — trebuie să îndreptate, nu cu bârfeală, nu cu batjocură, ci cu pusul umărului.

Iacă doftoria: ridicați sufletele oamenilor, faceți-i să înțeleagă că trebuie să lucre împreună, că fac parte dintr'o comunitate, dintr'un întreg.

Despărțământul județean Sibiiu al „Astrei“ a priceput această chemare a vremii și a lucrat din greu în anii din urmă.

Cetitorul rândurilor de față va ști — de sigur — ce este „Astra“. E societatea românească, înființată în 1861, de toți românii de inimă, dornici de înaintare, din fosta Ungarie, pentru cultura și literatura poporului român.

Cine susține că „Astra“ de după războiu n'a lucrat — spune un mare neadevăr. A lucrat, dar puterile s'au fărâmițit, fiindcă mulți din cei ce ar fi lucrat numai pentru cultura poporului, în cadrele „Astrei“, au trebuit să sară 'ntr'ajutor statului pe alte țărâhuri. Cum s'ar fi putut altfel?

E vorba ca — dacă într'unele locuri este somnoroșie, și este! — să se dea îndemnuri, ca oamenii să se miște.

De aceea aducem aici, în câteva icoane, înaintea cetitorului, o adunare generală cu care se poate lăuda, pe drept cuvânt, „Astra“.

E vorba de adunarea generală a despărțământului județean Sibiiu al „Astrei“, condus cu mult avânt și multă pricepere de d-l inspector școlar Silviu Teposu și de d-l medic-primar Dr. Liviu Ionașiu. În comuna fruntașă Noerich, de pe Valea Hârtibaciului, și-a ținut despărțământul adunarea, în 24 Iunie 1930. Au luat parte reprezentanți ai despărțământelor de plasă Avrig, Noerich, Oena Sibiiului, Săliște, Miercurea și Turnișor și mult, foarte mult popor de prin satele din împrejurime.

După slujba bisericească a urmat, în piața principală, adunarea, unde, în fața a mii de țărani, dornici

Ghijasa de jos, în „Conductul etnografic“ dela Noerich,
24 Iunie 1930.

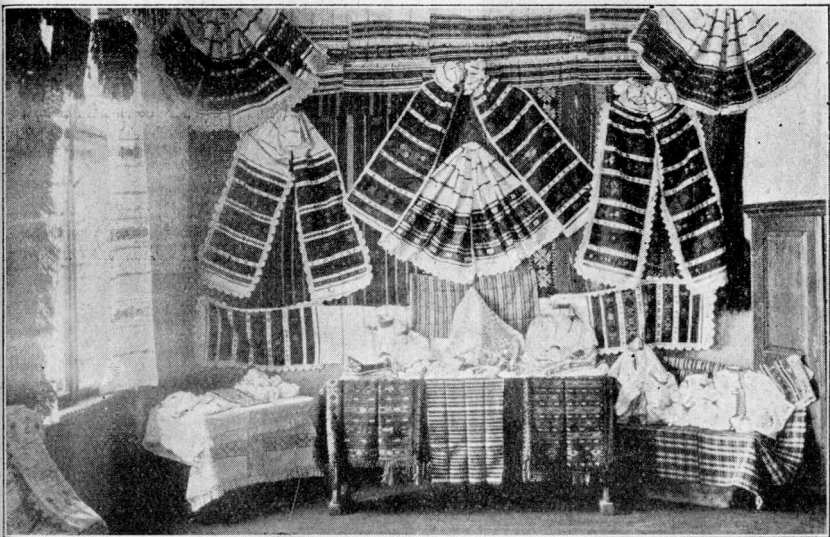

Din „Conductul etnografic“ dela Noerich (Săsașeni),
24 Iunie 1930.

Din „Conductul etnografic“ dela Noerich, 24 Iunie 1930.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Expoziția de țesături dela adunarea generală a despărțământului județului Sibiiu („Astra“) la Noerich, 24 Iunie 1930.

Păr. protopop Emilian Cioran (Sibiiu) și d-l medic-primar jud.
Dr. Iosif Stoichiția, propagandiștii „Astrei“, cu aparatul
„Aladdin“.

de carte și de lumină, s'a desfășurat programul de muncă până acum și cel din viitor.

Ascultă și aplaudă și d-ta, cetitorule: Conferențe în oraș (Sibiiu) și pe sate s'au ținut în despărțământul jud. Sibiiu, în decursul anului, 551, apoi 44 serate artistice. Acum are despărțământul județului Sibiiu 63 membri fondatori (cari au plătit câte 1000 de Lei), 200 pe viață (cu câte 500 de Lei) și 2017 membri activi (cu câte 50 de Lei pe an).

„Astra“ întreagă a avut în 1910, în Ardeal și Banat, 1939 membri — despărțământul județului Sibiiu are astăzi cu 78 de membri mai mult, ca întreagă „Astra“ din 1910!

La Nocrich s'a ținut mai apoi un „conduct etnografic“, adică au defilat pe dinaintea oaspeților satele din despărț. de plasă Nocrich, arătând ce au ele mai frumos și mai bun — lucratul cânepii, facerea pânzei, industria casnică, șezători, călușari (cu chiuituri!), clăci, șezători și nunți, multe nunți. Copilașii durdulii, bine ținuți și curăței îmbrăcați, au fost premiați la **Expoziția de copii**, câpătând diplome și câte un libel cu bani, pe cari au voie să-i scoată când vor fi mai mărișori și după ce banii vor fi adus camătă.

O expoziție de țesături și cusături românești a stârnit mulțămire tuturor. S'a vorbit poporului din partea unor oratori pricepuți.

Că a reușit așa de bine adunarea generală dela Nocrich este a se mulțami în cea mai mare parte conducătorilor din Nocrich, d-lui medic Dr. Em. Ilcușiu și d-lui învățător diriginte S. Dragoman, președintele și secretarul despărțământului de plasă Nocrich. Cinste, lor și colaboratorilor lor!

Despărțământul din Sibiiu a împărțit dulapuri și cărți multe și frumoase pe sate. Arătăm aici și un aparat — îi zice „Aladdin“ — cu care se aruncă pe perețe icoane minunate, pe întunerec (așanumitele „proiecțiuni luminoase“ —). Aici vedem pe d-l medic-primar județean Dr. Iosif Stoichiția și pe părintele protopop al Sibiiului Emilian Cioran, doi propagandiști înflăcărați, cum țin conferențe cu aparatul, care e foarte ieftin (3000—4000 Lei) și care

poate fi folosit și în cel mai uitat sat, chiar și unde nu este electricitate.

De ce le arătăm toate aceste? Ca să servească drept îndemn!

Faceți la fel! De nu dă semne de viață „Astra“ în comuna d-voastră — scrieți încă astăzi la „Astra“, la Sibiiu (Str. Șaguna 6), după statute și regulament.

Cum s'a ridicat o „Casă Națională“.

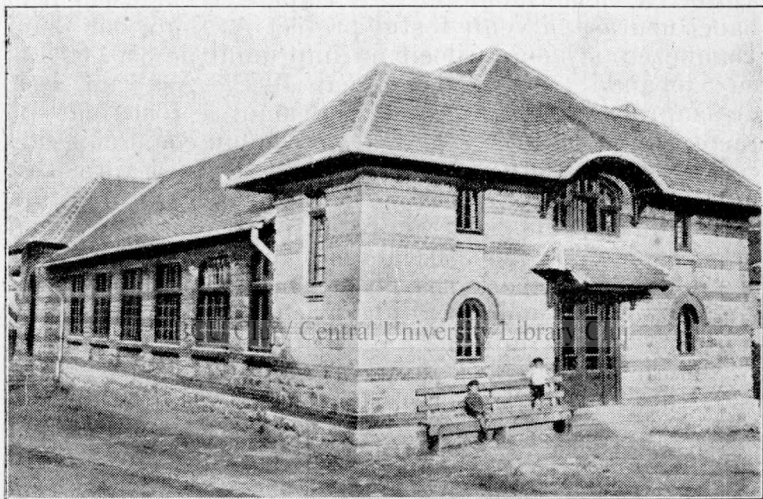
Mai este om cu mintea întreagă, care să tragă la îndoială foloasele ce le poate avea o comună pe urmele unei „Case culturale“ sau cum vrei să-i spui: „Casă națională“, „Cămin cultural“, etc.? Numai așa poate propăși comuna, dacă are un loc în care locuitorii se pot aduna, să-și țină consfătuirile societățile de toate felurile, să cetească o carte bună, să asculte o conferință cu miez sau să vadă o reprezentație de cinematograf, să audă un „radio“, să asculte cum cântă de frumos societatea de cântări și cum declamă sau joacă teatru copiii și tineretul.

În timpul din urmă s'a clădit o frumoasă „Casă Națională“ în Sibiel, în județul Sibiiului. Am rugat pe unul din căpeteniile comunei și din conducătorii „Casei“ să ne aștearnă pe hârtie cum s'a ridicat clădirea. Bucurii și necazuri! Ca să servească și altora spre îndemn și să avem cât mai multe „Case naționale“ de aceasta, ascultați:

„Casa Națională din Sibiel, jud. Sibiiu.

S'a hotărât zidirea „Casei Naționale“ în 17 Maiu 1923. Acea zi a fost o zi fericită în istoria culturală a Sibielului. Bani gata în acel scop aveam abia 35.000 Lei. Ne dădeam bine seama că cheltuelile împreunate cu înălțarea unei „Case Naționale“ așa cum o contemplam, vor să se urce la de 20—30 de ori atât, cât aveam, dar însuflețirea ne făcea să vedem toate mai ușoare și mai viorii, decum au urmat. Speram însă că, popularizând ideea și convingând pe sătenii de folosul ei, vor pune umărul cu putere, alături de conducători. Deci trebuia făcută, sau mai bine zis, trebuia continuată și întărită pregătirea sufletească. Ne-a reușit și, cătră sfârșitul verii din 1924, ne-am apucat aievea de lucru.

începând primele lucrări pregătitoare, ca: nivelări de teren, ziduri de apărare dinspre râul ce trece prin mijlocul satului, pe cari aveau să se așeze temeliile, diferite săpături etc. Ne-a întârziat mult și nenumăratele formalități de aprobări întârziate, termene de licitații ș. a. Clădirea a fost dată în licitație cu 706.000 Lei; dar cu lucrările în plus și modificările ce au urmat, a costat până la urmă, cam 1^{1/2} milion Lei, în afară de materiale, transporturi de piatră, lemn și umplături ce le-a dat comuna. Prețuite și acestea, se

„Casa Națională“ din Sibiel (jud. Sibiiu).

ridică la 2 milioane Lei. Planul l'a făcut arhitect. Cernea din Râmnicul-Vâlci. Stilul este românesc, casă de munte, reprezentând în exterior (afară) tipul construcțiilor alpine, din materialele ce îmbie regiunea respectivă. Forma: cruce dublă, cu sală de citire în vârf, ca un altar în unghiuri de hexagon. Incăperi: sală de citire, scenă cu garderobă, pentru diletanți, sală mare pentru spectacole, de aproape 200 m², locul pentru casierie și o încăpere pentru administrarea ei, în care se poate așeza și un mic muzeu istoric-cultural al satului.

Începută lucrarea în toamna anului 1924, s'a terminat în toamna anului următor, 1925. La 26 Decembrie 1925 a fost dată destinației. Este situată în mijlocul satului

și o desparte râul amintit de parcul comunal, piața cu școalele primare și de copii mici și clădirea primăriei.

În cursul clădirii terminasem banii adunați și săptămâni de-a rândul am plătit măestri antreprenori cu împrumuturi de prin sat, dela oameni cu dare de mână și cu inimă nobilă, poate chiar cu milă față de noi, văzându-ne îngrijorați de primejdia neagră a unei întreruperi a lucrării, fapt, care putea fi dezastruos pentru noi, cari începusem lucrarea mai mult însuflețiți, decât avuți. Și când era să fie mai rău, a venit bucuria unui ajutor ca dela Dumnezeu. — Dupăce colindasem pela bănci uzurașe, a venit fostul prefect A. Boiu, om al lui Dumnezeu, și ne-a mijlocit un împrumut de 350.000 Lei cu dobândă ușoară de numai 12 %. Așa am ieșit de-asupra necazului. Acest împrumut a fost luat pe răspunderea proprie, semnând un cambiu comercial, noi, cei câțiva însuflețiți, căci comuna n'avea încă aprobarea unui împrumut, tot din cauza nenumăratelor formalități. Împrumutul l'am păstrat până pentru vremuri mai bune, căci numai cele 350.000 Lei n'au fost îndeustulătoare și nimeni nu da pe barba noastră mai mulți bani, folosind toate ~~veniturile locale pentru~~ ^{trebuințele} imediate. Multă mână de ajutor ne-a dat și d-l director al „Băncii Naționale“, sucursala Sibiiu, Mărculescu.

Dar necazurile noastre n'au fost lipsite de umorul lor, care ne recreia și întărea, când erau clipele mai grele. Nu e locul lor aci, ci vor fi cuprinse în istoricul „Casei Naționale“, la care tocmai lucrez.

Măestrii s'au purtat bine în cursul lucrării, silindu-se să dea o înfățișare cât mai estetică și românească, atât zidăriei, cât mai ales tâmplăriei, care a fost decorată cu motive din arta poporală. Toate amănuntele, mai ales cele de tâmplărie au fost hotărâte de măestri împreună cu noi în atâtea nopți, fiindcă autorul planului întârzia cu ele, și a întârziat și chiar peste data scrierii acestor rânduri. Poate, le va compune în lumea ceealaltă. . . . Poporul a fost bun și ascultător; a pus din greu umărul, ca lucrarea să meargă înainte. Nu e vorba, n'a fost nici aici o pădure fără uscături, dar din fericire, uscăturile au fost mai puține. Unii ne blestemau pe noi și copiii noștri, că ducem satul de răpă, dar la urmă, dupăce totul a fost gata, s'au uitat necazurile, și unii chiar ne binecuvântau. . . . Azi fiecare se mândrește cu „Casa Națională“. E și frumoasă, ca un mărgă-

ritar și se simțesc fericiți că au un lucru rar în ființa ei, pe care nu-l au alte sate din împrejurime. Sala de ceteră e plină în fiecare Duminică și serbătoare: cetese și se sfătuiesc, iar la producțiuni artistice și conferințe ia parte totdeauna aproape întreg satul. Ea este o școală a vieții pentru cei mari. Poate fi socotită ca o continuare a școlii primare și în începerea ei se netezesc asperitățile (asprimile) dintre părerile individuale, unind gândurile și aspirațiile; iar pentru cei tineri e locul de deprinderi în bunele moravuri tradiționale.

Uitasem să spun că, la începutul lucrării, toți ne-au felicitat și ne-au încurajat, făgăduindu-ne fel și fel de ajutoare materiale, când a fost la adecă, nimeni nu ne-a dat nici un ban. Singură „Albina“ ne-a votat un ajutor de 200 Lei, care nu s'a ridicat. „Astra“ ne-a votat pânzele scenei și așa am ajuns a avea o scenă stabilă, permanentă. Satul întreg s'a bucurat de acest ajutor și îi poartă recunoștință.

Tot „Astra“ noastră ne-a venit în ajutor și cu un schiopticon și ne-a promis o bibliotecă populară. Și tot ea ne va ajuta și în viitor, de aceea îi strigăm cu sinceritate: Trăiască „Astra“ și conducătorii ei luminați!

Sibiel, 22 Maiu 1929.

N. B e m b e a.

Meseriile în poezie.

Toată ocupațiile își au poezia lor și e foarte interesant a se urmări acest capitol cultural. În revista „Convorbiri Științifice“ am urmărit „Știința și poezia“. Apoi în „Foaia Interesantă“ (Orăștie) am trecut la „Agricultura în poezie“, la „Păstoritul“ și „Vânătoarea în poezie“. Tot așa s'ar putea cerceta oglindirea în poezie a altor ocupații sau îndeletniciri. Firi poetice se găsește în toate breslele. Iar firea poetică prelucră, tot ce vede și simte, în versuri pline de avânt. Iată bunăoară cum vede poetul munca plugarilor:

În coapsa grăitoarei miriști,
De vreme plugul vostru ară;
E primăvară pe câmpie
Și 'n ochiul vostru primăvară.
Blând tainele vi-le desface
Din sinu-i milostiva glie,
Căci toată floarea vă cunoaște
Și toată frunza ei vă știe.

(Goga.)

Altul zice:

E sfântă munca ta, plugare,
E cea mai sfântă pe sub soare.

In urma falnicului plug
Răsare mană și belșug.

(Chiffa.)

Însă toți poeții cărturari sunt întrecuți de poeții poporani, fără nume și fără cunoștință de carte, cari își descriu ei plugăria, cum am arătat în „Foaia Interesantă“.

Cine poate descrie în colori mai vii, bunăoră aratul și morăritul decum se descriu în versurile următoare:

Ziua toată a lucrat,
A brăzdat
Și a arat,
În lungiș
Și'n curmeziș
Brazdă neagră-a răsturnat
Și prin brazdă-a sămănat
Grân de vară,
Făr' săcară,
Dee Domnul să răsară!

După secerat
La lună,
La săptămână
Șnopii 'n cară încărcau,
La arie mi-i duceau
Și grâul mi-l îmblăteau
Și la moară mi-l cărau.
Dară hoața cea de moară,
Când văzu atâtea cară,
Încărcate cu povară:
Puse coada pe spinare
Și fugi în jos la vale.
Dar morarul, meșter bun,
Alergă ca un nebun
Și mi-o prinse de călcâiu
De-o puse pe căpătâiu
Și-i da cu ciocanu 'n șele
De-o așeză pe măsele.
Apoi turnă grâu în coș,
Grân frumos, grân de cel roș.
Și din coș cădea sub peatră,
De sub peatră în covată,
Curgea fărina curată . . .

Așa e, că sunt descrieri pline de viață?

În asemănare cu aceste, cât de sarbede mi-se

par strofele următoare, descriind ocupația tipografilor:

Din plumbul greu al literelor moarte
Voi rânduți cu trudă pagini vii —
Și mâna voastră neagră, toamna 'mparte
Mănunchiuri de lumină la copii . . .

Prin gândul vostru trece-abecedarul
Și cartea grea de 'ntelepciune-a vieții,
Și vă uitați tristetele și-amarul
Cu ce vă dau de lucru cântăreții.

Din manuscrise vechi cronicărești,
Silabisind bucoavne chirilice,
Trecutu' acestei nații românești
Voi l-ajutați din colb că se ridice.

Din stupii mari și negri de albine,
Din litere cursive și aldine,
Ca dintr'un fagur nesecat de bun,
Voi l-ajutați din colb să se ridice.

Până mai ieri . . .
În liniști de chilii prin mănăstiri,
Călugări în sutane de șiac
Ne tipăreau cazanii și psaltiri.

Și voi acum, în strane gârboviți
Sub patrafirul bluzelor albastre, Cluj
Cu fiecare tom ce tipăriți,
Serviți pentru neliniștile noastre.

(Ștefan Bălcești.)

Veți zice, că plugăritul făcându-se afară, sub bolta lui Dumnezeu, luminată de soare, de lună și de stele; în aierul liber, brăzdat de ciocârlii, de rândunele, cocori și toate vietățile, este o ocupație neasămănat mai sănătoasă, mai plăcută, decât lucrul bieților tipografi în aierul duhlit al camerelor dela „institutele grafice“. Așa este. Dar nu veți uita că și în ocupația tipografilor este ceva viață și farmec, sunt glume vesele, este puțința de a auzi multe și a învăța multe. Drept aceea, dintre toți meseriașii, tocmai tipografii pot fi cei mai instruiți, cei mai culti, precum au și fost și mai sunt, chiar și la noi (Ispirescu, Birăuțiu, Mehedințeanu, Bratu, Ciontea și mulți alții). În schimb, câte năcazuri nu are bietul țăran, tocmai dela natura cea mult lăudată:

Ba-i prea mult soare,
Ba-i prea răcoare,
Ba suflă crivăț, ba vânt cu foc,
Ba cade ploae
Și curg șuvoae,

Care-ți înneacă lanul pe loc.
 Ba prețul scade,
 Grindina cade,
 Lăcusta vine, potop grozav.
 Iată zău ce vrea să zică
 De a fi proprietar.
 Trudă multă, treabă mică
 Și folos cât frunza 'n par.

(Alecsandri.)

Ar fi interesant să mai citez poezii pentru alte meserii, dar pentru data asta sunt destule cele de mai sus.

În genere, se poate zice că orice activitate cinstită, productivă, creatoare, trebuie să-și aibă onoarea ei, farmecul ei, poezia ei.

Munca sfântă împletește
 Țării veșnic diadem,
 Munca e o rugăciune
 Imnul cel mai sfânt, suprem.

(Chiffa.)

Adevărat, că lumea nu știe răsplăti după merit munca folositoare. Altă muncă o prea răsplătește, peste merit. Cunoaștem cu toții cazuri de un fel și de altul. Și ne mirăm de nedreptate, ori ne scârbim.

Dar poate că și în nedreptatea asta este vr'o lege necunoscută.

Gavril Todica.

O povață asupra solidarității omenești

de Dr. Gh. Preda.

Solidaritatea este un simțământ de responsabilitate a oamenilor, — bazată pe ideia, că indivizii sau membrii unei societăți trebuie să fie priviți ca formând un tot, în care nici o parte nu poate avea o suferință fără ca societatea întreagă să nu sufere.

Viața noastră omenească îndeplinește, precum știm, o acțiune în comun și nu există vreun fapt, pe care să-l facă un individ (un ins) fără ca să nu intereseze pe deaproapele sau seamănul său. — Fiecare om nu formează decât un sunet al muzicii comune, nu este decât o notă a armoniei generale. — Și în acest concert universal nu există soliști, adică oameni, cari să cânte singuri.

Contribuția dintre om și viață fiind totdeauna de ordin colectiv, egoistul, care caută să se izoleze, nu va reuși niciodată. — Orice ar face cineva, soarta lui rămâne totdeauna legată de soarta altora. — Nu putem considera, deci, decât ca exclamări răutăcioase sau proaste, vorbele unora că: „soarta deaproapelui nu-l privește“.

În viața reală nu există oameni, cari să trăiască izolați, ca Robinson (omul, care a trăit singur, pe o insulă) și fiecare răspunde de toți, după cum toți pot răspunde de unul.

S'a comparat, și cu multă dreptate, viața cu o luptă, în care dușmanul nu este totdeauna acela pe care ni-l închipuim.

În orice caz inamicul în viață nu este omul, după cum într-o armată nu este tovarășul de luptă sau după cum într-o școală nu poate fi colegul de clasă.

Dacă bunii camarazi pășesc în luptă contra dușmanului comun, care-l atacă, dacă elevii unei clase pășesc împreună contra dușmanului comun, care este prostia, ignoranța (pentru câștigarea unui bun comun: știința), tot așa oamenii trebuie să meargă împreună pentru obținerea bunurilor naturii, luptând contra greutăților ei.

Și, precum soldații unei armate sau elevii unei clase sunt asociații, care au grijă de a regula eforturile lor pentru siguranța, apărarea sau gloria comună, tot așa oamenii convinși că: „unirea face puterea“, trebuie să fie uniți, solidari în lupta și câștigarea acestor bunuri.

Este drept că într'un regiment, ca și într-o școală, se găsească uneori soldați sau elevi, care-și freacă mâinile cu satisfacție la vederea camarazilor sau colegilor lor slabi, proști, nepricepuți. — Este drept că cei dintâi caută ca prin mijlocul acestor slabi și păcătoși să-și scoată la iveală mai ușor calitățile și priceperile lor, dar calculul acesta este cu totul greșit și trebuie ocolit.

A fi tare și puternic printre cei slabi și neputincioși, nu înseamnă decât a fi tare în aparență, adică ceva mai mult ca ei.

A ajuta pe cei slabi, pentru a forma un corp puternic, în convingerea, că puterea tuturor ajută și dă valoarea puterii fiecăruia, trebuie să fie lozinea din viața de toate zilele.

Trebuie să fim pătrunși de faptul, că lupta din viață nu este numai o luptă, un duel între doi oameni, dar o bătălie, pe care toată suflarea omenească o duce, pentru obținerea adevăratei victorii.

Omul, care a murit de douăori.

— Povestire istorică. —

Era om cu mare vază în vremea sa, adecă înainte de aceasta cu aproape două sute de ani, contele Ioan Filip Starai din Stara, bogatul și puternicul magnat din Ungaria superioară, pe care împărăteasa Maria Terezia, — căci în zilele domniei acesteia a trăit —, îl numise comite suprem (prefect) pe viață, în județul în care-și avea întinsele sale moșii și-l făcuse și consilier intim, punându-i pe piept toate decorațiile pe cari le avea împărăteasa, fiindcă se purtase bine contele în războaiele cele multe pe cari le-a avut aceasta cu vecinii ei, cari au atacat-o din toate părțile, cu gândul de a-i desface monarhia și de a o împărți între ei, — ceeace însă nu le-a reușit. Trupele împărătești au respins toate atacurile dușmane și au salvat monarhia, iar între salvatorii monarhiei un loc de frunte ocupa și contele Starai.

Era însă și om foarte temut contele Starai, pentru că, fiind de o statură extraordinar de mare, — un adevărat uriaș, — avea și puteri trupesti extraordinare, și mai avea și o energie de fier, iar toate acestea îl făceau să ceară, ca toată lumea să i se supună necondiționat. Contrazicere nu suferia din partea nimănui. El a jignit, certat, bătut pe toată lumea, — dar n'a fost nici măcar umilit din partea nimănui, pentru că nime nu a îndrăznit să-l umilească sau să-l atace la onoare.

Și totuș a venit și asupra lui o umilire foarte rușinoasă și foarte vătămătoare pentru ambiția sa cea fără margini, căci iată ce i s'a întâmplat.

Intr'o zi a fost masă mare în castelul contelui, fiind de față toți magnații din județ, cu soțiile lor. În cursul mesei a fost vorba despre una și despre alta și a început și stăpâna casei, contesa Starai, să povestească ceva din cele întâmplate în casa ei, însă abia a rostit câteva cuvinte și bărbatul ei, roșu de mânie, s'a și răstit la ea cu vorbele: „taci și-ți ține gura; ce spui tu e min-

ciună“. Contesa a început să-și liniștească bărbatul, dar acesta, furios, s'a repezit la ea și i-a dat o palmă sdra-vână pe obrazul stâng.

Intreagă societatea a rămas ca încremenită de groază în urma celor întâmplăte, numai stăpâna casei și-a păstrat sângele rece. S'a sculat dela masă cu capul ridicat și cu demnitatea unei regine, a făcut apoi în fața bărbatului ei o adâncă închinăciune, în semn de mulțumire pentru frumoasa lui purtare, și a părăsit sala. Ajunsă în camera ei s'a îmbrăcat repede în haine de drum, a dat ordin vizitiului să prindă caii la trăsură și a plecat de acasă, la Viena, deadreptul la împără-teasa Maria Terezia, căreia cu lacrimi în ochi i-a po-vestit apoi cele întâmplăte, rugându-o să o iee sub scutul ei împărătesc.

A rămas scârbită împărăteasa de cele auzite, și a spus contesei următoarele:

— „Nu plânge, draga mea. Bărbații au ajuns astăzi tot mai obraznici. Dar vom da noi un exemplu!...“

În ziua următoare contesa Starai a plecat spre casă dela Viena, însă nu singură, ci însoțită de un comisar împărătesc și de alonăzeci de soldați din garda împărătească, înarmați cu puști și cu pistoale umplute și călare pe niște cai sprinteni, atât soldații, cât și comisarul.

După ce au sosit toți în Stara, comisarul împără-tesc a trimis ordin deschis tuturor magnaților, cari au fost prezenți la scandaloasa purtare a contelui Starai față de soția sa, ca într'o anumită zi să vină, iarăși, toți, cu soțiile lor, la Stara, și nici unul să nu lipsească, după cum, de fapt, nici nu a lipsit nici unul din ei, — toți s'au supus poruncii venite dela împărăteasa.

În ziua anumită se aflau toți în sala cea mare a castelului domnesc din Stara, unde apoi și-a făcut apari-ția și comisarul împărătesc, în haine de gală și cu o serisoare în mână, de care atârna sigilul împărătesc. A rupt sigilul, a deschis scrisoarea și a cefit cu glas tare cuprinsul ei, care era următorul:

— „Noi, Maria Terezia, din mila lui Dumnezeu împărăteasă romano-germană, regină a Ungariei, etc., am auzit cu mare indignare și iritație, că contele Ioan Filip Starai s'a purtat nu numai în mod necavaleresc față de soția sa, pe care a jignit-o în public, dar a și a-

tins-o cu mâna. Ca pedeapsă și ca exemplu înspăimântător ordonăm următoarele:

1. Contele Ioan Filip Starai are să ceară, în fața aceleiași societăți, înaintea căreia s'a întâmplat insulta, iertare dela soția sa, și anume, în adâncă pocăință și îngenuchiat înaintea ei.

2. Are să dea o sută de slujbe bisericești pentru iertarea păcatelor sale.

3. Are să împartă cinci sute de galbeni între săraci.

4. Să se spovedească și cuminicească și să împlinească canonul primit dela preotul mărturisitor.

5. Soția sa îmi va raporta tot la jumătate de an care e purtarea și conduita sa, și dacă nu va fi bună, îl voi despoia de toate demnitățile și distincțiile și-l voi interna într-o mănăstire."

Cu fața galbină ca ceara a ascultat contele Starai porunca împărătesei Maria Terezia, care acum trebuia să fie împlinită. Nici vorbă de vreo împotrivire. El, puternicul prefect de până acuma, învățat numai să poruncească, trebuia să se supună, să se umilească, să îngenuchieze în fața soției sale.

A stat puțin pe gânduri, dar comisarul împărătesc i-a făcut semn, că în caz de nesupunere soldații stau gata să-l aresteze și să-l ducă cu ei la Viena. Și-a mușcat deci buzele cu dinții, până a început să curgă sânge din ele și apoi, încet, cu pași mărunți și într-o tăcere de mormânt, s'a apropiat de soția sa și era să cadă în genunchi înaintea ei, dar contesa, care-și iubea foarte mult bărbatul și era și o femeie înțeleaptă, l-a prins repede de amândouă mâinile și i-a spus, ridicându-l în sus:

— „Nu la picioarele mele, ci la sânul meu e locul tău, iubitul meu domn și soț," — și strângându-l în brațe l-a sărutat, spre bucuria și între aplausele sgomotoase ale tuturor celor prezenți, cărora le-a impus felul cum a fost deslegat conflictul familiar dintre Starai și soția sa.

Pe contele Starai l-a sguduit însă adânc această umilință, această rușine, și peste câteva zile a trebuit să fie pus în pat, și în pat a stat câteva săptămâni, în febră continuă (friguri), cu temperatură foarte urcată, în nesimțire și în delir, certându-se mereu cu „a f u r i s i t e l e d e f e m e i", — pânăce într-o dimineață s'a ivit

catastrofa: plămânii nu mai funcționau, inima nu-i mai bătea, contele Starai, omul uriaș — a murit!

Medicii au constatat moartea și cauza morții (boală de inimă); iar contesa plângea, își smulgea părul și se învinovăția pe sine, că ea a provocat moartea neașteptată a soțului ei. Mortul însă a fost așezat în sicriu, îmbrăcat în costumul său de gală, iar în sala mare a castelului a fost ridicat un catafalce impunător, cu șapte trepți, și acolo sus, pe catafalce, au așezat oamenii sicriul, cu rămășițele pământești ale contelui Starai, care acum nu se mai certa cu nime.

După două zile s'au făcut pregătirile pentru înmormântare, dar contesa s'a împotrivit și a cerut, ca mortul să rămână așa cum e, în sicriu, pe catafalce, până se vor arăta pe fața sa semnele descompunerii, pentrucă ea, contesa, are presimțirea, că soțul ei nu e mort.

Cinci zile a stat contele Starai neînzmormântat și, în adevăr, în noaptea a cincea, când nu era nime în sală, mortul deschide ochii și aruncă o privire în jurul său, înțelegând îndată de ce e vorba. Ia în mână sabia, care fusese așezată în sicriu, lângă el, și proptindu-se în sabie se dă jos din sicriu, răstoarnă câteva sfeșnice în cari ardeau luminările aprinse, se împiedecă, coborând treptele catafalcului, dar nu căzu, înjură însă pe: „câinii aceia cari i-au făcut catafalcul atât de înalt, numai pentruca el, mortul, când se va da jos, să-și frângă gâtul.“

La sgomotul ce s'a făcut în sală cu mortul, s'au deșteptat din somn ceice aveau să steie strajă lângă sicriu și, deschizând ușa, văd că mortul e viu. O închid repede, iarăș, și strigând îngroziți: „Strigoii, groful nostru e strigoii“ (era tocmai la miezul nopții) au fugit toți, care încătrău a putut.

Atrasă de sgomot a sosit însă în sală și contesa și luându-și de mână soțul, cu lacrimi de bucurie în ochi, l-a salutat, îmbrățișat și sărutat, și l-a dus în camera sa, unde l-a desbrăcat și l-a așezat în pat.

În câteva zile mortul s'a recules și a început să fie tot cel vechiu, omul care poruncește, insultă, înjură și bate. Față de soția sa a avut însă o purtare foarte corectă. A purtat-o pe brațe. Nici o vorbă legănată nu i-a mai spus, astfel, că contesa nu a avut prilej să se mai ducă la împărăteasa Maria Terezia și să se plângă pentru purtarea scandaloasă a soțului ei.

Acest conte Starai, care mort a fost cinci zile și cinci nopți, a mai trăit apoi, după învierea sa din morți, încă șasesprezece ani încheiați, cu aceleași năravuri urâte, pe cari le-a avut, și abia după șasesprezece ani a murit a doua oară, acum însă cu adevărat, iar în ziua a doua dela moartea sa, sicriul cu rămășițele sale pământești a fost închis și apoi așezat cu solemnitate mare în cripta familiară din Stara, — ca nu cumva să mai învie și a doua oară!

T. V. Păcățian.

Alcoolul și viața omului.

De Ștefan Bidnei. — Președ. soc. „Trezvia“ (Cernăuți).

Se crede îndeobște că vinul, berea, rachiul și alte băuturi amețitoare, băute cu cumpătare sau numai la beții ocazionale, nu aduc nici o vătămare, ci numai atunci când sunt băute zi de zi și în măsură mai mare.

Când vedem în jurul nostru atâția oameni, cari au băut cu cumpătare o viață întreagă, fără ca băuturile amețitoare să fi arătat oarecare urmări asupra lor sau când vedem că sunt chiar bețivi adevărați, cari adeseori ajung la o vârstă înaintată, ne vine a crede că alcoolul nu vatămă sănătatea tuturor sau nu atât de mult cum ar voi să ne convingă dușmanii alcoolului, antialcoolistii. E adevărat că medicii ne vorbesc despre diferite boale pricinuite de alcool, cum este grozava boală, numită delirium tremens (când îți tremură tot trupul), cum sunt anumite boale de nervi, de inimă, de ficat, de sânge ș. a. m. d., dar ei constată aceste boale numai la băutori necumpătați și nu ne pot spune nimic despre oamenii, cari se îmbată numai din când în când sau despre cei cari beau cu cumpătare.

Iată însă că vin socotelile societăților de asigurare pe viață, engleze și americane, și ne dovedesc cu cifre convingătoare, că alcoolul luat în cantități (câtimi) oricât de mici și oricât de rar scurtează viața omului.

Se știe că nici o ramură de afaceri nu s'a dezvoltat în Statele Unite din America atât de repede ca societățile de asigurare, cari în scurt timp au devenit unul din cei mai însemnați factori ai lumii financiare (banului) de acolo. Ca să ne putem face o idee despre însemnătatea aceasta, ajunge să știm că în mai puțin de 30 de ani sumele de asigurare pe viață au crescut în

America dela 5 bilioane (miliarde) dolari la mai mult de 42 bilioane dolari. Numărul polițelor de asigurare pe viață era în anul 1900 de 14,395.347, în 1910 de 29,998.281, iar în 1920, după votarea proibițiunii (opreliștii alcoolului), numărul polițelor de asigurare pe viață s'a ridicat la cifra de necrezut de 64,341.000, așa că mai bine de jumătatea populației acelu mare stat federativ este asigurată.

Ei bine, sumele acestea reprezintă averi fantastice (ca'n povești) și societățile de asigurare au fost silite să aleagă bine oamenii, de teamă să nu se ruineze. De aceea fiecare societate de asigurare pe viață are înainte de toate un consiliu de medici experți, cari îi cercetează cu deamănuntul pe cei ce voiesc să se asigure. Bețivii nu sunt primiți în aceste societăți, decât numai dacă sunt, de pildă, oameni foarte zdraveni și sănătoși. Regula e deci că societățile de asigurare primesc pentru asigurare numai persoane cumpătate la băutură sau abștinenți, adică cari nu beau nici un fel de băutură amețitoare.

Studiindu-se apoi toate datele după registre și aflându-se că într'un anumit grup de asigurați au murit într'un răstimp dat 85 în loc de 100, câți ar fi trebuit să moară după măsura mortalității generale a asiguraților, atunci în cazul acesta este vorba de o mortalitate de 85 %, ceea ce va să zică că societatea are un câștig, pecând dacă într'un alt grup de asigurați au murit 120 de oameni, în loc de 100, câți ar fi trebuit să moară după așteptările societății, atunci experiența aceasta este nefavorabilă, adică societatea a pierdut.

Care este deosebirea cifrei mortalității între abștinenți, adică cei ce nu beau nici un fel de băutură alcoolică și cei ce beau în totdeauna cu cumpătare? Luându-se cifra experienței generale cu 100 % și adunându-se toate datele la 43 societăți de asigurare pe viață, s'a aflat că dintre abștinenți, într'un timp anumit, nu mor decât numai 86 %, pe când dintre neabștinenți mor 114 %. Sau, arătat mai limpede, în răstimpul în care mor 100 de abștinenți mor 132 de neabștinenți, de aceeaș vârstă, de aceeaș profesiune etc. ca și abștinenții.

Acest fapt, pentru care s'au făcut socoteli precise, a hotărât pe multe societăți de asigurare din Anglia, Elveția, Scoția etc. ca să dea abștinenților un rabat de 10 % la primele rate de asigurare.

Chiar și dacă presupunem că deosebirea mare între mortalitatea abștinenților și cea a celorlalți oameni nu este datorită numai băuturii de alcool, ci și cumpătării abștinenților și în alte privințe, totuș, ar mai rămânea o bună diferență, care nu s'ar putea datori decât numai băuturilor alcoolice.

În ce privește diferitele categorii de băutori iată ce ne învață experiența mortalității, studiată timp de 25 ani de o mare societate de asigurare: În timp ce mor 100 de oameni ce nu beau nimic, nici un fel de băuturi alcoolice, mor: 119 de băutori cumpătați ce nu beau nici zilnic și nici regulat și niciodată mai mult de 3 păhare de bere, 4 de vin ușor sau 2 păhăruțe de rachiu într'o zi; 133 de băutori regulați de bere, cari beau un păhar de bere sau două pe zi, dar niciodată mai mult de 4 păhare într'o zi; și, în sfârșit, 166 băutori de spirtoase, cari beau trei păhare de rachiu sau mai mult, la zi.

Aceste cifre ne explică de ce ni se sting atâția bărbați în floarea vieții, atâtea femei încă tinere și atâția copii fragezi, pe când la evrei, de pildă, cari nu beau băuturi spirtoase aproape deloc sau cu multă cumpătare, mortalitatea este foarte scăzută.

— Cu toții, zice d-rul G. Bunge, un mare învățat și profesor de chimie la Universitatea din Basel (Elveția), suntem de aceeaș părere, că trezvia și cumpătarea sunt însușirile de căpetenie ale evreilor. Anti-semiții noștri ar trebui să înceapă lăsându-se înainte de toate de scârboasa beție cu bere. Tot așa suntem cu toții de aceeaș părere că în lupta de întrecere a popoarelor europene la colonizarea Lumii Noi (America) abținerea dela băuturi alcoolice e de un folos nespus de mare. Este lucru cunoscut că germanul din America dispăre printre celelalte națiuni, cu toate virtuțile sale germanice, mai ales din cauză că se ține morțiș de halba sa de bere. În lupta pașnică, de întrecere între popoare, rassa care nu se lapadă de alcool este strivită fără de cruțare.

După studiile și asemănările făcute între așa-numiții rechabites (abștinenți) și old-fellows și foresters (cumpătați, mai mult sau mai puțin) față de întreaga populație a Angliei, s'a ajuns la rezultatul că un tânăr abștinent de 18 ani va trăi cu 8·72 ani, un old-fellow 7·75 ani și un forester 5·88 ani mai mult decât tovarășii lor de rând și de aceeaș vârstă.

Ce înseamnă cifrele acestea pentru neamuri întregi și mai ales pentru neamuri, cari beau atât de mult și fără cumpătare cum sunt românii, și încă pentru răstimpuri mai îndelungate? Grozav de mult! Câtă energie (putere) națională, câtă muncă, cât capital se pierde prin moartea prea de vreme a atâtor români!

Se știe că înainte vreme oamenii trăiau mult, pe când astăzi este o raritate când cineva trăiește 100 de ani, și numele său se poate citi prin ziare, ca o minune: Biblia însă ne învață că oamenii înainte de potop trăiau sute de ani, iar ca pildă de viața cea mai lungă ni se pomeneste de numele lui Metusalem, care să fi trăit 965 de ani în cumpătare, fără să fi cunoscut gustul vinului sau al altor băuturi ametoitoare. Prima dată când se vorbește în Biblie despre beție este la Noe:

„Și a început Noe a fi om lucrător de pământ și a sădit vie. Și a băut din vin și s'a îmbătat și s'a golit în casa sa. Și a văzut Ham, tatăl lui Hanaan, goliciunea tatălui său. Și, ieșind afară a spus celor doi frați ai săi: iară Sim și Iafet, luând o haină o au pus pre amândoi umerii lor, și s'au dus cu dosul înainte și au acoperit goliciunea tatălui lor, și fetele lor căutau înapoi și n'au văzut goliciunea tatălui lor. Și s'a trezit Noe de vin și a cunoscut câte i-a făcut lui feciorul său cel mai tânăr și a zis: Blestemat să fie Hanaan, pruncul, slugă va fi fraților săi . . .“

Și strămoșii noștri, fiind oameni foarte cumpătați la băutură, ajungeau vârste frumoase. Viața mijlocie a omului de astăzi este însă numai de cam 35 de ani: $\frac{1}{4}$ de români mor înainte de a ajunge la vârsta de 7 ani și o jumătate înainte de 17 ani.

O dovadă că cine nu bea trăiește mai mult este de altfel și faptul că femeile, cari de obicei nu beau sau beau mai puțin decât bărbații, trăiesc de obicei mai mult decât ei.

Dar câți nu mor înainte de vreme, din cauza accidentelor (nenorocirilor) întâmplare din pricina alcoolului. Zeci și sute de cazuri de accidente, de loviri mortale, de crime, cari scurtează viața omului ș. a. m. d. se pot citi zilnic prin gazetele noastre.

„Trenul Orient-Expres,” scrie de pildă „Universul” din 21 Iunie 1925, „care venea Joi din străinătate, condus de mecanicul Traian Ioan și având de șef

pe I. Bărbătescu, și după ce ieșise din tunelul dela Valea Largă, a deraiat la trecere peste podul de fier. Călătorii, dând semnale de alarmă, au reușit să oprească trenul, evitând (ocolind) astfel o catastrofă. După declarațiunile șefului gării Comarnic, mecanicul trenului, Traian Ioan, dela depoul din Ploești, se afla la locomotivă în stare anormală, era beat . . .“

Directorul serviciului de automobile din armata elvețiană, colonelul Hamberger, scriind în revista „Automobil-Revue“ din 15 August 1924 un articol despre pricinile accidentelor de automobile, ne spune că alcoolul joacă un rol principal la cea mai mare parte din accidente de acestea. În cursul serviciului meu, zice el mai departe, am trebuit să constat că cele mai multe accidente de automobile s'au întâmplat sub înrâurirea alcoolului. Este absolut justificat (îndreptătit) că Direcțiunea Poștelor oprește șoferilor băuturile spirtoase în timpul serviciului și că în proiectul de lege federal s'a prevăzut o asemenea condițiune pentru conducătorii de automobile, aparținând societăților.

La acelaș rezultat ajunge și danezul Dr. J. Fogt. În Danemarca, scrie el într'o foaie medicală daneză, ca și în Anglia, conducătorul mașinei este cercetat după întâmplarea unui accident de către medicul polițienesc. Din 200 de accidente întâmplare în Copenhaga, 164, adică 82 % de cazuri, se datorează alcoolului. În 43 de cazuri alcoolul consumat de șofer a avut un rol principal, iar în celelalte 121 de cazuri alcoolul a fost o pricină, care a contribuit (a ajutat) la accidente. Aceste cercetări, cari se fac cu multă precizie, înrăușesc acum foarte mult asupra reducerii accidentelor de automobile. Afară de aceasta, conducătorul, care din pricina beției pricinuiește la Copenhaga un accident, pierde patentul (dreptul) său etc..

În țările în cari nu există astfel de măsuri preventive (cari preîntâmpină), cum pare că este cazul la noi, astfel de cercetări serioase ar face ca multe accidente de automobile să nu mai aibă loc.

În Statele Unite din America de Nord, zic americanii, circulă astăzi 25 de milioane de automobile, cari în 1924 au ucis 19.000 de oameni și au schilodit 450.000, ceea ce face ca pe zi din pricina acestor nenorociri să moară cam 52 de americani și să fie răniți 5650. Cum ar fi cu puțință, se întreabă ei, ca astăzi să se introducă la

noi, iarăși, alcoolul, când tot al cincilea american aproape are automobil? Băuturile spirtoase nu se mai pot reintroduce niciodată într-o țară „automobilizată” cum este America. Căci atunci, dacă astăzi, când la noi domnește sistemul prohibițiunii (opreliștei) totale de a bea băuturi alcoolice se întâmplă atâtea nenorociri de automobile, atunci care ar fi siguranța ce i s'ar mai putea da călătorului american?

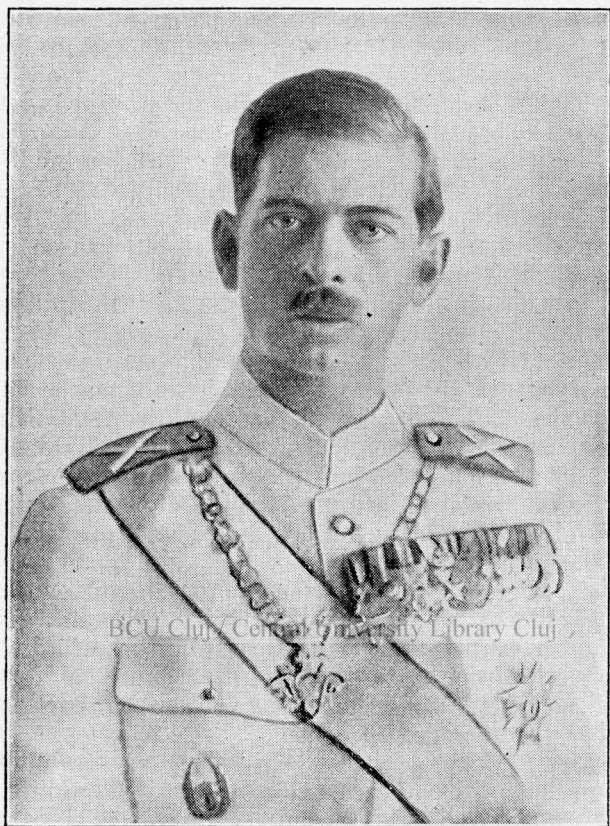
Și că americanii au dreptate trebuie să se știe că în tot restul lumii nu sunt astăzi decât aproape de 5 milioane de automobile, și totuși, se întâmplă atâtea accidente.

Băuturile spirtoase, zic mai departe americanii, sunt cu puțință într-o țară unde agricultura se face cu pluguri trase de boi, dar nu acolo unde agricultura se face cu tractoare electrice și cu fel de fel de mașini. Băuturile spirtoase se pot bea acolo unde pădurile se mai taie cu topoarele, unde carele sunt trase cu cai și măgari și unde morile sunt mânate cu apă, dar acolo unde pădurile sunt doborâte la pământ cu mașini electrice, acolo unde vâjaie milioane de automobile în toate părțile și unde mașinile electrice macină grânele, acolo unde viața a milioane de muncitori stă în mâna dibace a mecanicului, a cărui minte trebuie să fie veșnic trează, acolo, zic americanii, îngăduirea băuturilor amestecate este cu neputință.

În 80 % de accidente de căi ferate, și din nenorocire avem prea multe în țară, alcoolul este de vină. Ministerul comunicațiilor ar trebui să oprească și la noi cu desăvârșire ca inginerii și mecanicii, în mâna cărora sunt încredințați zilnic mii și mii de oameni, să consume băuturi spirtoase. Și măsuri severe ar trebui să se ia contra acelor slujbași ai statului, cari provoacă accidente din pricina alcoolului consumat.

Dar incendiile fabricilor, depozitelor, pădurilor, scandalurile și bătăile cele mai mari, cari scurtează, de asemenea, viața omului, oare nu se datoresc ele de regulă, de asemenea, alcoolului?

O statistică serioasă, și pentru a combate alcoolismul ne trebuiesc date hotărâte și nu vorbe goale, ne-ar arăta un număr atât de mare de accidente și nenorociri întâmplate din cauza beției, încât și cei mai neîncrezători dintre noi ar rămânea îngroziți de starea de fapt a accidentelor pricinuite de alcool.

M. Sa Regele Carol II.

Intâmpinare.

(Printului Carol.)

Tânăr craiu, în țara noastră fii acum binevenit,
Căci de veacuri nesfârșite neamu' 'ntreg Te-a tot dorit.
Gândul, că-i veni odată a fost visul cel mai drag
Pruncului scăpat din leagăn și cărunțului moșneag.
Și acum, văzând aieva visul nostru 'nfăptuit,
Stăm uimiți ca de-o minune dintr'un basm închipuit.

Tânăr craiu, ce vii cu nimbul unor încercați eroi,
Vei găsi tovarăși vrednici ori și unde printre noi,
Căci prin suferințe grele, dar nutriți de-un ideal
Intăritu-s'a în veacuri neamul nostru din Ardeal
Și cu toată amărăciunea vremurilor de urgie
N'am pierdut nădejdea sfântă c'acest ceas tot va să vie.

Tânăr craiu, ce vii pe urma marelui voivod Mihaiu,
 Întâlni-vei a lui umbră pas de pas pe-al nostru plaiu,
 Și cuprins de 'nfiorarea gândului ce l-a pătruns
 Tu pricepe-vei aievea pe ce locuri ai ajuns.
 În nobleța Ta de tânăr și de viitor stăpân
 Vei jura să faci Ardealul templul neamului român.

Tânăr craiu, în țara noastră fii binevenit acum
 Și noi suflete și inimi Ți le-așternem toate 'n drum,
 Căci noi credem încă 'n basmul cu feciorul de 'mpărat
 Ce făcea să crească roze pe pământul ce-a călcat
 Și să cânte frunza 'n codru și păraiele în vale —
 Stai la noi, și schimbă'n chiot doina noastră cea de jale.

Sibiiu, 1919.

I. Băilă.¹⁾

Clopotele Catedralei din Sibiiu.

— Gânduri de Paști. —

De Horia Petra-Petrescu.

Prietine scump!

Floriile! Încă o săptămână și vom serba Învierea!
 Deretică și natura, după cum dereticăm și noi,
 oamenii, prin case, pregătindu-ne pentru Înviere.

Am deschis ferestrele larg și am lăsat să năvă-
 lească aier și lumină în găoacele noastre, numite locu-
 ințe omenești.

Cirip, cirip — cirip, cirip . . . — sunt câteva vră-
 biuțe, cari se bucură și ele, că vântul de cătră Munții
 Făgărașului s'a potolit, lăsând ca soarele să 'ncălzească.

Lumea forfotește pe „Bretter“, pe „Podul minciuni-
 lor“, în haine de sărbătoare. Zumzet, întretăiat de sgo-
 motul tramvaielor, pline stup, cari se grăbesc spre pădu-
 rice, spre „Pe sub arini“.

. . . Și s'au pornit și clopotele Catedralei să sune.
 A sărbătoare.

O, cunosc atât de bine sunetul clopotelor acestora!
 De câte ori m'am legănat în svonul lor, de câte ori am
 tresărit, de câte ori am isbucnit chiar în plâns mornit,
 ascultându-le! Mi-au întovărășit bucuria și tristețea,
 încât îmi sunt dragi clopotele astea, ca nește prieteni,
 cari au dat dovezi de compătimire și de îndemnuri, de
 încurajare. M'au mângăiat, mi-au ridicat capul . . .

¹⁾ Reproducem această frumoasă poezie din volumașul
 „Zbuciumul Ardealului“ de I. Băilă, regretatul scriitor-
 ziarist, mort de curânt. Vol. a apărut în 1928 și costă 40 Lei.

Anul trecut, când locuiam încă în nemijlocita lor apropiere, par'că erau cuprinse clopotele Catedralei de nu-știu-ce tărie magnetică, covârșitoare. Dimineata, când mă treziam, le auzeam cum își trimit sunetul chemător, ca și când ar fi rostit, pline de înțelepciune: „Sculați-vă, oameni buni! Munciiți! Știți voi, munca este o slujbă dumnezeiască!“ Și sunetul clopotelor par'că îți porunceau să mi-te scoli cu dreptul din pat . . .

Serile, pe înserate, când se țineau slujbele pentru câte o păreche tină, care venea în fața altarului, să audă acel „Isaia dăntuiește“ ispititor, după ce trăsurile și automobilele au adunat pe toți nuntașii sub cupola Catedralei — ce părintește, ce grijuliu, aproape cu lacrimi în ochi, sunau clopotele, ca și când ar fi împărtășit gândul, deodată cu împărtășania harului sfânt: „Ne rugăm de Făcătorul văzutelor și nevăzutelor să aibă noroc soțul și soața, cari își întind mâinile în fața altarului! Fie fericiți!“ — Și ce veselie clocotitoare, ce chiote dădeau alămurile muzicei așezate în curtea Catedralei, când ieșea părechea fericită și primea urările de bine, dela tinăr și bătrân, până să ajungă, iarăș, în trăsură sau automobilul, care urma să o ducă în căminul ce-și aștepta stăpânii! . . .

Și ce dureros, dar, totuș, pline de mângăiere mi-au sunat clopotele Catedralei, când, într'o noapte a Învierii, era întinsă mama în patul, fost al suferinții, despovărată de toată greutatea lumescă, gata să apuce calea de veci! . . .

Prind sunetele în pâlnia urechilor mele și mă întreb: oare nu împrumutăm noi câte ceva din simțmintele noastre, din dispoziția noastră sufletească, tonurilor acestora?

. . . Da, noi îmbrăcăm și sunetul clopotului cu ceva propriu și altfel primește urechea chefliului, decât urechea celui închis în sine, altfel urechea tinerei fete ce acum înmugurește, decât urechea celui ce se află cu un picior în groapă.

Vezi, prietine, doi pași de aici e „Otelul Bulevard“. Într'o cameră din catul întâi am petrecut odată, la începutul războiului, o noapte de nesomn.

Veneam din Brașov, cu tata. Se declarase războiul și, și în Brașov și în Sibiu, regimentele „de casă“ se pre-

găteau de ducă, mai întâi la Praga și Brünn (Brno), mai apoi pe câmpurile de luptă.

Iulie sau August! Când câmpurile cereau brațele

Catedrala românească ort. din Sibiiu.

omenești — brațele acestea apucau pușca și prindeau mitralierele și tunurile!

Și regimentele acestea erau în număr covârșitor compuse din elemente românești. Țărani români, răpiți dela coarnele plugului.

Habsburgul îi chema ca să apere „patria“. M'am

refugiat în camera de otel, fiindcă nu mai puteam să văd ce se petrece pe străzi; văzusem destule!

Muzicele militare cutreierau străzile, ca să ridice sufletele soldaților; cete-cete de soldați, cu brațele pe după cap, răcneau: „Megálj, megálj, kutya Szerbia, nem lesz tied Herzegovina!“ (Stăi numai, stăi numai, câne de Serbie, n'ai să papi tu Hertegovina!) — un cântec chemat să întărească pe bietele „cătane“ ale Împăratului-Rege.

Cârciumele erau pline. Sticleau ochii oamenilor, cari căutau să-și astâmpere jarul inimii cu câte o dușcă de rachiu, fiindcă altfel prea-plinul sufletului românesc ar fi isbucnit cu putere elementară.

Steaguri românești, purtate de soldați „k. u. k.“! (A! când era vorba să pleci la moarte, îți permitea oblăduirea mașteră culorile neamului tău, altfel, în timp de pace, înfundai pușcăria pentru ele!)

Și mă gândeam: pentru ce să curgă atâta sânge nevinovat? Oamenii aceștia n'au făcut nici un rău! Au vrut să fie români de treabă, într-o țară, care să fie mamă adevărată tuturor. Acum maștera îi ducea pe câmpurile Serbiei, ale Galitiei, ale Italiei și ale Rusiei, să moară pentru ideale . . . în veci cu neputință de întrupat!

România, România ce va face ea oare? Va fi ea destul de pregătită, va putea ea prinde clipa potrivită, va putea ea salva ce se poate salva din jocul acesta grozav al morții? Iată întrebări ce ni le puneam atunci.

Cum ne freacă sufletul — tuturor!

Nu, nici în odaie n'am aflat liniștea dorită. De afară te chemau zeci și sute, mii de glasuri.

Am deschis ușa balconului și am privit în jos. Se înserase. Munții Făgărașului își pierdeau creștetele în cenușiu tot mai întunecat. Lampa cea mare, electrică, își trimetea din fața „Bulevardului“ lumina lăptoasă până pe promenadă înțesată-stup. Treceau soldații la gară. Nu numai ei. Îi întovăraseau nevestele lor și copiii lor. Ținându-se strâns de mână sau pe după gât, cu nevestele lor, soldații cântau, râdeau, chioteau, răcneau, urlau, fiecare după firea sa și după cum permitea și superiorul, de multe ori și el cu inima înțeleștată, urmat de ai săi.

Câte zeci de mii de șuvoaie de aceste omenestii a pornit la drum Diavolul în zilele acelea de urgie!

Vedeam pe țărancele române din împrejurimile Sibiiului cum își petrec bărbatii și tații și frații la gară. Desagii încărcati cădeau, câteodată, de pe umeri, — dar bunătațile trebuiau să ajungă în vagoane. Încă o opinteală și picioarele alergau să calce, iarăs, în rând cu soldații împodobiți cu verdeață, cu stegulețe, până și în țevile de pușcă.

Câte un bocet era sugrumat repede de muzica ce cânta toate marșurile „eroice“, dela „Prinz Eugen, der edle Ritter“ până la „Isten áld meg a magyart“ (Prințul Eugen, nobilul cavaler și Doamne, protege pe maghiar!).

O, ce zumzet grozav, ce zumzet, care ar trebui să vorbească și acumă conștiinții omenesti!

*

Scriind acestea îmi plimb ochii pe tăieturi de gazete. Una, din Paris, reproduce cuvintele arhiducelui Francisc Iosif din Ungaria de azi, cuvinte rostite în Roma, în Martie 1930, la mormântul „Soldatului necunoscut“ italian: „Te-am văzut, cu o profundă admirație, bătându-te și murind eroic. Glorie memoriei tale!“ Acelaș Francisc Iosif junior a spus ofițerilor italieni: „Mi-am făcut datoria, bătându-mă cu d-voastră — dar astăzi sunt în mijlocul d-voastră ca amic cordial!“

Cum? mă întreb. Dar în decursul războiului era italianul cel mai „laș“ și cel mai vrednic de disprețuit „trădător“! Austro-Ungaria voia să-i dea, și cu noi, cu Românii din monarhie, laolaltă, o dascăleală să o țină minte! Fiecare italian era un „Katzelmacher“ (un mâncător de pisici). „Katzelmacher!“ Astăzi se periază împrumutat Mussolini, capul italienilor, cu președintele republicii Austria!

Și ochii mi se plimbă la altă foaie. Nu e vis, nu e nici o înșelăciune, prietine. Berchtold, ministrul afacerilor streine din Austro-Ungaria, prin 1913, a spus oarzăn în față, în 28 Octomvrie 1913, lui Wilhelm al II-lea, că efortările sale sunt de „a juca statele balcanice unul împotriva celuilalt, pentruca să fie ținute în șah, unul de altul“. Iar Wilhelm II declara: „Sunt cu voi și sunt gata să trag sabia când acțiunea voastră o va cere!“ (Din „Documentele diplomatice ale ministrului austro-ungar de externe“, apărute în anul Domnului 1930, în 8 volume!)

O! Țărani români de pe Valea Hârtibaciului și din Țara Făgărașului și de pe Câmpie — v'au dus carne de tun, foștii voștri guvernanti și ați îngrășat câmpiile Galiției și ale Serbiei și ale Italiei și ale Rusiei, fiindcă Berchtold voia „trăsături de șah“ diplomatice, ca să-și salveze șandramaua, care pâraia și fiindcă Wilhelm era iluminatul aliat, care voia să sdrângănească din sabie și să țină credința paralticului stat, din care făceam noi parte! De-a-c-e-e-a atâta durere pe lume!

N'a domnit în politică „omul“, ci meschinăriile, sforăriile diplomatice ne creștinești și-au jucat tontoroiul! A lipsit spiritul lui Christos!

... Ce noapte nedurmită am avut atunci, în camera de otel! Și câte milioane de oameni s'au sbuciumat la fel cu mine! Câte inimi sângerate! Câte blăsteme, câte serășniri din dinți, cât prăpăd, ca din Apocalipsă!

*

... N'auzi? Par'că au început să sune clopotele. De câte ori mi s'a înfiripat, ascultându-le, un viers. Un viers, purces de sub cupola cea mare, unde sunt zugrăvile lui Smigelschi, cu apostolii Matei, Marcu, Luca și Ioan.

Viersul spune respicat, bate par'că cu degetul arătător la tâmpelile conștiinței omenesti:

„Vreți a l t e clopote turnate 'n tun?!“

... Și mai aud clopotele Catedralei — le aud înainte — cum vor suna și de rândul acesta, de Paști.

În miez de noapte, pe un cer înstelat, care-și va trimite, din nou, misterurile din Necuprins, în mijlocul unei mulțimi cu vârtelnițele gata, în timp ce cântecele clericilor se vor înălța chemătoare, câtă vreme — în odăjdii bogate, cu mitră în cap, cu cârja în mână, va cere capul bisericii: „Deschideți porțile Raiului, să vină Împăratul Măririi!“ și va bate de trei ori în porțile zăvorâte și i se va deschide și se va alăpta lumină din lumină — atunci se va plămădi, din turnurile cele două, cari, — și ele — au suferit și pățimit, svonul, care va crește, va crește mereu. Bucurați-vă! vor chema clopotele Catedralei. Bucurați-vă! Fiți oameni! Oameni! Musculițe de ozi, cari știu ce va să zică a fi bun și drept și iubitor de Cel ce t r e b u i e să troneze, sus, sus, în înălțime!

Și, împrumut e u numai gândul acesta, dar par'că

aud respicat, de pe acum, după ce am auzit de nenumărate ori, o gură tainică a clopotelor, care se va ruga:

Dă-le minte, Doamne, dă-le minte . . .
Par'că este un verset, dintr'o rugăciune:

„Dă-le minte, Doamne, dă-le minte!
„Inima cu mintea împreună!
„Altfel rugăciunea lor te minte
„Si amar minciuna se răsbună . . .
„Dă-le minte, Doamne, dă-le minte . . .“

Am scris viersurile acestea, odată, în noaptea de anul-nou, pe când sunau clopotele.

Iar clopotele sună, sună mereu și acum și glasul lor se prelinge în suvițe groase și subțiri, până la mormintele eroilor din cimitirul central, până la acelea din Gușteriță, până pe întinsul dela Șelimbăr, unde zac soldații lui Mihai — și mai departe, mai departe . . .

Ce dragi, ce sfinte îmi sunteți, clopote ale Catedralei! . . .

Un sas recunoscător: Ioan Carol Schuller.

Ar fi foarte cu cale ca în întâlnirile noastre cu minoritarii noștri, pe sate și prin orașe, să le aducem aminte și clipele, în cari am fost una, ca oameni, ca și de aici înainte să vorbească „omul“ din noi.

Iată, aducem aici vorbe despre profesorul sas din Sibiiu Schuller, care s'a convins de bunătatea inimii românești și a căutat să aducă prinos de laudă ei, prin munca sa de scriitor-traducător din Alexandrescu, Bolintineanu și Iancu Văcărescu.

Ce minunată răsplată pentru o faptă bună, arătată românilor! După cartea de care este vorba mai jos, și care a apărut în 1852, a apărut în 1858 o traducere a vestitei „Mănăstiri a Argeșului“, tot de acelaș autor.

În 1852 a apărut în Sibiiu (în editura Teodor Steinhäusen) a treia ediție dintr'o broșură de 55 de pagini intitulată: „Aus der Walachei“ (Din Valahia), scrisă de profesorul la gimnaziul evanghelic din Sibiiu, membru corespondent al Academiei imperiale de științe, membru de onoare al Societății berlineze pentru limba germană, etc., Ioan Carol Schuller.

Ascultați cum își motiva Schuller traducerile poeziilor și proverbelor românești din această broșură.

„Intâmplări, a căror povestire nu se potrivește aici, au hotărît pe autorul broșurii să-și părăsească familia în noaptea fatală pentru Sibiu din 11 Martie 1849 și să călătorească, trecând granița, în Valahia învecinată. Ceeace a întâmpinat călătorul în pragul bătrâneții pe drum, nu o descrie — sute de inși au împărțășit cu dânsul împreună aceeaș soartă, mulți au fost părtași de încercări mult mai aspre ale sortii; — cele întâmpinate de dânsul însă n'au în ochii săi o importanță și însemnătate mai mare, decât aceea a fraților săi.

„Ii este însă peste putință să retacă, cu câtă umanitate s'au întrecut, care de care, din locuitorii nobili ai Bucureștilor, ca să aline soarta amară (aspră) a refugiaților ardeleni, cari au căutat și au găsit adăpost în orașul lor. („Unmöglich kann er es aber verschweigen, mit welcher Humanität Bukarests edle Bewohner wetteiferten, den siebenbürgischen Flüchtlingen, welche in ihrer Stadt Aufnahme suchten und fanden, ihr hartes Loos zu mildern.“) Amintirea îngrijirii, mângâierii și iubirii, pe cari le-a găsit acolo el însuș și copilul său, care îl întovărășea în fuga sa, în sânul a două neuitate familii, îi poruncesc ca o datorință să mulțumească, precum se simte dator să mulțumească, reamintindu-și de nenumăratele exemple de iubire creștinească activă, arătată față de tovarășii săi în nenorocire, exemple la cari a fost zilnic martor, timp de trei luni de zile. Dumnezeu să binecuvinte pe toți, pe toți, pentru fapta lor!!

„In țara streină i-a fost o trebuință autorului să facă cunoștință cu caracteristica etnică (de popor) a locuitorilor ei și cu literatura ei. O colecție de proverbe românești de ale lui Pann l-a lămurit, introducându-l în modul de gândire al poporului; poeziile lui Alexandrescu, Bolintineanu, Văcărescu i-au dovedit că geniul și limba națiunii (române) se potrivește, deasemenea, pentru poezie.

„Ceeace a tradus autorul din poezia română conține cărțulia aceasta. Chemarea cea mai apropiată a acestei cărțulii este să adune ofrande marinimoase pentru cei nepăstuiți de potop în Ardeal; născută în nenorocire, are misiunea să se roage și ea însăși pentru nenorociți.“

(În prefața, din care traduc, se mai spune că librarul-editor a dăruit hârtia și tiparul pentru scopul nobil și că Dr. Vasici, „director de contumacie“, a supra-vegheat traducerea, dând autorului-traducător, prețioase sfaturi.)

Nu crezi, cetitorule, că așa, pe calea cinstirii împrumutate se vor putea strânge rândurile cetățenilor patriei acesteia? Prin „iubire creștinească“ se vor închide rănilor războiului . . .

Straja gurii.

Văzut-ai tu cum face crețe-crețe —
 Chiar vălurele — o pietrică 'n lac,
 De-ai aruncat-o? Nu pot ca să tac,
 Ci strig: iubite, pilda să te 'nvețe:
 Și-un gând de-al tău odat' de l-ai rostit
 Se răspândește 'n lume însutit.
 De-aceea te gândește și te 'ntreabă:
 Un gând năbădăios să-l dau de grabă?
 Să plece 'n lume — pietricică 'n lac?
 Să 'nvenineze, ca tăciunii 'n lan?
 Să-ajungă bietii oameni la aman?
 Mai bine e cuminte ca să tac!
 Decât să răspândesc la vorbe rele —
 O, Doamne, pune straie gurii mele . . .

Un prietin al românilor: prof. Wilhelm Meyer-Lübke.

În luna Maiu 1930 a petrecut în România unul, căruia merită să-i aducem toată cinstea și dragostea noastră: profesorul Meyer-Lübke (citește Máier Lübehe) din Germania.

Născut în Elveția, în 1861, a învățat limbile române, adică cele cari își trag obârșia dela limba românilor (franceza, spaniola, italiana, portugheza, româna, ș. a.) și a ajuns unul din cei mai mari profesori la universități, la școlile înalte, nunumai din Austria și Germania, ci și din străinătate. Cărțile lui sunt pietri de miezuină în ce privește limbile române. În ele este de multe ori vorba de limba românească.

În Viena, unde a fost d-l Meyer-Lübke profesor la Universitate 25 de ani, am avut norocul să se apropie de dânsul o mulțime de studenți români destoinici,

între ei și d-l Sextil Pușcariu, care a ajuns mai apoi învățatul român. Multor români le-a adus sfaturi prețioase prof. Meyer-Lübke și i-a introdus în lumea oamenilor de știință.

Acum, după ce a fost primit cu mare cinste în Paris, în New-York, în Spania, în Portugalia, înainte de a pleca să primească în Anglia diploma de doctor honoris causa, adică de doctor de onoare, după o muncă

(Fotogr. Guggenberger, Sibiiu.)

Un prietin al românilor: prof. Wilhelm Meyer-Lübke.

de mare învățat — a venit cu soția și fiica sa între foștii săi elevi, cutreierând România. A fost primit după cum se și cuvine unui astfel de învățat și iubitor al poporului românesc.

Fotografia de față ni-l arată la dreapta I. Pr. Sf. Sale Mitropolitului Dr. Nic. Bălan, în tribuna de gală, la 10 Maiu, în Sibiiu, la defilarea trupelor.

Fie ca cunoscătorul poporului nostru să ne mai poată vizita de multe ori, spre bucuria aceloră, cari știu să prețuiască vizite așa de înalte.

Am aflat că d-l Meyer-Lübke a dus cu sine cele mai bune impresii din România.

In biserica din Strahov (Praga).

Mulți din cetitorii rândurilor acestora, bărbați, dar și femei, vor tresări dând de ilustrația de față și își vor zice: pe-aici am fost și eu!

Biserica dela Strahov (Praga), unde servește Abatele M. Zavoral.

Da, e biserica cea mare, în care, în decursul războiului, Abatele Metodi Zavoral, prietinel oamenilor strânși cu ușa și — mai cu seamă — al bieților țărani români, ajunși carne de tun ai armatelor austro-ungare, se ruga lui Dumnezeu.

Mulți soldați de ai noștri și multe femei, neveste și mame chiar, venite la bolnavii lor, au îngenușat

în fața altarelor acestora și s'au închinat din adâncul inimii lor: „Doamne, dă-ne sănătate! Doamne, fă dreptate!“ Iar Abatele Zavoral, în odăjdii albe, cum alb, curat, îi este și sufletul, s'a închinat Celui nepătruns: „Fă, ca chinurile să nu mai sporească!“

Îți aduci, cetitorule, aminte, de timpul grozav, de isbeliște, de pe când bântuia războiul?

Cum potolești tu patimele, în cercul tău de activitate, ca să nu izbucnească iară prăpădul?

Te mai închini? Rostește și astea, în rugăciunea ta: dă-le minte, Doamne, dă-le minte! . . .

Un propagator al dansurilor naționale: † „Tunarul din Dumbrău.“

A murit la începutul anului 1930 un om de omenie, amintirea căruia n'ar trebui să se șteargă — fiindcă a fost un pioner al jocurilor noastre naționale, sănătoase, frumoase, pline de bun simț.

Acum, când se „dansează“ pe satele noastre, de multe ori, toate năzbâtiile, de te crucești cum se mai încălzesc oamenii de jocurile negrilor din America — n'ar strica, ba, ar fi foarte bine, să auzim, de sfatul dat și de după moarte de „Tunarul din Dumbrău“, de fostul căpitan, mai apoi maior, V a s i l e P o p a.

Rar lucru să vezi pe un căpitan (românii l-au îndrăgit cu numele de „căpitanul Popa“) înflăcărându-se după jocurile naționale!

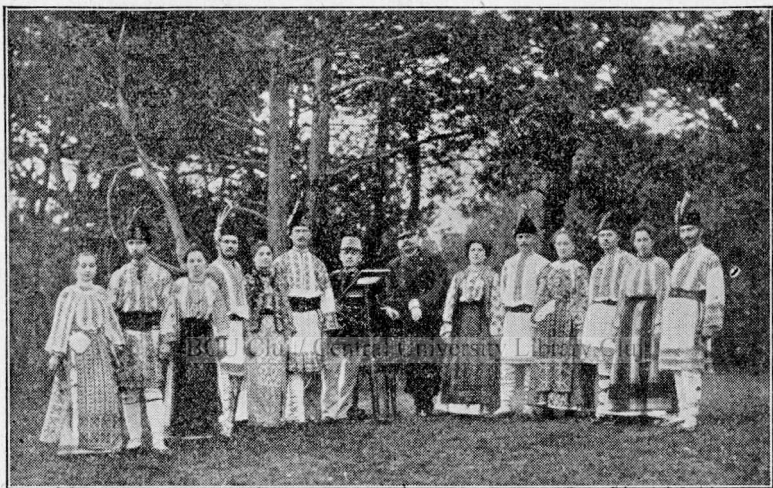
„Romana“, jocul de salon, ticluit după melodii populare de redactorul „Gazetei Transilvaniei“ Iacob Mureșianu și de arhitectul și bunul muzicant Ștefan Emilian (cel care a ridicat gimnaziul din Brașov), jucat pentru întâia dată în carnavalul (câșlegile) anului 1850, în Brașov — a căzut cu „tronc la inimă“, cum s'ar zice, căpitanului de artilerie și nu s'a lăsat până ce n'a tipărit, cu multe greutăți, „dansul de coloană, în 5 figuri“: „Romana“ (1903).

Sute și mii de ceasuri a sacrificat cel ce se născuse în comuna Dumbrău, ca să învețe chiar el zeci și zeci de părechi jocul acesta, săltăreț, elegant, cu care am stors și aplauzele streinilor dornici de frumos.

Bucuria „Tunarului din Dumbrău“ era mare, când putea să „comande“ o „Romană“.

Cei ce vor juca „Romana“ de aici înainte vor face bine să se gândească și la „Tunarul“, bun român și inimos român, care n'a uitat că s'a ridicat dintr'un sat românesc și a răspândit ce i-a spus inima că aduce clipe de plăcere sufletească semenilor săi.

În introducerea notelor „Romanii“ găsim notițe interesante despre cum s'a răspândit și „Călușerul“ în saloanele românilor. Tot Ștefan Emilian a încălzit pe brașoveni să aducă, pe spesele lor, dela Luna de pe

„Tunarul din Dumbrău“ învață pe brașoveni „Romana“.

Arieș, pe vătavul călușer Ioan Călușerul, care fusese 7 ani vătav de călușeri, și pe nepotul său Simion Cicudean. În câșlegile anului 1850 au jucat acești doi jucători dela roată în fața brașovenilor și au învățat pe câțiva domni tineri brașoveni. La nunta unei părechi române au jucat apoi domnii aceștia dansul „Călușerul“, spre surprinderea și bucuria tuturor, încât succesul dansului a fost asigurat de atunci încolo.

În fotografie vedem pe „Tunarul din Dumbrău“ în mijlocul a 6 părechi de brașoveni.

Cetitorule! Dă-ți și d-ta osteneala ca dansurile românești și porturile naționale să nu dispară. Cu ele s'ar putea arăta oricare popor de pe suprafața pământului, fără pic de rușine.

Bujorel.

Cum știu să primească cei din Săliște.

Cine n'a auzit de Săliște? E una din cele mai frumtașe comune din întreagă România.

Locuitorii ei, margineni, umblați, încă de sub stăpânirea dușmană nouă, până prin Rusia, oameni desghețați, plini de întreprindere, au ridicat comuna lor încât este o fală a noastră.

Mulți oameni de samă a dat Săliștea și mult bine

Cum știu să primească cei din Săliște.

a răspândit ea, cu școlile, cu corurile, cu portul ei plin de gust.

Costumul săliștenesc poate să se arate în orice salon. Numai alb și negru — dar cât de minunate sunt țesăturile și cât de atrăgătoare. Și vestea despre frumsețea săliștenecilor a trecut până și granițele țării. Când vezi pe săliștence în costumele lor și le auzi cântând, par'că ai avea un stol de rândunici gureșe înainte.¹⁾

Toți streinii mai de dai-Doamne vreau să vadă Săliștea și pe sălișteni. Săliștenii sânt foarte ospătarnici. — Aici arătăm piața Săliștei și pe săliștence, așteptând pe cineva.

¹⁾ Corul lor a cântat de multe ori în „Arenale Romane” din București și la congresele „Ligii culturale”.

Căntece și strigături.

adunate dela soldați români de Ioan Roajdă din Gurârâului, mort în războiul din 1916—1918. — Date la tipar de Lupea Ioan, elev de cl. VI. liceu.

1. Lasă-ți, codrule, frunza.

Lasă-ți, codrule, frunza,	O las și mă duc în lume,
Că și io-mi las pe mândra.	Unde nu cunosc pe nime.
Lasă-ți, codrule frunzuța,	Numai frunza și iarba,
Că și eu îmi las mândruța.	Care-i în toată lumea,

Și frunzuța plopului,
De pe malul Oltului.
Poți-mă, mândro, cânta,
Dac'am trecut Dunărea,
Podul la Italia.

2. Foaie verde rosmarin.

Foaie verde rosmarin,	Că cu dorul tău nestins,
Am un pui de dor în sin	Inimuța mi-a aprins,
Și nu știu cum să-l mai țin.	Sufletul l'ai fermecat
Că gândești că-i ferecat,	Și mintea-mi o ai turbat.
S'ar tot duce ne'ncetat.	Foaie verde, trei bujori,
Și i-am dat inima mea,	Mândruțo cu ochi de flori,
Și nu vrea să stea 'n ea.	Cu obrații roșiori,
Și i-am dat și sufletul,	Pentru tine sufăr dor,
Și nici ăla nu-i destul.	Vino-alină dorul meu;
Unde dară să-l mai pun?	Că nu vrea ca să se culce
Dorule, copil nebun,	Până nu-i dai gură dulce,
Spune-mi unde să te-alin,	Și atunci îi alintat,
Ca să-mi treacă de suspin?	Doarme ca și legănat.

3. Cântă-mi, cuce.

Cântă-mi, cuce, când m'oi duce,	Când am fost de-ajutorie,
Să te prind frate de cruce,	M'o scris neamțu' pe hârtie,
Tu-i merge pe sus cântând,	Pe trei ani la cătanie.
Io-i merge pe jos plângând	Vai, neamțule, nu ți-i jale?
Și din gură blăstămând.	De tinerețele mele,
Fire-ai maică blăstămată,	Când vezi sânge pe curele.
De ce nu m'ai făcut fată,	Izvor din spatele mele!
Să șez cu tine pe vatră.	Vai, neamțule, nu ți-i rău,
M'ai făcut, maică, ficior,	Când vezi că cură părau
Să vă fiu de ajutor.	Sângele din trupul meu?

4. Cântă, cuculețule!

Cântă, cuculețule,	Ian du-te la noi în șură,
'n toate diminețile,	Și deschide-ți a ta gură,
Numa'n dimineața mea	Pune-te pe-un mărăcine,
Taci cucule, nu cânta!	Și cântă frumos și bine;
Că până-am fost la părinți,	S'asculte maica la tine,
Ti-am dat voie să tot cânti.	Să-i treacă dorul de mine.
Iar de când m'am străinat,	S'asculte la glasul tău.
M'am săturat de cântat.	Să-i treacă de dorul meu.

5. Mândro, de dor dela tine.

Mă voi duce 'ntr'o grădină,	S'ai uita dragostea mea.
Și-oiu tot plânge-o săptămână,	Mândro, de te-i mărita,
La o tufă de ghiorghină;	Trimete-mi pe cineva,
Până s'a face fântână.	Pe trei fire de alun,
Și-oiu striga seara pe lună:	Ca să viu să te cunun.
"Hai, mândro, la apă bună.	Să-mi fii, mândro, și finuță,
Tu, mândro, apoi vei bea,	Pe cât mi-ai fost și drăguță."

6. Măicuță, când m'ai făcut . . .¹⁾

Măicuță, când m'ai născut,	S'ar fi fost masă rotundă.
Mai bine să fi făcut	Câți pe-acolo-ar fi trecut,
Două fântânele reci,	La masă ar fi șezut,
Între două dealuri seci.	Apă bun' ar fi beut,
Din a mele picioarele,	Poame bune-ar fi mâncat,
Să fi făcut scăunele	Până s'ar fi săturat.
Și din ai mei ochișori,	Ție ți-ar fi mulțămît,
Să fi făcut pomișori.	N'ai duce dor și urât.
Și din mâna mea cea dreaptă,	Așa dacă m'ai făcut,
Păhărel de beut apă,	Nimic nu ți-am folosit,
Trupul să-l fi pus în dungă,	Căci când anii s'o'implinit,

Pe mine m'o cătănit.
 Și-așa dacă m'ai văzut
 Zi bună n'ai mai avut,
 Văzând tu că m'o luat
 Și 'n căzarmă m'o băgat,
 Și foarte greu m'o jurat,
 Pe apă și pe uscat.
 Jurământu-i foarte greu,
 Vai amar, sufletul meu.
 De părinți m'am străinat,
 Cu jele și cu bănat.

7. Cântec.

Cât de mare-i pământu'.	Făr' mândruța când mă strânge.
Ce-i mai rău ca urātu'?	Hai, mândro, să ne luăm,
Ba zău, mai rea-i dragostea,	S'amândoi să ne jurăm,
Care uscă pajistea.	Că noi care ne-om lăsa,
De urât te poți ascunde,	Să se uște ca iarba.
Da de dragoste n'ai unde.	Ca și iarba codrului,
Că ori unde te-i ascunde,	De pe malul Oltului.
La inimă tot pătrunde.	De te-i lăsa dumneata,
Drept o ziș cine o zis,	Să te bată Vinerea.
Că dragostea-i foc nestâns,	De cumva m'oiu lăsa eu,
Și nime nu-l poate stânge,	Nu-mi ajute Dumnezeu.

8. Mândro, când 'oiu muri eu . . .

Mândro, când 'oiu muri eu,	Și să zici cătră mormânt,
Să vii la mormântul meu,	Din inimă-acest cuvânt:
Și să sameni siminic,	— „Morminte, groapă săpată,
C'am fost tânăr și voinic.	Mai deșteaptă-te odată,
Și să sameni busuioc,	Că aicea putrezește
C'am fost tânăr și cu foc.	Cel ce inima-mi topește."

¹⁾ De pe vremea cătăniei la străini.

9. Foaie verde din tulpină.

Foaie verde din tulpină,
Când apuc condeiu 'n mână,
Eu suspin dela inimă.
Pare că m'a blăstămat,
Mama când m'a legănat,
Să nu mai văd ce-am lăsat,
Ci să trăiesc cu oftat.
Crede, dragă, ce-ți vorbesc.

Plâng, oftez și mă gândesc,
La ce să mai și trăiesc,
Cu tine nu mă 'ntălnesc.
În lume mai sunt femei,
Dară nu sunt ochi c'ai tăi.
Și nu pot să mai iubesc,
Că tot la tine gândesc.
Pe tin' nu pot să te uit,

Și nu pot iubi mai mult.
Pe tini nu te pot uita,
Nu mai pot iubi așa.
Gându'-mi zboară tot la tine.
Nu mai pot iubi pe nime.
Desfă, măndro, ce-ai lucrat,
Că nu e lucru curat,
Și ți-o fi, măndro, păcat,
Pentru tinerele băiat.

10. Măi bădițo, măi cătană . . .

Măi bădițo, măi cătană,
Spune-mi, vii de bună samă.
Să știu, badeo, c'ai veni,
Eu la trei popi ași plăti.
Să slujească-o zi ori două,
Doară 'n lume nu mai plouă.
Să se facă colb pe drum,

Doar' vii, bade, mai curând,
Să se facă colb pe cale,
Doar' vii, bădițo, mai tare.
Să vii, bădițo, la noi,
Să mai vorbim amândoi,
De dragoste și de dor,
Căci eu pentru tine mor.

11. Măi, bădițo, gura ta . . .

Măi, bădițo, gura ta,
Place-mi a ți-o săruta.
Dară mi-o spus urātu',
Că mi-o oprit iubitu'.
Dar să știu c'ar fi așa,
Eu de loc m'aș spânzura.
De ciucur de trei colori,
Cu tine pe subsuori.

De ciucur de frunză creată,
Badeo, cu tine de brată.
Măndro, cât trăești în lume,
Nu striga badii pe nume.
Făr' strigă floare de ceapă,
Nimeni să nu vă priceapă.
Făr' strigă floare de vie,
Nime 'n lume să nu știe.

12. Scrisoare.

Io-ți trimet, măndruțo, carte,
Și mă 'nchin cu sănătate,
Și-ți trimet gurița ție,
Precum ne-am iubit dintâie.
Și te rog, măndro, frumos,
Dacă cumva drag ți-am fost,
Dacă cumva ți-am fost drag,
De cumva nu m'ai uitat,
De altu' nu te-a 'nșelat.
Să-mi trimeți o cărticea,
Scrisă de mănuta ta,

Să-mi mai stămpăr inima,
Frunză verde de trifoiu,
Că și eu trimete-ți-oiu,
Ce-i mai măndru pela noi
Și buze de cele moi.
Iar de cumva m'ai uitat,
Mângăiere ți-ai aflat,
Atuncea, măndruțo-mi spune,
Să uit și eu al tău nume,
Înima să-mi liniștesc,
La tin' să nu mai gândesc.

13. Bădișorul meu iubit . . .

Bădișorul meu cel drag,
Când mergi cu pușca 'n vânat,
Să te uiți, să vezi un brad,
Precum ești și tu de 'nalt.
Așa 'nalt și subțirel,
Ca tine de frumuseț.
Să tai din el o lăcie,
Și să-mi faci o furcă mie.

Când m'ajunge dor de tine,
Să-mi iau furca lângă mine.
Când m'ajunge dor și jale,
Să o iau în brațișoare.
S'o iau în brațele mele,
Și s'o cule în pat cu mine,
Și să-mi mai faci câte-un bine.

14. Viers la morți.

Grea îi viața la bătrâni,
În astă lume cu chin.
Când durerea mare-i vine
Și-l îneacă de suspine,
Pe drum umblă tremurând
Și cu ochii lăcrămând.
Căci puterea i-a slăbit
Și s'apropie de mormânt.
Viersul i se 'nădușește,
Fața i se vestejește,
Stă cu capul jos plecat
Și spre pământ închinat.
Iată steaua vieții mele
A căzut jos dintre stele

S'al meu soare a apus,
Mi-a venit ceasul de dus.
Voi, ce stați în jurul meu,
Pentru ce oftăți cu greu
Și la vecinica mea cale,
Pentru ce plângeți cu jale?
Eu mă duc dintre cei vii,
Unde merg sute și mii,
Unde îi viața mai dulce,
Unde toți cei vii s'or duce.
Am avut de lume parte,
Astăzi Domnul mă desparte!
Trupul îmi merge 'n pământ,
Sufletul în cerul sfânt!

BCU Cluj / Central University Library Cluj

15. Frunzuliță măgheran.

Frunzuliță măgheran,
Nu-i demult de-acum un an,
Când de iubit m'apucam,
Barbă, mustață n'aveam.
Tinerel eram la față,
Sărutam mai cu binețe

Și iubeam mai cu blândețe.
Frunzuliță matostat
Rău-i om 'ndrăgostit,
Că se culcă îmbrăcat,
Nebeut și nemâncat,
Neprânzit și necinat

Și de gânduri apăsate.
De îndrăgostit ce sânt
Nu văz iarba pe pământ,
Nici luna pe cer mergând,
Nici stelele strălucind,
Nici pe mândruța plângând,
Pe uliță 'n jos trecând.

16. Din Sibiiu vine poșta.

Din Sibiiu vine poșta,
Amar sună trâmbița,
Tuturor spre bucurie,
Supărare numai mie.
Iar tu, mică păsărică,
Îa această cărtică,
Sboară, sboară 'n depărtare
S'o pune mândrii 'n cărare.
De te-a 'ntreba de-unde vii
Ș'a cui soră vrei să fii,

Spune-i, spune-i cu oftare
C'o aduci din depărtare,
Dela badea din cătane,
Scrisă 'n dor și mare jale.
Cin' va prinde să cetească
Lăcrămile să-l pornească,
Cum au pornit și pe mine,
Când am plecat dela tine.
O, amar și grea durere,
Jale fără mângăiere! —

17. Alta.

Mândro, mândrulița mea,
De mai grijești dragostea,
Sădește o floricea —
Unde-i deasă pădurea.
Unde-i pădurea mai deasă,
Intr'o luncuță aleasă

De-i vedea că floarea crește
De mine să tragi nădejde,
De-i vedea că o 'nflori
Că știi, mândro, c'oîu veni,
Când trei ani s'or împlini.
De nu, mai așteaptă trii,

Că mai am de-a cătăni.
De-i vedea că floarea seacă
Nu-i mai duce altă apă,
Din pământ afar' o sapă,
Că mi-e dragostea curată.

18. Alta.

Cine, mândro, ne-o 'ntâlnit,
Fie-i trupul odihnit,
Fie-i trupul ca un paiu,
Sufletul să-i meargă 'n raiu
Și cine ne-o despărțit,

Fie-i trupu' afurisit.
Cine strică dragostile
Mânce-i grăul pasărilor,
Să n'aibă pâne pe masă,
Nice sănătate 'n casă.

Cine desparte doi dulci,
Ducă-i corbii carnea 'n nuci.
Cine face orz din grâu
Sează 'n sânge până 'n brâu,
Să-l mânce viermii de viu.

19. Mândrulița dintre munți.

Mândrulița dintre munți
Fost-ai dragă la mai mulți.
Fostu-mi-ai dragă și mie:
Din a mea copilărie,
Te-am iubit cu bucurie.
Te-am iubit și te-am lăsat,
Când cătană m'o luat,
Cu jale și cu bănat.
Și din gur' am cuvântat:
„Iată timpul a sosit,
Timpul scurt de despărțit.
Eu trebuie să pornesc
La Neamțu să cătănesc.
Eu mă duc, tu-i rămânea,
Dar te rog nu mă uita!
Serie-mi câte-o cărticea,
Să-mi mai stâmpăr inima.
Că nici eu nu te-am uitat.
Pe ori unde m'oîu afla

Tu, mândruță, te-ai jurat
Că nu mi-i face uitat
Și tu te-ai jurat așa,
Să te bată Precesta,
Dacă pe min' mi-i lăsa.
Ajungă-te jurământul
Și nu te rabde pământul,
Când tu-i trimite cuvântul.
Noi din sat n'am fost plecat
Și tu m'ai și uitat,
Nici din sat n'am fost ieșit
Și tu m'ai și părăsit.
Părăsi-te-ar Dumnezeu
Unde-a fi locul mai rău!
Să te-ajungă dorul meu,
Să suspini amar și greu!
Fire-ai, mândră, blăstămată,
Nu avea moarte curată
Și cât vei trăi în lume

Să nu mai ai zile bune.
 Ziua să nu poți lucra,
 Seara să nu poți cina,
 Să nu cini, nici să prânzești,
 Ci să plângi și să oftezi.
 Să nu prânzești, nici să cini,
 Ci să plângi și să suspini.
 Să nu fii, mândro, iertată,
 Nici în lumea cealaltă.

Focul cel mai greu te bată.
 Viermi neadormiți te roadă.
 Să-ți aduci, mândro, aminte,
 Că-i blăstăm de oare unde
 Și că-i blăstăm înfocat,
 Dela un tânăr băiat,
 Pe care l-ai înșelat
 Și inima i-ai stricat . . .“

20. Cântec de bucurie.

Auzit-am și știu bine,
 Că te lași, mândro, de mine.
 Lasă-te cu Dumnezeu,
 Că mie nu-mi pare rău,
 Că nici pragu nu-l voin trece
 Și ca tine-mi gălesc zece.
 Că nu-i lumea ca odată
 Zece feciori la o fată;
 Că lumea-i plină de dor,
 Zece fete la fecior!
 Mulți îmi strigă mie 'n sat
 C'ăși fi bun talpă la iad,
 Dar la iad de ce să fii?

Că n'am omorât om viu,
 Nici n'am iubit înșurat.
 Apoi — spune — nu-i păcat?

*

* *

Pe margine de pământ
 Merge badea sămănând
 Și din gură cuvântând:
 Să te faci, grâule, faci.
 Să stai bine la plivit
 Ca mândruța la iubit,
 Să stai bin' la secerat,
 Ca mândra la sărutat.

SFATURI ECONOMICE.

Pregătirea nutrețului murat.

Lipsa mare de bani și numeroasele năcazuri, ce apasă pe țăranul nostru nu trebuiește să-l descurajeze, ci să se gândească a încerca și a da o mai mare dezvoltare acelei ramuri a gospodăriei sale, care i-ar aduce mai mare venit.

Acea ramură de producție — pentru Ardeal, în special — ar fi de prezent creșterea vitelor. Vitele, mai ales cele grase și frumoase, se plătesc încă destul de bine.

Pentru a avea vite bune trebuiește să ne gândim: la un soi bun și la hrana și la îngrijirea, ce trebuiește dată vitelor.

Soiul e destul de bine luat în samă de țăranul nostru și nu arareori vedem la el vite de toată laudă.

Nutrețul, care formează hrana de bază a vitelor cunoscute, joacă un rol de căpetenie în creșterea lor. Odată ce prea mult nutreț și atunci se dă fără socoteală și altă

dată e prea puțin și n'are ce se da, deci e rău și, în amândouă cazurile, vitele sufăr.

Pentru a păstra nutrețul de pe un an pe altul, s'a găsit un mijloc de a-l păstra — mai ales — tocmai acel nutreț, care se produce în cantitate mare și care altfel păstrat s'ar strica (porumb furajer, foi de sfeclă, de varză, etc.). Acest fel de păstrare e mult întrebuițat în alte țări și, mai nou, și la noi (mai ales la fermele Statului). El se numește silozare sau ensilajiu.

Ce e un siloz, cum se poate el face și ce fel de nutreț vom putea păstra în el?

Silozul e o groapă lungă, cam de 5 metri, lată de 4 metri la gură și 3 metri la fund și adâncă de 2 metri. Aceasta în general, căci mărimea se poate face după puterile și trebuințele fiecărei gospodării. Solizul poate fi făcut din beton, din zid de piatră sau poate fi numai o simplă groapă, avându-se grije în acest din urmă caz să nu se așeze într'un loc umed și pereții să fie cât mai netezi sau chiar neteziți cu lut. Având o astfel de groapă se umple, fie cu nutreț verde (porumb furajer, măzăriche), fie cu strujeni de porumb, luați după recoltă și mărunțiți la o mașină-tocătoare, fie cu foi de sfeclă, varză, etc., cari, de cele mai multe ori, toamna, fiind în cantități mari și neputându-se folosi toate în 2—3 zile, se strică sau, dacă se dau la vite, capătă diaree (urdinare), ce le slăbește mult.

Oricare din aceste furaje se așează în groapă până la 50—60 centimetri deasupra pământului, se îndcăasă bine și se acopăr c'o pătură (strat) de 30—40 centimetri pământ, avându-se grije să nu rămână crepături prin care ar pătrunde apa, ce ar face rău. La 2—3 zile nutrețul începe să fermenteze (dospească), începe să se încălzească, fapt, ce se poate proba cu o bară (băț) de fier, ce se lasă înfiptă în nutreț. Când căldura începe să scadă, ceea ce ne arată tot aceea bară de fier, probând-o cu mână, se mai adaugă pământ, până se face un strat de 60—70 centimetri. Se lasă așa 6—8 săptămâni, după care timp se poate da la vite. Dacă vitele nu-s obișnuite cu el, la început nu-l vor mânca. Cu toate aceste trebuiește lăsat în iesle în continuu, căci după 4—5 zile se obișnuiesc cu el, așa de mult, încât, când simt (mai târziu) mirosul lui, rup adesea lanțul, atât de mult le place. El se dă de regulă amestecat cu alte

nutrețuri uscate (paie, fân, tărațe, etc.). Nu-i bine însă să se dea vacilor cu lapte, căci mirosul lui trece și în lapte.

La scosul lui din groapă, trebuiește să nu descoperim toată groapa, ci numai o porțiune din ea. Tăierea se face cu un topor sau o casma în straturi de sus în jos. Partea care rămâne descoperită se va acoperi cu paie.

Acest nutreț, numit nutreț murat, are un miros caracteristic și un gust acriu, fapt, ce face să fie respins de vite la început și care face să fie mâncat cu așa poftă mai târziu.

1. Nutrețul astfel păstrat are folosul că e ferit de pericolul îngrozitor al focului, care adesea prefăce în cenușe șire întregi de nutreț.

2. Se poate păstra timp îndelungat (2—3 ani), fără a se strica și fără a pierde din valoarea sa hrănitore (nutritivă). Oricât de bine ar fi păstrat fânul, totuș, după 1—2 luni îi scade valoarea hrănitore la jumătate sau chiar la un sfert.

3. Se pot pune la păstrat nutrețuri verzi, fără a se pierde prin uscarea florile și frunzele mici, ce fac să fie hrănitor un nutreț. Prin uscarea tocmai florile și frunzele mici se pierd, de aceea dela aceste nutrețuri rămân de cele mai multe ori ieseile pline cu ogrinji. Dela nutrețul murat nu rămân ogrinji.

4. Putem folosi la hrana vitelor nutrețuri, ce n'ar fi altfel, decât pe jumătate folosite (mâncate) de vite cum e cu strujenii (cocenii, tuleii) de porumb, cari tocați și astfel pregătiți, sunt mâncați în întregime și cu mare poftă de vite, căci partea lemnoasă (celuloza) din strujan e muiată și adusă într'o stare ușor digestibilă (ușor de mistuit). Unde mai pui, că din un siloz de 5 metri lungime și 2 metri adâncime se pot ține 5—6 vite.

Acest mod de păstrare al nutrețurilor se poate întrebuința, atât în regiunile de șes, cât și în cele de munte.

Costul unui astfel de siloz e foarte mic, în comparație cu venitul mare ce ni-l aduce, de aceea e recomandabil a se face în cât mai multe gospodării.

Ioan Dăncilă, student, Cluj.

1. Scoaterea diverselor pete.

Petele se pot scoate și anume de:

A f i n e (afune, cireșe și vișine) prin frecarea repetată cu un petec adăpat în must de lămâie.

C a f e a u a (și ciocolada) se scoate din țesături de lână și mătase prin ungerea cu glicerină curată, apoi spălarea cu apă caldă și călcatul pe dos în stare jilăvită.

C e a r a d e s i g i l a t prin frecarea cu un petec muiaț în spirt, care disolvă ceara.

G r â s i m e a (său, unsoare [untură], uleiuri, unt) se scoate și anume din hârtie prin ungerea petelor cu aluat din magnezia arsă și frecarea cu o periută, din icoane cu felii de ceapă, din obiecte festite cu vâpseală de ulei, prin spălarea cu apă caldută și puțin țiperig, din podeală (dușumea) prin frecarea cu lut cleios sau oțet sau presărând tărâte de lemn, din postav prin frecarea cu benzină sau esență de terebentină (terpentin), din sticle prin spălarea și frecarea cu cenușă sau pleavă de hrișcă, iar din țesături lănoase prin frecarea cu un petec curat, înmuiat în cloroform.

L a p t e l e se înlătură din țesături de bumbac, cânepă și în prin ungerea cu gălbenus de ou, amestecat cu glicerină. Urmeaza spalatul cu apă caldă și călcarea pe dos cu fierul nu tocmai fierbinte. Din țesături de lână se scot petele de lapte ungând cu un amestec din 1 parte glicerină, 9 părți apă și $\frac{1}{2}$ parte spirt de țiperig. Ungerea se repetă de câteva ori, însă numai după ce țesătura s'a uscat. Bucățile pătate se tescuesc apoi într'o pânzătură și se calcă cu fierul.

N e g r e a l a d e s c r i s se înlătură din țesături de bumbac, cânepă, lână sau mătase, albe, negre sau tărcate (cu mai multe colori), spălate fiind temeinic în zeamă caldută de fasole, nesărată și trecută în urma fierberii îndelungate prin sită. Urmează clătirea și călcatul pe dos cu fierul. La $\frac{1}{4}$ kg fasole ajung 2 l de apă moale. Din podeală se scot, de asemenea, pete turnând picături de hidroclor și frecând apoi cu apă fierbinte.

P e t e l e a l b e din mese poleite se înlătură presărând scrum jilăvit de țigară. După 2—3 ore se freacă scrumul bărbătește cu un dop de plută, care s'a fost ținut în flacăra luminărei. Urmează spălarea și frecarea cu piele de cerb, apoi cu un petec de lână, muiaț în petrol.

Petele datorite petrolului din hârtie, pânză sau alte țesături se scot așa, că așezăm sub pată o hârtie sugătoare, udând pata cu benzină. Deasupra se presară magnezie, care și ea se acopere cu hârtie sugătoare, punând drept povară o carte grea, legată. Alt mijloc: Din jos și deasupra petei se pune, în grosimea ceruzei, magnezia arsă sau făină de ghips și apoi un fier de călcat fierbinte. Petrolul se trage în magnezie și hârtia se freacă cu gumă de șters (radir). Cerând trebuința se toarnă pe pată câteva picături de țiperig. Al treilea mijloc: Se presară făină de cartofi, în grosimea degetului. După câteva ore făina se freacă cu îngrijire și apoi se înlătură.

Văpseala de ulei u încă proaspătă dispăre în pripă, dacă se freacă cu un petec adăpat în spirt tare sau ulei de brad. Pete învechite se scot prin frecarea cu un amestec din 4 părți rachiu, 3 părți săpun verde și 1 parte spirt de țiperig.

Notă: Glicerina, magnezia, țiperigul și celelalte materii se cumpără din drogherii.

2. Reînnoirea pălărilor de paie.

Pălării albe, murdare fiind, se curăță și reînnoesc prin ungerea cu felii de lămâie. Pălării negre se reînnoesc prin ungerea cu spirt, în care s'a fost dizolvat bucățele de ceară neagră de sigilat. Adăugând ceară roșie în cântătimea cuvenită, dobândim o vâpsea, care se poate aplica la pălării cafenii. Și unele și altele se curăță de praf cu o perie sau mătauz moale, apoi se ung cu vâpseaua descrisă și se uscă la soare.

3. Gunoiu de lileci.

Coperișele bisericilor noastre adăpostesc nu arareori mari cantități din acest gunoiu, care și el ar trebui folosit. Priește de minune florilor. Se va aplica în amestec cu multă apă, în care trebuie pus cu 3—5 zile mai înainte, spre a se înmuia.

4. Apa fierbinte ca leac.

Dureri de cap mai domoale se alină și uneori se curmă așa, că spălăm picioarele și spinarea în apă încălta fierbinte. Strânsurile de stomac (durerea de inimă, colica) se potolesc și ele ținând pe foale un ștergar (chindeu) adâncit în apă fierbinte și apoi stors. De

asemenea se alină durerea de măsele și de dinți ținând unde simțim durerea o bucată de pânză scaldată în apă fierbinte și apoi stoarsă bine. Guturaiul (catarul, cataroiul) de grumaz se îndreaptă și domolește prin îmblojirea grumazului într'o fâșie de flanelă muiată în apă fierbinte și apoi stoarsă.

5. Lecuirea arsurilor.

Un leac foarte bun, deși puțin cunoscut, este ungerea cu aluat gătit din unsoare (untură) de porc și făină de ovăș. Acest leac casnic potolește durerea, împiedecă urzirea beșicilor și grăbește tămăduirea.

6. Scutirea pomilor tineri contra iepurilor.

Iepurii cășunează altoilor și pomilor tineri pe alocuri mari stricăciuni prin aceea, că rod coaja și despoaie mai ales merii și perii tineri până și de o parte a lemnului și mlădițelor. Aceasta se întâmplă mai ales în iernile grele și bogate în zăpadă. În grădinile aflătoare printre sau aproape de locuințele omenesti, lucru firesc, iepurii nu se prea încumetă. Cu atât mai aprigă năvală dau ei asupra pomilor aflători în depărtare de locuințe și învecinați cu tufișuri sau păduri, cari le slujesc drept adăpost binevenit. Mulți țărani cred că pot scăpa nepăgubiți așa, că spoese sau ung trunchiurile cu un cir grosior de lut, care însă în curând se spală de ploi. Hotărît, că lutul nu ajută nimic. Incâtva mai potrivit e laptele de var, care însă se spală și el în urma a 2—3 ploi. Mult mai potrivit e spoitul cu o cirueală făcută din var, lut, urină (ud) și sânge de bovine sau porci. Pe unii i-am văzut îmblojind trunchiurile în paie. Dar pagubă de muncă și de paie; căci, înăsprindu-se zăpada, iepurii ușor se avântă deasupra învâlișului de paie și desgolesc de coajă ramuri și mlădițe. Imblojirea cu măracini spinoși e mai ieftină și ajută mai bine ca paie. Mai presus de mijloacele premergătoare e cirueala gătită din 1 parte lut cleios, 1 parte bălegar de bovine, $1\frac{1}{2}$ parte lapte de var și o porție nu prea mare de urină. Aceste materiale se mestecă bărbătește într'un vas de lemn, adăugând apoi fierea a 2—3 vite mari. Spoite ar trebui cu acest amestec atât trunchiurile cât și crengile mai groase. Urmarea e, că se scutește coaja cu desăvârșire contra iepurilor, nimicind totodată ouăle a numeroase jivini

vătămătoare și apărând pomii de înrăurirea adesea primejdioasă a gerului și schimbărilor pripite în temperatură. Pomii mai bătrâni se spoesc și ei cu cirueala descrisă, este însă neapărat să se curățe mai întâiu de mușchiu și scoarța moartă, desgolind crepăturile și găurile cu un cuțit ager sau o sculă anume și apoi frecând apăsător cu peria de sârmă.

7. Ocularea trandafirilor.

La ocularea (altoirea în ochiu) trandafirilor mănecăm aproape întocmai ca la ocularea pomilor. Neapărată cerință e să se desfacă coaja măceșilor cu înlesnire. Întâietate se cuvine deci măceșilor subțiri și înzestrați cu coajă tină și sucoasă. Dacă trunchiul ar fi trecut de doi ani, atunci oculăm una sau alta din mlădițele anuale, situate înspre vârful măceșului. Măceșii prășiți din sămburi sau aduși din cutare tufiș se vor ocula când ajung grosimea unei ceruze sau a degetului mic. Ochiurile ar trebui luate de pe surcei (mlădițe) nobili cât mai viguroși și de soiuri ales. Cei mai potriviți sunt mugurii situați pe mijlocul surceilor. Ocularea trandafirilor urmează a se face prin Iulie, pe timp răcoros, nu și în arșița roarelui sau pe vânt. Măceșii de oculat se despoaie de toate ramurile, grămădind astfel mătza înspre ochiurile nobile.

8. Ceară și rășină fluidă de altoit.

Ceara de altoit se prepară topind împreună, într'un vas mare, pe cărbuni aprinși, așadar pe îndelete, ceară de stup, rășină și terebentină în părți egale. Se aplică în stare caldută.

Rășina de altoit se prepară topind pe îndelete $\frac{1}{2}$ kg rășină de brad și amestecând mereu, după ce s'a răcorit, 100 grame spirt curat. Ea continuă a rămânea fluidă (curgăcioasă) și în stare rece, ungându-o cu un penel de păr. După un alt recept, des aplicat, se topește $\frac{1}{2}$ kg rășină albă de brad, turnând apoi 2 linguri ulei de in sau de rapiță și apoi amestecând mereu cu 75 grame spirt de 90 grade.

Revista lunară „Răsăritul“, din București, Sf. Apostoli 24, ne aduce la cunoștință cum lucră „Casele Naționale“ de sub conducerea d-lui general I. Manolescu. Abonam. 120 Lei la an. D. Comșa.

Cărți vrednice de cetit.

I. Aducem aici toată lauda noastră unei cărți, care n'ar trebui să lipsească din casa nici unui cărturar român, care ține la sine și nici din casa unui țăran mai chiabur, care a ajuns să cetească lucruri și mai grele. Adecă vorba vine: „grele“, cartea noastră: **„Istoria literaturii române“** (epoca veche), scrisă de învățătorul român **Sextil Pușcariu**, nu e grea, e numai pe seama acelor cetitori, cari nu cetesc numai poezii și povești, ci vreau să știe cari au fost cei dintâi cronicari români, cine a fost **Dimitrie Cantemir** și **Nicolae Costân** și **Mitropolitul Dosofteiu** și mulți alții. Cartea e scrisă într-o limbă curgătoare și se citești și în școalele noastre, cu mult folos. Are 82 de ilustrații frumoase, unele în colorii și a apărut într-o ediție populară, cu 200 Lei și într'una, de lux, cu 400 Lei, în editura **Krafft și Drotleff** din Sibiiu.

II. Altă carte, vrednică de a fi cetită, chiar cu glas tare, în fiecare casă de țăran român, este cartea intitulată: **„Radu Temelie“**. Indrumări din economia câmpului“ de profesorul **Dimitrie Comșa**, iubitul nostru scriitor popular. Mai rar carte, care să fie scrisă mai pe înțelesul poporului. Dacă în **„Nana Zamfira“** ne-a dat, tot d-l D. Comșa, „indrumări din economia casnică și grădinărit“, arătându-ne o gospodină foc de harnică, în **„Radu Temelie“** ne descrie pe un adevărat țăran român, cu scaun la cap, cu gospodărie vrednică de laudă, cu uneltele cele mai perfecționate. Este o plăcere și cu un mare folos poți să citești cărțuia aceasta, care costă 55 Lei. („Nana Zamfira“ costă 30 Lei.) Comenzile se pot adresa direct la Sibiiu, d-lui profesor **Dimitrie Comșa**, trimițându-se înainte banii cu porto cu tot sau comanda cu rambursă.

III. O carte de căpătâi, care e vrednică de casa românului este și cartea părintelui protopop locot.-colonel **Ioan Dăncilă**: **„Cruce și spadă, îndrumări morale și naționale pentru oștaşul român“**. (Tip. „Oastea Domnului“, Sibiiu, prețul 60 Lei.) Stilul vioiu, natural, cu povestiri din viața românească, morala sănătoasă fac ca lucrarea aceasta să fie nu numai pentru soldat, ci pentru toți sătenii mai răsăriți.

Cărți bune.

I. Minunate cărți a tipărit **„Ministerul agriculturii și domeniilor“**. (Direcțiunea generală a îndrumărilor agricole, învățământului și statisticei. — Direcția învățământului agricol.)

Apostol D. Culea și-a luat frumoasa sarcină de a alege pagini vrednice de ținut minte din autori români și străini, de samă și a le tipări în antologii cu literă mare, citeață și ilustrații mici, vignete drăgălașe. Așa au apărut volumele: 1. Cartea câmpului, pentru agriculturi și prietenii agriculturii; 2. Cartea apelor; 3. Cartea grădinilor și a podgoriilor; 4. Cartea pădurilor și a munților și 5. Cartea gospodinelor. O comoară întreagă de bucăți literare, vrednice de a fi cetite și cu glas tare în familiile țărănești.

Prețul nu stă pe cărți. Credem că Ministerul sus-numit va trimite bibliotecilor sătești volumele și gratuit, câtă vreme va avea putința să le răspândească.

II. Altă bibliotecă vrednică de a se răspândi în cercuri cât mai largi este: „Biblioteca Muncii” (cunoștințe economice-sociale). E scoasă de „Ministerul Muncii, Cooperăției și Asigurărilor sociale” (Meserii și învățământ muncitoresc). Fiecare volum conține material ales, e tipărit pe hârtie bună, cu ilustrații și e legat durabil, costând numai 50 de lei.

Un volum: „Povestitori români” (bucăți alese, din 1880 până în 1925) are o prefață și însemnări de scriitorul cunoscut Emanoil Bucuța și conține bucăți alese din Ioan Creangă, Ioan Slavici, Caragiale, I. Agârbiceanu, Sădoveanu, Liviu Rebreanu, Cezar Petrescu și alții. — Alt volum dă sfaturi despre cum trebuie să-și poarte contabilitatea un meseriaș de omenie; altul despre „legislația internațională a muncii”, altul despre „ideile sociale”, altul: „introducere în economia politică”. Tot cărți cari îți dau nutre-mânt de gândit.

O veste bună.

Cinstea ce a ajuns-o pe o doamnă românească dela noi se resfrânge și asupra poporului românesc întreg și de aceea ne grăbim să o încreștăm aici cu bucurie: la expoziția internațională din Madrid, capitala Spaniei, a câștigat în anul 1930 medalia cea mare de aur „Albumul de . . . țesături și broderii românești”, compus și editat de d-na Minerva Schaffer, născută Cosma.

O comisie compusă din învățați, pricepători într’ale artelor, din toate țările, au găsit vrednică de toată lauda munca mâinilor țărâncii românece.

Nu ni se deshid ochii odată, cetitorule, și nu vrem să înțelegem ce mare păcat săvârșesc sătenii și sâtencele când își lapadă costumele lor naționale și împrumută toate zorzoanele și marafeturile de haine de prin oraș? Streinul, care cutreieră România, ne admiră portul. Să nu-l părăsim!

Iată, și la Madrid, am secerat laude pentru țesăturile întrebuințate în portul nostru!

Pentru cei ce se ocupă cu albinăritul (apicultura.)

Mari foloase aduc albinele în gospodăria omului. E păcat de Dumnezeu că românii noștri nu se ocupă cu mai multă sârguință și mai sistematic cu albinăritul. Iată câteva broșuri și o carte, cari vor putea lumina pe unul dornic de a se ocupa cu albinăritul: 1. O stupină dintr’un roi, de N. Nicolaescu, în colecția „Cunoștințe folositoare” (seria B. „Sfaturi pentru gospodari” No. 18) la „Cartea Românească”, București; 6 Lei. 2. „Creșterea albinelor”, de agronomul Vasile S. Moga. ed. IV; tot la „Cartea Românească”, 18 Lei. 3. „Albinele, un izvor de bogăție” și 4. „Albinele, viața și obiceiurile lor”, amândouă broșurile apărute în „Biblioteca agricolă populară”, scrise de d-l I. Stanatela che, edit. „Cartea Ro-

mâncască", 6 Lei fiecare, și 5. O carte prețioasă, mare, cu multe ilustrații, pentru cetitorii mai învățați: „Albină-ritul în România", de Dr. veterinar Florin Begnescu, 1926, tipărit la Institutul de arte grafice Bucovina, I. E. Torouțiu, București, Calea Victoriei 222 (fără preț). Cărțile sunt recomandate de d-l Romul Simu, fost secr. adm. la „Astra".

Sfat.

Vreau să-ți dau acum un sfat,
Oarzan, dârț și apăsător —
Gândurile-mi să le spun,
Chiar de mă numești nebun . . .

Frate, care stai și-ascuți,
Sunt atâți golani-descuți,
Rău pe lume este-atât,
De 'nnotăm până în gât!

Vrei tu răul să-mi sporești?
Rândurile să 'nvărăjbești?
Vorba-a inimii tâlhar?
Oamenii boalească iar?

Ura vrei să-o răspândești?
Te 'ntreb: Ce creștin îmi ești?
La altar te mai închini?
Mai aprinzi, sfios, lumini?

Ridicat-ai către cer
Mâni, cari mila Lui o cer?
Plin de bunătăți e El!
N'are gânduri de mișel!

Când te rogi, o cere drept:
Doamne, mila Ți-o aștept,
Vreau ca frații să trăim!
Altfel jaf și . . . cîntirim . . .

Fapta bună, 'n orice zi,
Vreau să-o dau pân' 'oiu muri.
Zămislească înmiit,
Pân' ce viața-am împlinit.

Altfel vine praf și scrum!
Plâng pe omul „om", de-acum.
Pentru bine-de luptăm
Sufletul despovărăm . . .

1930.

Abonați-vă la „Cultura Poporului", București,
Str. Regală 16, revistă redactată de Arhimandritul Scriban
și condusă de gen. Petala.

Concursurile noastre!

In calendarul nostru pe anul 1930 am tipărit următorul anunț:

Lei 1.000 premiu primesc cititorii
Calendarului „SĂTEANULUI”

Cel mai vechiu cititor va primi acest premiu.

Pentru dovadă, ni se vor trimite copertele, pe care este tipărit anul, a cel puțin 10 calendare de-ale „Săteanului” din 10 ani următori unul după altul. Premiul se va da acelui cititor care ne va putea trimite cele mai multe coperte de ale calendarului amintit (adecă de pe 12—15 ani ș. a.)

Se vor trimite până la 30 Martie 1930.

Premiu: la 15 Apr. 1930. - Poate concura oricare cititor. - Bibliotecile nu!

Krafft & Drotleff, Sibiiu, strada Avram Iancu 10

Câștigătorul premiului

In urma acestuia ne-au înaintat 6 cititori de ai noștri coperte de calendare vechi, de ale

„Săteanului” și anume:

Ardean Luca din Rapoldul-mare (jud. Făgăraș) 10 coperte,

Palfi Dumitru din Urmenișul de Câmpie (jud. Cluj) 10 coperte,

Irimie Gheorghe din Holdea (jud. Homorod) 11 coperte,

Recean Moise din Recea (jud. Făgăraș) 11 coperte,

Cruța Ioan din Crihalma (jud. Târnava-mare) 12 coperte,

Nistor Bacea din Micăsasa (jud. Târnava-mică) 13 coperte.

Câștigătorul este deci

Nistor Bacea

din Micăsasa, jud. Târnava-mică,

care a primit premiul de

Lei 1000

Concursul nostru pe 1931

Premiu de Lei 1000 celor mai vechi cititori de ai calendarelor „Amicul Poporului” și „Calendarul Săteanului”.

Pentru acest scop se va trimite **coperta exemplarului anului celui mai vechiu** și coperta ultimilor doi ani, adecă 1930 și a calendarului de față.

Va primi Lei 500 care trimite cel mai vechiu „Calendar al Săteanului” și alți Lei 500 care trimite cel mai vechiu „Calendar al Amicului Poporului”.

Bolnavii de Plămâni

Astmatici
Anemici

Bolnavi de piept
Săraci de sânge

Scrofuloși
Slăbiți

afă mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

Siropul Vértés.

Se întrebuințează încă la: tusa măgărească, rachitis (boală englezească), scuipat de sânge, boale femeiești, precum și la tot felul de slăbiciuni. Mii și mii scrisori de recunoștință dovedesc efectul Siropului Vértés. Gust foarte plăcut. Premiul la Paris, Londra, Ostende și Roma. Un colet poștal conținând 4 sticle 540 Lei.

La boale cerbicoase se mai ia ca ajutor spre curățirea flegmei, în fiecare seară o ceașcă din **Ceaiul de ierburi bănațene**.

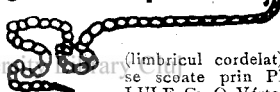
O cutie, anexată 60 Lei

BETIA

Cine voește a scăpa de patima aceasta urficioasă să întrebuințeze „Antibetinul Vértés” scutit legal, preparat încercat de mult, care desgustă bețivul de beuturi spiritoase. Fiind fără gust se poate da pătimașului fără știrea sa. Mii și mii scrisori de recunoștință. 2 fl. 360 Lei.

Panglica cu cap cu tot

(limbricul cordelat),
se scoate prin PİLULE Cu-O Vértés.
Semn. PANGLICEI:

crampe, vomeezi, te apasă ceva, par'că un ghem și se urcă până la gât, amețești, leșini, ești anemic, n'ai apetit, câteodată mănânci ca lupul, ești obosit și nu poți lucra, ai prea multă flegmă, gura ti-e acră, te înțeapă în piept, etc. 1 cutie de pilule „Cu-O” și 2 sticle Esență de stomac pentru întărirea stomacului laolaltă 480 Lei.

Bucuria economului

(marcă scutită prin lege).

Cel mai mare apetit (pofță de mâncare) procuri vitelor tinere, dacă nutrețul lor zilnic îl amesteci cu puțin praf pentru lapte și îngrășare »Bucuria economului«, care face cel mai bun efect stomacului, înalțează mistuirea, curăță sângele, face carne bună și ajută vitelor cornute, porcilor, oilor, precum și tuturor animalelor folositoare spre a le face grase și grele. Îmbunătățește laptele vacilor și al caprelor și îl înmulțește enorm, folosește mult la dezvoltarea vitelor tinere, le susține sănătatea și le scutește de catare și neregulata mistuire, și de alte morburii. *Pretul indenei de 1000-ori se plătește!* Recunoașteri strălucite! 1 pachet 95 Lei.

Veritabil numai dela: FARMACIA VÉRTES
la „VULTURUL ALB” Nr. 393, LUGOJ.

Spesele postale și ambalajul se socot deosebit.

Boale de STOMAC

de tot felul ca: lipsa de apetit, mistuirea grea, catarul de stomac, acreala, greața și vomarea, sgârci de stomac și peste tot greutatea și slăbiciunile stomacului se înlătură prin

Esența de stomac Vértés

Acest mijloc dietetic, casnic, întărește stomacul, provoacă mistuirea, face poftă de mâncare și ajută menținerea și restabilirea activității mistuitoare și prin aceasta sănătății trupului întreg, mai bine ca ori și ce alt mijloc cunoscut până acum. Mii și mii scrisori de recunoștință dovedesc efectul strălucitor al Esenței de stomac Vértés. Premiat în Paris, Londra, Ostende și Roma.

Un colet poștal conținând 4 sticle 540 Lei.

Pilulele purgative Vértés

au un rezultat sigur și fără dureri, la constipație (ieșire grea afară), învârtosire și altele. În urma excelentei preparări sunt cu totul nestricăcioase, și sunt recomandabile și pentru curățirea sângelui. 1 cutie mică 35 Lei; 1 cutie mare conținând de 3 ori mai mult, în loc de 108 Lei numai 96 Lei.

SLĂBICIUNI diferite: ca slăbiciuni prin excese, agărări isterice, slăbire de nervi, slăbiciuni bărbătești, neproductivitatea se înlătură prin

Robol Vértés tablete întăritoare.

1 dosă dublă 320 Lei.

PODAGRA și REUMA,

Islas, Țepeneală de mușchi, Junghiuri, Nevralgie, Scrintiri, Dureri de nervi se înlătură prin fricțiunile cele mai bune alinătoare, binefăcătoare și întăritoare cu

HERCULIN VÉRTES

Fluidul contra reumei.

3 sticle fluid și 1 borcan de masaje 540 Lei.

FRUMOSĂ am devenit prin Helin! Așa declarau sute și sute mii de dame, a căror față a fost deformată prin necurății și care se eliberau de acestea prin crema și pudra Helin, și primeau înfățișare plăcută, frumoasă și rumenă. La trimitere înainte de 200 Lei 4 doze.

SCURGERE (triper la bărbați, scurgere albă la femei) catarul vaselor urinare, etc., se înlătură prin Injecția Vértés contra gonorhoel și Salurin Vértés tablete diuretice. Exactul mod de întrebuințare este anexat. Pentru femei se pregătește Injecția ca praf. — 3 flacoane Injecție și 2 flacoane Tablete în total 580 Lei.

SÂNGELE STRICAT

se curăță la boalele podagrice, reumatice și sifilitice prin Sirop Sassa-parila Vértés cu iodcali. Se recomandă în deosebi acelor persoane, cari au trăit înainte o viață ușurată, au suferit de sifilis sau alte asemenea morburii infectoase de sânge și au neglijat acelea, sau nu s'au curat pe deplin. 4 sticle 540 Lei.

SPIRT GALIC A LUI

Dr. VÉRTÉS (Franzbranntwein) cel mai bun remediu de casă, pentru intern și fricțiuni, 10 sticle mici 180 Lei, 1 sticlă mare 70 Lei, 1 sticlă de familie 150 Lei.

Veritabil numai dela: FARMACIA VÉRTÉS

la „VULTURUL ALB“, Nr. 393, LUGOJ.

Spesele postale și ambalajul se socot deosebit.

„ALBINA”

instituf de credit și de economii.

Fondat în anul 1872.

CENTRALA: SIBIIU

Sucursale: Braşov, Bucureşti, Cluj, Dicioşânmartin, Lugoj,
Mediaş, Târgu-Mureş, Timişoara.

Capital deplin vărsat	Lei 100,000.000'—
Fonduri de rezervă	» 78,000.000'—
Depuneri spre fructificare	» 1,250,000.000'—

Cea mai veche Societate Anonimă Română, ca Bancă din întreagă România.

Intemeietorii ei, i-au dat caracterul de »Casă pentru păstrarea economiilor și acordarea de împrumuturi«. A fost înfiinţată mai ales pentru pătura ţărănească a Românilor de dincoace de Carpaţi și ca sprijinitoare a instituţiunilor româneşti culturale și de binefacere, caracter pe care și-l păstrează și azi.

Banca »ALBINA«, face tot felul de operaţiuni bancare, având întinse legături de afaceri în țară și în străinătate, incluziv America, pentru care întreține o secţiune specială la Centrala Sibiiu.

Face plăţi în Lei și Dolari efectivi, fără nici o detragere.
Lucrează în Deize.

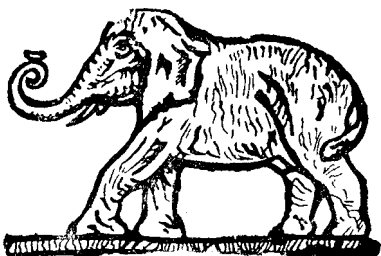
Primeşte depuneri spre fructificare în Lei și în Dolari, pe livrete sau în cont curent, plătind dobânzi favorabile. La depuneri în Dolari, dobânzile se plătesc tot în Dolari efectivi. Dobânzile se capitalizează (adaugă la capital) tot la jumătate de an.

Acordă împrumuturi țărăneşti ieftine.

Direcţiunea.

Țigla
»MUSCHONG«
 este cea mai bună!

Azi știe fiecare om, că
 dacă vrea să fie casa lui
 acoperită cu țiglă bună,
 durabilă, **fără salitru**
 și **piatră de var**, își

Marca de fabrică.

cumpără numai țigla roșie „**MUSCHONG**“ Patent 253.

Fiecare țiglă poartă inscripția

»MUSCHONG«
 LUGOJ, Banat, Patent 253

și este prevăzută cu
 marca de fabrică

»ELEFANT«

În formă se fac multe
 imitațiuni, însă în
 calitate nu se poate
 compara nici una
 cu țigla roșie

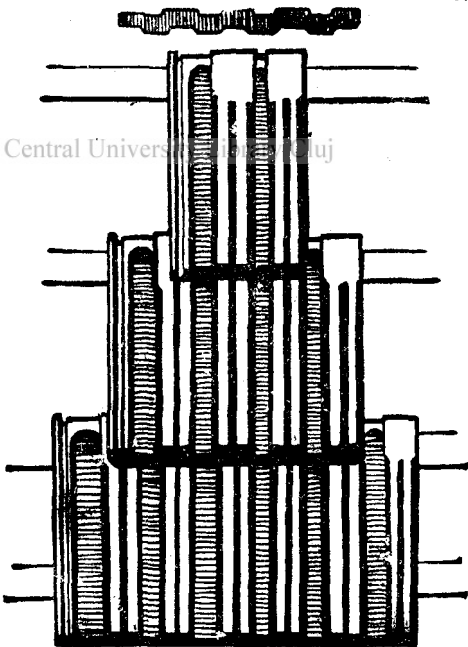
»MUSCHONG«

Se știe, că țigla
 bună și roșie numai
 din material potrivit
 se poate fabrica.
 Să băgați bine de
 seamă: Numai
 țigla cu numele:

»MUSCHONG«

și cu marca de
 fabrică: **»ELEFANT«**
 este cea veritabilă.

*La cerere trimitem gratuit
 ofertă și mostră orișicând*

Muschong Patent 253.

»MUSCHONG«, LUGOJ (Banat)

Istoria biblică cu chipuri

Testamentul vechiu și nou, cu 100 chipuri în culori după originale celebre de R. Leinweber cu texte biblice. Mărimea 20×24 cm., frumos legată Lei 175— incl. porto.

Acest album n'ar trebui să lipsească în nici o familie creștină. Este un excelent ajutor în predarea religiei la învățători, un foarte potrivit dar ca răsplata copilului silitor și cu purtare bună, un articol minunat pentru cadouri.

Comandați la: **Librăria și magazin de armoniuri**
Gustav Nikesch, Sibiu, Str. Turnului 3/2

Fondat 1908

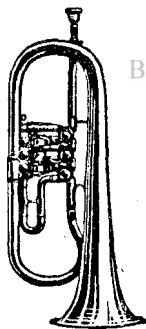
ooo

BABOS BÉLA

Fondat 1908

ooo

Producător de instrumente muzicale și atelier artificial de reparaturi
Sibiu, Piața Reg. Ferdinand Nr. 10

Asortiment mare în viori, gitare, mandoline italiene, harmonici de Hohner, instrumente de Jazz-Band, banjo, saxofone, armonii de Mannborg, și gramofone. Noutăți în plăci de gramofon flexibile de nesparg. Radio numai prime calități. Depozit și reprezentanță generală pentru România dela fabrica vestită de instrumente de suflat din lemn și alamă de prima calitate cu armonia garantată curată, dela:

BOHLAND și FUCHS, Graslitz.

Premiat la multe expoziții internaționale.

Prețuri solide de fabrică.

Cereți prețofert.

117

Altoi de vițe

livrează de prima calitate și soiuri curate **Pepiniera Busderta**

GERHARD BINDER, Mediaș,

Piața Regele Ferdinand Nr. 22

(Halta tuturor Automobilelor) . Telefon Nr. 57 și 141

178

Listă de prețuri gratuită

Cetiți

Biblioteca populară

Cartea Noastră

1. **Ioan Agârbiceanu:** *Eșii a Sămănătorul*. Din scrierile sfinte. Tâlcuiri minunate ale vestitului scriitor. Prețul 12 Lei.
- 2—5. **Ion Budai-Deleanu:** „*Tiganiada*“ sau Alixandria ai țigănească. Scrisă acum 120 de ani în 12 cânturi eroicomiche. Cu multe ilustrații. Prețul 45 Lei.
- 6—7. **Din traista lui Moș-Stoica de Sandu Pungă-Goală**, dascăl și ficior de popă. 101 minciuni populare. Numai râs și haz e cârticica aceasta. Sub tipar.
- 8—9. **Gh. Stoica:** *O ședință comunală*. Piesă teatrală în 2 acte. Foarte potrivită ca să se joace la teatru sătesc. Sub tipar.
10. **Epistolar popular**. Cele mai frumoase modele de scrisori, de cari se topește inima leliții sau a bădiții când le citește. Sub tipar.
11. **Haiducești:** Minunatele isprăvuri ale lui Mihai Voinicul, Român Grue Grozovanul, Iancu Jianu, Tunsu, Bujor și a. Lei 20—.
12. **Din viețile sfinților:** Ni se povestește în această cârticică viețile cucernice și minunile făcute de sf. muncenici. Sub tipar.

196

De vânzare la librăria KRAFFT & DROTLIEFF S. A., Sibiu

»Hedi«
Peter Fleischer

✱

Singeriile tricotate
sunt cele mai
bune

ELECTRICITATE

LA ORAȘE ȘI SATE

Iată lozîncă de
azi! Căci lumî-
na electrică a-
duce propăși-
rea economică
și culturală.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Fii propășitor!

* * *

*Racordați-Vă la
rețeaua noastră
interurbană!*

**Societatea Electrică
Transilvăneană p. a.**

S I B I U